

Økonomiministeriet

26. juni 2025

Samlenotat vedrørende rådsmødet (ECOFIN) den 8.7.2025

1) Præsentation af det danske formandskabsprogram
<i>KOM-dokument foreligger ikke</i>
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet, Erhvervsministeriet, Skatteministeriet og Finansministeriet	3
2) Pakken om den fælles valuta
<i>[KOM(2023)364], KOM(2023)368, KOM(2023)369</i>
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet og Erhvervsministeriet	20
3) Implementering af EU's fælles finanspolitiske regler
<i>KOM(2025)616, KOM(2025)341, KOM(2025)343 og KOM(2025)345</i>
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet	26
4) Europæiske semester, udkast til landespecifikke anbefalinger m.m.
<i>KOM (2025)200-227</i>
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet	38
5) Opsparings- og investeringsunionen (SIU): Ændrede rammer for securitisering i EU
<i>KOM(2025)825, KOM(2025)826</i>
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet og Erhvervsministeriet	50
6) Bulgariens optagelse i euroen
<i>KOM-dokument foreligger ikke</i>
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet	56
7) Økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine
<i>KOM-dokument foreligger ikke</i>
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet, Finansministeriet, Udenrigsministeriet og Forsvarsministeriet	60
8) Implementeringen af genopretningsfaciliteten (RRF)
<i>KOM(2020)408, KOM(2022)231, KOM(2025)56</i>
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet	70

- 9) Internationale møder: Forberedelse af G20-møder 17-18. juli 2025
KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet

80

Dagsordenspunkt 1: Præsentation af det danske formandskabsprogram

1. Resume

Danmark varetager EU-formandskabet i 2. halvår af 2025. Det danske formandskab vil på ECOFIN 8. juli 2025 præsentere sit arbejdsprogram. Der ventes en generel støtte i Rådet til formandskabets prioriteter i ECOFIN. Den danske holdning til de enkelte sager fastlægges som vanligt i den hjemlige EU-beslutningsprocedure.

2. Baggrund

Danmark har EU-formandskabet i 2. halvår af 2025. Det danske formandskab vil på ECOFIN 8. juli 2025 præsentere sit arbejdsprogram og prioriteter på ECOFIN-området. Det danske formandskabs overordnede prioriteter for ECOFIN er dels Europas forsvar og sikkerhed og dels Europas økonomi og konkurrenceevne.

Det danske formandskab for ECOFIN vil fokusere på 1) håndtering af EU's nuværende udfordringer, herunder konkurrenceevne og finansiering af forsvar og sikkerhed i EU og Ukraine, 2) det økonomisk-politiske område, herunder implementering af EU's finanspolitiske regler, 3) forslag på det finansielle område, 4) forslag på skatteområdet (både direkte og indirekte skatter) samt reform af toldunionen og 5) EU-budgettet.

Der henvises til *bilag 1* for en oversigt over centrale ECOFIN-sager under det danske formandskab.

1. Håndtering af EU's nuværende udfordringer

Formandskabet vil prioritere indsatsen med at sikre, at EU kan forsvare sig selv senest i 2030. I ECOFIN vil det danske formandskab bl.a. arbejde for at skabe gode rammevilkår for oprustning af europæisk forsvar ved at mobilisere finansiering og udvikle den europæiske forsvarsindustri. Formandskabet vil fortsætte arbejdet med Kommissionens REARM Europe-pakke, herunder vedtagelsen af lån til EU-landene under det nye finansielle instrument til at finansiere forsvarsinvesteringer (SAFE) og implementeringen af de finanspolitiske reglers fleksibilitet i forhold til øgede forsvarsinvesteringer for medlemsstaterne, der anmoder om aktivering af den nationale undtagelsesklausul.

EU's finansielle støtte til Ukraine i lyset af Ruslands ulovlige fuldskalainvasion vil fortsat være en central prioritet for ECOFIN under det danske formandskab. ECOFIN ventes løbende at drøfte situationen og adressere eventuelle finansieringsbehov, også i perspektiv af den langsigtede genopbygning af landet efter Ruslands invasion. ECOFIN vil fortsat overvåge implementeringen af EU's sanktioner mod Rusland og Belarus og de økonomiske konsekvenser.

Indsatsen med at styrke den europæiske konkurrenceevne og vækstbetingelserne i EU-landene vil være en prioritet under det danske formandskab. Arbejdet i ECOFIN vil bl.a. fokusere på at fremme nationale strukturreformer, der

styrker økonomiernes produktivitet. Formandskabet vil derudover prioritere håndteringen af potentielle forslag til tiltag på EU-niveau mhp. styrkelse af EU's konkurrenceevne. Det gælder blandt andet initiativerne annonceret i Kommissionens konkurrenceevnekompass, herunder et eventuelt forslag til et værktøj, der kan bidrage til koordinationen af konkurrenceevnetiltag samt forslag om etablering af en ny konkurrenceevnefond som led i den kommende flerårige finansielle ramme (MFF) efter 2027.

Det vil ligeledes være en prioritet for formandskabet at gøre fremskridt på forenklingssagsordenen med henblik på at reducere byrder for virksomheder og dermed styrke den europæiske konkurrenceevne. Det gælder et stort fokus på både reduktioner af eksisterende byrder samt minimering af byrder i kommende forslag.

Det vil endvidere være væsentligt at mobilisere mere privat kapital for at styrke EU's konkurrenceevne, hvor det danske formandskab vil prioritere arbejdet med opsparings- og investeringsunionen (SIU) og fokusere på byrdereduktioner samt en mere simpel og proportional regulering i den finansielle sektor. Det er afgørende for EU's konkurrenceevne at tiltrække og mobilisere private investeringer, hvilket kræver effektive og integrerede kapitalmarkeder i Europa.

2. Økonomisk-politiske område

ECOFIN vil under dansk formandskab fortsætte implementeringen af EU's finanspolitiske regler. ECOFIN vil bl.a. skulle vedtage rådshenstillinger vedr. nye og/eller eventuelle, reviderede mellemfristede planer for finans- og strukturpolitik, herunder på ECOFIN 8. juli 2025 hvor Rådet ventes at vedtage rådshenstillinger vedr. Østrigs og Litauens mellemfristede planer, og på senere ECOFIN-møder bl.a. Tysklands mellemfristede plan. Planerne indeholder en sti for udviklingen i de offentlige nettoudgifter samt reformer og investeringer.

ECOFIN vil under dansk formandskab ligeledes implementere de finanspolitiske reglers bestemmelser vedr. henstillinger i tilfælde af uforholdsmæssigt store underskud pba. udspil og forslag fra Kommissionen, herunder på mødet 8. juli 2025, hvor ECOFIN ventes at vedtage en underskudshenstilling til Østrig og en revideret underskudshenstilling til Rumænien. Kommissionen vil derudover løbende foretage helhedsvurderinger af underskud, der overstiger 3 pct. af BNP i lande, hvor der ikke allerede er åbnet en underskudshenstilling. På den baggrund ventes Kommissionen ifm. efterårsprognosen i november 2025 at vurdere, om der skal stilles forslag til, at ECOFIN vedtager yderligere underskudshenstillinger.

Det er desuden forventningen, at Rådet ifm. ECOFIN 8. juli 2025 vil vedtage rådshenstillinger om aktivering af den nationale undtagelsesklausul for de lande, som foreløbigt har anmodet herom (Belgien, Bulgarien, Danmark, Estland, Finland, Grækenland, Kroatien, Letland, Litauen, Polen, Portugal, Slova-

kiet, Slovenien, Tjekkiet, Tyskland og Ungarn). ECOFIN vil muligvis skulle vedtage yderligere rådshenstillinger om aktivering af den nationale undtagelsesklausul under dansk formandskab i tilfælde af nye anmodninger.

Gennemførelsen af det europæiske semester vil være prioritet under dansk formandskab, herunder særligt ECOFIN's godkendelse af de *landespecifikke anbefalinger* samt vedtagelse af rådskonklusioner om makroøkonomiske ubalancer den 8. juli 2025. ECOFIN's godkendelse af de *landespecifikke anbefalinger* er med til at konkludere det europæiske semester for 2025. Formandskabet vil derudover også prioritere opstarten af det europæiske semester for 2026 på baggrund af udspil fra Kommissionen, herunder *varslingsrapporten* (som identificerer EU-lande med risiko for makroøkonomiske ubalancer) samt udkast til *anbefalinger til euroområdet* som helhed, som ventes offentliggjort i slutningen af 2025. Arbejdet med det europæiske semester ventes generelt at tage højde for den fortsatte implementering af EU-landenes genopretningsplaner, herunder initiativer relateret til REPowerEU, samt implementeringen af EU's finanspolitiske regler.

ECOFIN vil også fortsætte arbejdet med implementeringen af genopretningsfaciliteten ("Recovery and Resilience Facility" – RRF)¹, som skal bidrage til at imødegå de økonomiske konsekvenser af COVID-19-krisen og styrke den grønne og digitale omstilling i EU-landene.

ECOFIN ventes i 2. halvår 2025 at skulle tage stilling til Kommissionens forslag til rådsimplementerende beslutninger vedr. eventuelle revisioner af EU-landenes genopretningsplaner, herunder REPowerEU-kapitler. REPower-kapitlerne indeholder tiltag, der bidrager til udfasning af russisk fossil energi.

3. Det finansielle område

Formandskabet vil fortsætte forhandlingerne om igangværende lovforslag og overordnet fokusere på at styrke opsparings- og investeringsunionen (SIU), der bygger videre på kapitalmarkedsunionen og bankunionen. Kommissionen forventes at fremsætte en række forslag, som en del af SIU.

Kommissionen præsenterede 17. juni 2025 det første lovgivningsinitiativ under SIU, som vedrører rammerne for securitisering i EU. Securitiering er en proces, hvor en udsteder, fx et kreditinstitut, strukturerer eller "pakker" en række udlån sammen og laver det til et værdipapir, som sælges til investorer mhp. at frigøre kapital til nye lån. Forslaget indeholder en pakke af tiltag, der skal fremme an-

¹ Genopretningsfaciliteten skal yde finansiell assistance på op til 672,5 mia. euro (2018-priser), heraf 312,5 mia. euro i tilskud og op til 360 mia. euro i lån. Rammerne for genopretningsfaciliteten er fastlagt i en forordning, som trådte i kraft 19. februar 2021. Forordningen er efterfølgende revideret mhp. at tage højde for REPowerEU-planen, der har til formål at udfase EU's afhængighed af fossile brændstoffer fra Rusland så hurtigt som muligt. Den reviderede forordning trådte i kraft 1. marts 2023.

vendelse af securitisering i EU mhp. at øge bankernes udlånskapacitet og dermed understøtte investeringer i EU samtidig med, at man fortsat sikrer den finansielle stabilitet.

Det gælder også en revision af EU's rammer for yderligere pensionsopsparing gennem direktivet for arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser (IORPs) og det paneuropæiske personlige pensionsprodukt (PEPP).

Som en del af SIU ventes Kommissionen ligeledes at fremsætte en pakke om markedsinfrastruktur for at forbedre sammenhængen og effektiviteten af EU's handels- og efterhandelsinfrastrukturer for værdipapirhandel, dvs. særligt fondsbørser og værdipapircentraler. Kommissionen forventes også at fremsætte et forslag om at mindske kapitalbarrierer på tværs af EU mhp. at gøre nemmere at tilvejebringe midler på tværs af grænser og mindske operationelle hindringer for kapitalforvaltere.

Som en del af SIU forventes Kommissionen at fremsætte et forslag om mere integreret og effektivt tilsyn på det finansielle område. Forslaget tager udgangspunkt i, at alle operatører på det finansielle marked skal have samme tilsynsmæssige behandling, uanset hvor i EU de befinder sig.

Kommissionen forventer også at fremsætte forslag til ændring af Disclosureforordningen (SFDR), som fastsætter krav om offentliggørelse af informationer om bæredygtige investeringer og risici for finansielle markedsdeltagere og finansielle rådgivere.

Øvrige finansielle lovgivningsforslag, hvor der udestår enighed i Rådet

Der udestår fortsat enighed om forslagene fra juni 2023 vedr. en digital euro og legal tender. Rådet vil fortætte forhandlingerne om sagerne mhp. enighed forslagene under dansk formandskab.

Finansielle forslag i trilogforhandlinger mellem Rådet og Europa-Parlamentet

Det polske formandskab nåede en foreløbig og principbaseret politisk aftale mellem Rådet og Europa-Parlamentet i trilogforhandlinger d. 25. juni 2025 om revision af EU-rammerne for krisehåndtering af kreditinstitutter, som kommer i problemer og bliver nødlidende, herunder krisehåndteringsdirektivet ("Bank Recovery and Resolution Directive" – BRRD) og direktivet om nationale indskydgarantimidler ("Deposit Guarantee Schemes Directive" – DGSD). Det danske formandskab vil få til opgave at udfylde den principbaserede aftale med konkret lovtekst i tekniske trilogforhandlinger. Et overordnet formål med pakken er bl.a., at flere institutter skal krisehåndteres inden for rammerne af BRRD, herunder princippet om, at omkostningerne ved bankkriser skal bæres af bankernes aktionærer og kreditorer (bail-in) og ikke af statslige midler (bail-out).

Rådet nåede i juni 2024 til enighed om en styrket ramme for detailinvesteringer ("Retail Investor Strategy" – RIS). Detailinvestorer skal i højere grad deltage på de finansielle markeder og opnå værdi herved, modtage bedre rådgivning, have bedre mulighed for at træffe investeringsbeslutninger og være bedre beskyttet på tværs af EU. Trilogforhandlinger med Europa-Parlamentet startede i 1.

halvår 2025 og forventes at fortsætte i 2. halvår 2025 med et forstærket fokus på at forenkle forslaget og reducere byrder.

Rådet nåede til enighed om en generel indstilling på forslaget om revision af betalingstjenestedirektivet (PSD3) og forordning om betalingstjenester (PSR) i juni 2025. Forslagene skal bl.a. styrke forbrugerbeskyttelsen, herunder indsatser imod svindel samt styrke konkurrencen inden for elektroniske betalinger. Det skal bl.a. ske ved at betalingstjenester forpligtes til at stille en løsning til verifikation af internationale kontonumre til rådighed for almindelige bankkunder. Trilogforhandlingerne påbegyndes i 2. halvår 2025.

Rådet nåede i december 2024 til enighed om et finansielt rammeværk for data-delning (FIDA el. Open Finance). Forslaget pålægger finansielle virksomheder at dele kundedata på anmodning og under hensyn til databeskyttelsesregler. Udbydere af finansielle oplysningstjenester vil fx kunne anvende kundernes data om lån og investeringer mv. til at sammenligne produkter, priser og vilkår, hvilket kan give forbrugerne et bedre overblik over valgmuligheder. Trilogforhandlinger med Europa-Parlamentet startede i 1. halvår 2025 og forventes at fortsætte i 2. halvår 2025 med et forstærket fokus på at forenkle forslaget og reducere byrder.

4. Skatte- og toldområdet

På afgiftsområdet vil ECOFIN arbejde videre med revision af energibeskatningsdirektivet, som det danske formandskab vil søge at opnå enighed om. Revisionen lægger op til, at minimumssatserne for beskatning af energiprodukter forhøjes, indekseres automatisk og fastsættes pba. energiprodukternes energindhold samt miljø- og klimapåvirkning, ligesom det drøftes, om anvendelsesområdet for minimumssatser bør udvides til at omfatte fx energiprodukter anvendt ifm. passagerflyvning og færgefart inden for EU.

Endvidere vil ECOFIN muligvis blive præsenteret for en revision af tobaksbeskatningsdirektivet. Revisionen forventes at omfatte forhøjelse af minimumssatserne, udvidelse af direktivets anvendelsesområde til nye nikotinholdige produkter samt introducere købekraftindeksering af direktivets minimumssatser.

Ift. indsatsen for bekæmpelse af skatteundgåelse og -unddragelse vil ECOFIN som vanligt foretage den halvårlige opdatering af EU's sortliste over skattely uden for EU. Opdatering af sortlisten ventes vedtaget i Rådet i oktober 2025 og forberedes af *Adfærdskodeksgruppen for Erhvervsbeskatning* (Code of Conduct on Business Taxation). Adfærdskodeksgruppen forventes at arbejde videre med udvikling af et nyt kriterium 1.4 om informationsudveksling om selskabers reelle ejere og udvidelse af sortlistens geografiske anvendelsesområde.

Mod slutningen af det danske formandskab vil forberedelserne til næste revision af direktivet om administrativt samarbejde (DAC10) muligvis begynde. Formålet med revisionen ventes at være at forenkle direktivet mhp. at reducere unødvendige byrder for erhvervslivet og skattemyndighederne.

ECOFIN ventes også at skulle behandle forslag på momsområdet. Først og fremmest vil man behandle forslaget om fjernsalg af indførte varer fra tredjelande. Forslaget skal give større forbrugersikkerhed, mindske administrative byrder for erhvervsliv og forhindre momssvig ved at give virksomheder incitament til at tilslutte sig Import One Stop Shop (IOSS)-ordningen. Der ventes enighed om forslaget under dansk formandskab, afhængigt af udviklingen i trilogforhandlingerne på toldområdet.

Dertil forventes det, at Kommissionen vil præsentere et forslag om administrativt samarbejde på momsområdet. Forslaget skal forbedre muligheden for samarbejde mellem de europæiske kontrolmyndigheder som OLAF (Det europæiske kontor for bekæmpelse af svig) og EPPO (Den Europæiske Anklagemyndighed).

Af øvrige sager på skatteområdet, vil ECOFIN muligvis blive præsenteret for en evaluering af kulstofsgrensetilpasningsmekanismen (CBAM), som kan blive ledsaget af et revisionsforslag fra Kommissionen. Evalueringen og den eventuelle revision vil blandt andet omhandle muligheden for at udvide anvendelsesområdet for mekanismen.

På et mere generelt plan forventes dagsordenen om regelforenkling for virksomheder på skatteområdet at blive aktuel under det danske formandskab, hvor Kommissionen vil præsentere analyser af en række af de gældende direktiver.

Toldområdet

Toldreformpakken består af en ny EU-toldkodeks, ændring af forordningen om toldfrihed samt en ændring af momsdirektivet og indebærer blandt andet indførelsen af en ny fælles EU-toldmyndighed og indførelse af "told fra første krone" på e-handel (dvs. at den nuværende toldfri bundgrænse på 150 euro afskaffes). Det danske EU-formandskab vil efter enighed i Rådet, forventeligt under polsk formandskab, opstarte trilogforhandlinger med Europa-Parlamentet og Kommissionen i juli 2025. Der arbejdes efter at opnå politisk enighed med Parlamentet inden udgangen af året.

6. Budgetområdet

På budgetområdet vil Danmark lede forhandlingerne om *EU's 2026-budget*. Desuden ventes præsentation af Revisionsrettens årsrapport om implementering af EU-budgettet for 2024.

Herudover vil der muligvis være drøftelser af Kommissionens forslag om *egne indtægter* til EU's budget. Det nuværende forslag fra 2023 indebærer nye indtægtskilder til EU's budget fra henholdsvis EU's kvotehandelssystem (ETS), indførslen af en CO₂-grensetilpasningsmekanisme (CBAM) samt en ny indtægtskilde, hvor EU-landene indbetaler på basis af statistikdata om bruttooverskud i selskaber i det pågældende EU-land. Egne indtægter forventes at indgå i forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme for perioden efter 2027.

Øvrige sager

ECOFIN vil også skulle forberede fælles EU-holdninger forud for IMF-møder og G20-møder for finansministre og centralbankchefer, herunder G20-møder 17.-18. juli 2025 og IMF- og G20-møder under IMF's årsmøder 13.-18. oktober 2025.

3. Formål og indhold

Ikke relevant.

4. Europa-Parlamentets holdning

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Formandskabsprogrammet har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Formandskabsprogrammet har ikke i sig selv erhvervsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Formandskabsprogrammet har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ventes generelt bred opbakning blandt EU-landene til det danske formandskabsarbejdsprogram og prioriteter for ECOFIN i 2. halvår 2025.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen mener, at ECOFIN bør arbejde for at sikre en sund økonomisk politik i EU, fremme den europæiske konkurrenceevne og produktivitet samt styrke Europas forsvar og sikkerhed i en verden og en international økonomi i forandring.

Regeringen vil med det danske formandskab arbejde for sunde og robuste europæiske økonomier med finanspolitisk råderum til de politiske prioriteter ved bl.a. at fremme nationale strukturreformer og implementering af EU's finanspolitiske regler, sikre færre byrder og bedre rammebetingelser for de europæi-

ske virksomheder samt at øge mobilisering af private investeringer i en integreret europæisk opsparings- og investeringsunion. Det vil kræve reformer og en ansvarlig økonomisk politik.

Formandskabet vil også prioritere arbejdet med finansiering af et styrket europæisk forsvar, herunder via opfølgning på REARM EUROPE-planen samt fortsat finansiell støtte til Ukraine.

Den danske holdning til de enkelte sager bliver fastlagt i den hjemlige EU-beslutningsprocedure.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Bilag 1: Oversigt over væsentligste ECOFIN-sager

Økonomisk-politiske sager

Sag/initiativ	Forløb/status
Styrkelse af det økonomiske samarbejde i EU (styrkelse af ØMU'en)	Det Europæiske Råd (DER) og EU's økonomi- og finansministre (den udvidede eurogruppe) har i de senere år løbende haft drøftelser af yderligere styrkelser af det økonomiske samarbejde i EU / ØMU'en. <u>Styrkelse af bankunionen, kapitalmarkedsunionen og den finansielle regulering</u> for alle EU-lande ventes fortsat at være en central del af ØMU-drøftelserne. ØMU-arbejdet kan også komme til at omfatte andre emner inden for det økonomisk-politiske område.
Genopretningsfacilitet (RRF)	<i>Genopretningsfaciliteten</i> skal understøtte reformer og investeringer mhp. økonomisk genopretning i lyset af COVID-19-krisen samt grøn og digital omstilling. Fra <i>genopretningsfaciliteten</i> kan der ydes finansiell assistance til EU-landene i form af direkte støtte og/eller lån. Den samlede finansielle assistance fra <i>genopretningsfaciliteten</i> kan udgøre op til 672,5 mia. euro (2018-priser), heraf 312,5 mia. euro i tilskud og 360 mia. euro i lån. På baggrund af positive vurderinger fra Kommissionen har Rådet siden juli 2021 behandlet og godkendt alle EU-landenes <i>genopretningsplaner</i>. Processen med <i>udbetaling af midler</i> fra genopretningsfaciliteten på baggrund af opfyldte milepæle og mål har været i gang siden ultimo 2021. De fleste lande har også i løbet af 2022, 2023, 2024 og 2025 fået godkendt opdaterede genopretningsplaner i Rådet inklusiv REPowerEU-kapitler, der har til formål at udfase EU's afhængighed af import af fossile brændstoffer fra Rusland. ECOFIN ventes i 2. halvår 2025 på baggrund af forslag fra Kommissionen at skulle godkende yderligere rådsbeslutninger om EU-landenes opdaterede genopretningsplaner.

Økonomiske konsekvenser af Ruslands krig i Ukraine	ECOFIN har siden <u>Ruslands fuldskalainvasion af Ukraine</u> 24. februar 2022 løbende drøftet de økonomiske og finansielle aspekter af Ruslands krig i Ukraine, herunder økonomisk assistance til Ukraine, implementeringen af EU's sanktioner mod Rusland, immobiliserede russiske centralbankaktiver, konsekvenserne af krigen for Ukraine og EU's økonomier samt håndteringen heraf. ECOFIN ventes i 2. halvår 2025 fortsat løbende at drøfte økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands krig i Ukraine, <i>jf. også nedenfor</i>.
Finansiell assistance til Ukraine	Som led i EU's stats- og regeringscheferes aftale om en revision af EU's flerårige finansielle ramme (MFF) vedtog EU i februar 2024 etableringen af en <i>Ukraine-facilitet</i>, som skal yde støtte til Ukraines genopretning, genopbygning og modernisering mhp. et fremtidigt EU-medlemskab. Støtten tager form af lån og tilskud på i alt 50 mia. euro i perioden 2024-2027 og er betinget af, at Ukraine efterlever aftalte reformlån fremlagt i <i>Ukraineplanen</i>. Ukraineplanen er et omfattende reformprogram, der skitserer reformer og investeringer, som myndighederne vil gennemføre i perioden 2024-2027 sammen med en tidslinje for implementeringen af planen. EU vedtog 23. oktober 2024 oprettelsen af ny ekstraordinær makrofinansiell assistance (MFA) til Ukraine på op til 35 mia. euro og etableringen af samarbejdsmekanismen for lån til Ukraine, som kan understøtte bilaterale lån fra EU og G7-partnere på samlet op til 45 mia. euro, der tilbagebetales med ekstraordinære indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver. Lånene skal ses i lyset af G7-aftalen fra juni 2024 om at yde nye lån til Ukraine baseret på fremtidige indtægter fra de immobiliserede aktiver inden udgangen af 2024. Ud over EU vil USA, Canada, Japan og Storbritannien også yde væsentlige lånebidrag under samarbejdsmekanismen. EU's MFA-lån er derfor blevet nedjusteret fra de maksimale 35 mia. euro til godt 18 mia. euro, som udbetales i trancher i løbet af 2025.

Finansielle sager

Sag/initiativ	Forløb/status
---------------	---------------

Securitisering	Forslaget er fremsat i juni 2025 og er det første forslag som led i Kommissionens opsparing- og investeringsunion, der bygger videre på kapitalmarkedsunionen og bankunionen. Derfor ligger der et stort politisk pres for at drive sagen frem. Forslaget indeholder justeringen i de eksisterende regler for securitiseringer, herunder krav til due diligence samt ændringer til behandlingen i kapitalkravsforordningen.
Revision af rammer for krisehåndtering af nødlidende kreditinstitutter og nationale indskydergarantiordninger (CMDI)	Rådet opnåede i juni 2024 enighed om forslag til <i>revision af EU-rammerne for krisehåndtering af nødlidende kreditinstitutter</i> i form af en revision af direktiv om genopretning og afvikling af kreditinstitutter (BRRD) og en revision af direktiv om nationale indskydergarantiordninger (DGSD). BRRD og DGSD omfatter alle EU-lande. Der foreslås bl.a. ændringer af anvendelsesområdet for BRRD, så reglerne på tværs af EU skal omfatte flere mindre og mellemstore kreditinstitutter, når dette kan opnå afviklingsmålene i samme grad sammenlignet med nationale insolvensprocedurer (konkursregler). Det polske formandskab nåede en foreløbig og principbaseret politisk aftale mellem Rådet og Europa-Parlamentet i trilogforhandlinger d. 25. juni 2025. Det danske formandskab vil få til opgave at udfylde den principbaserede aftale med konkret lovtekst i tekniske trilogforhandlinger.
Styrket ramme for detailinvesteringer	Rådet nåede i juni 2024 enighed om en pakke af forslag til en styrket ramme for detailinvesteringer. Det overordnede formål med strategien og tilhørende forslag er ifølge Kommissionen at sikre varetagelsen af private investorers (detailinvestorers) interesser. Detailinvestorer skal i højere grad deltage på de finansielle markeder og opnå værdi herved, modtage bedre rådgivning, have bedre mulighed for at træffe investeringsbeslutninger, opnå bedre resultater og være bedre beskyttet på tværs af EU.

	Forslaget lægger bl.a. op til at styrke regler for procedurer for udvikling og godkendelse af investeringsprodukter, offentliggørelse og markedsføring af investeringsprodukter, egnethed- og hensigtsmæssighedstest af kunder samt tilsyn og standarder for rådgivning. Rådets generelle indstilling indeholdt <i>ikke</i> Kommissionens forslag om en udvidelse af det delvise forbud mod formidlingsprovision som i Kommissionens forslag, så forbuddet omfatter Execution Only-handler, hvor investorer kan foretage værdipapirhandler på egen hånd og uden, at der forinden foretages personlig rådgivning. Man startede trilogforhandlinger med Europa-Parlamentet i 1. halvår 2025, og de fortsætter i 2. halvår 2025 Målsætning for det danske formandskab er forenkling af forslaget og dernæst en politisk aftale med Europa-Parlamentet.
Digital euro	Kommissionen har i juni 2023 fremsat forslag til <i>digital euro</i> (digital centralbankvaluta, CBDC). En digital euro vil være en digital version af centralbankpenge, hvor der i dag kun findes fysiske centralbankpenge i form af eurokontanter. For indehaver indebærer en digital euro en digital fordring på Den Europæiske Centralbank (ECB) og supplerer således kontanter, som er fysiske fordringer på ECB. De mest almindelige anvendte penge er i dag elektroniske euro, hvor den direkte fordring (via indestående på konti mv.) er mod en bank. Formålet med forslaget om en digital euro er ifølge Kommissionen overordnet at sikre adgang til centralbankpenge i en digitaliseret økonomi. En digital euro skal ifølge forslaget udgøre et simpelt, sikkert og billigt digitalt betalingsmiddel i eurolandene, som er udstedt af en centralbank, dvs. ECB. Forslaget indebærer, at ikke-eurolande også kan få adgang til en digital euro på frivillig basis og efter aftale med ECB. Forhandlinger i Rådet om digital euro fortsætter i 2. halvår 2025 mhp. enighed i Rådet.

Forslag på betalingsområdet	Kommissionen har i juni 2023 fremsat forslag til ændringer på betalingsområdet. Pakken inkluderer forslag til ændring af rammen for betalingstjenester (PSDII) samt forslag til finansielt rammeværk for datadeling ("Framework for Financial Data Access" – FIDA el. Open Finance). Forslaget til revision af betalingstjenestedirektivet og forordning om betalingstjenester (PSD3/PSR) samt forslag til en finansiell ramme deling af data (FIDA) skal styrke forbrugerbeskyttelse og konkurrence inden for elektroniske betalinger og gøre det lettere for forbrugere at dele deres finansielle data på en sikker måde mhp. at opnå adgang til flere og bedre finansielle produkter og services. Rådet nåede til enighed om en generel indstilling i Rådet om PSD3/PSR i juni 2025. Trilogforhandlingerne sættes i gang under dansk formandskab. Der er opnået enighed i Rådet om FIDA i december 2024. Der blev i 2. halvår 2025 påbegyndt trilogforhandlinger med Europa-Parlamentet. Målsætning for det danske formandskab er forenkling af forslaget og dernæst at indgå aftale i trilog.
-----------------------------	--

Skatte- og afgiftssager

Sag/initiativ	Forløb/status
Fælles ramme for selskabsbeskatning i EU-landene (BEFIT)	Kommissionen har offentliggjort forslaget om en <i>fælles ramme for selskabsbeskatning i EU-landene</i> ("Business in Europe: Framework for Income Taxation" - BEFIT), som indebærer et fælles selskabsskatteregelsæt i EU med en fælles selskabsskattebase. ECOFIN ventes ikke at behandle forslaget under dansk formandskab.
EU's fælles sortliste over skattely	ECOFIN vedtog 5. december 2017 rådskonklusioner om <i>en fælles sortliste over skattely uden for EU</i>. Listen samt den tilhørende observationsliste er siden løbende blevet opdateret. Under det dansk formandskab ventes sortlisten og observationslisten opdateret (forventeligt ifm. ECOFIN 10. oktober). Derudover vil Adfærdskodeksgruppen

	muligvis arbejde videre med udvidelse af listens geografiske anvendelsesområde samt udvikling af et nyt kriterium om informationsudveksling om reelle ejere af selskaber mv. (kriterium 1.4).
Revision af tobaksbeskatningsdirektivet	Kommissionen vil muligvis fremsætte et forslag om revision af tobaksbeskatningsdirektivet. Revisionen forventes bl.a. at omfatte forhøjelse af mindsteafgifter, udvidelse af direktivets anvendelsesområde til nye nikotinholdige produkter. ECOFIN vil muligvis behandle forslaget under dansk formandskab.
Fjernsalg af indførte varer fra tredjelande	Forslaget skal give større forbrugersikkerhed, mindske administrative byrder for erhvervsliv og forhindre momssvig ved at give virksomheder incitament til at tilslutte sig Import One Stop Shop (IOSS)-ordningen. Der ventes enighed om forslaget under dansk formandskab, afhængigt af hvordan de sideløbende og samspillende trilogforhandlinger på toldområdet går.
Kulstofgrænsetilpasningsmekanismen (CBAM)	Kulstofgrænsetilpasningsmekanismen (CBAM) skal forhindre CO ₂ -lækage og derved understøtte grøn omstilling og europæisk konkurrenceevne. CBAM sætter en pris på CO ₂ -indholdet i visse importerede varer fra ikke-EU-lande. Det drejer sig for nu om importeret cement, aluminium, brint, gødning, elektricitet, jern og stål. En ventet revision af forordningen skal udvide anvendelsesområdet og reducere svig.
Direktivet om administrativt samarbejde (DAC10)	Direktivet om administrativt samarbejde (DAC) skal sikre forbedre regler og procedurer for informationsudveksling mellem skattemyndigheder. Der vil muligvis blive fremsat et forslag til revision af direktivet (DAC10) under dansk formandskab. Formålet med revisionen ventes at være at forenkle direktivet mhp. at reducere unødvendige byrder for erhvervslivet og skattemyndighederne.

Det grønne område/klima

Sag/initiativ	Forløb/status
Energibeskatning	Kommissionen har i juli 2021 fremsat forslag til en revision af energibeskatningsdirektivet. Forslaget er en

	del af ”Fit for 55”-pakken med forslag, der skal udmønte EU’s 2030-klimamål. Forslaget indebærer en omlægning af minimumssatserne for energiafgifter. Omlægningen skal sikre en generel forhøjelse og automatisk indeksering af minimumssatserne i EU, ligesom omlægningen indebærer, at minimumsafgifterne fastsættes efter energiprodukternes energiindhold og ikke efter volumen, som er tilfældet i dag. Minimumssatserne skal afhænge af energiprodukternes klima- og miljøpåvirkning, idet produkter med højere klima- og miljøpåvirkning indføres på højere trin for minimumssatser. Minimumssatserne indekseres automatisk, så man sikrer et tidssvarende prissignal, som ikke udhules med tiden. Forslaget indebærer også, at direktivets anvendelsesområde udvides (med ny teknologi og energiprodukter anvendt ifm. bl.a. passagerflyvning samt færgefart inden for EU), og at frivillige og obligatoriske afgiftsfritagelser i nogen grad afvikles. Det danske formandskab ventes at arbejde videre med sagen, og ECOFIN nå til enighed om den.
Forslag om et EU-klimamål for 2040	Kommissionen har den 6. februar 2024 offentliggjort en meddelelse om et <i>nyt EU-klimamål for 2040</i>. 2040-klimamålet skal vedtages som en del af revisionen af EU’s klimalov. Revisionen ventes fremsat 2. juli 2025. Der forventes ikke en drøftelse på ECOFIN under dansk formandskab.

Toldområdet

Sag/initiativ	Forløb/status
Toldreformen	Kommissionen fremlagde forslag om en omfattende toldreformpakke i maj 2023. Reformpakken består af en ny EU-toldkodeks, ændring af forordningen om toldfrihed samt en ændring af momsdirektivet og indebærer blandt andet indførelse af en ny fælles EU-toldmyndighed og indførelse af ”told fra første krone”

	på e-handel (dvs. at den nuværende toldfri bundgrænse på 150 euro afskaffes). Det polske formandskab har arbejdet intensivt for at opnå enighed i Rådet om toldreformpakken under det polske formandskab. På ECOFIN den 20. juni 2025 præsenterede det polske formandskab en fremskridtsrapport for arbejdet med toldreformpakken. Det danske formandskab forventer at opstarte trilogforhandlingerne i juli 2024. Der arbejdes efter at opnå politisk enighed med Parlamentet inden udgangen af året.
--	--

Sager vedr. EU-budgettet

Sag/initiativ	Forløb/status
EU's budget for 2026	Rådet forventes at fastlægge sin position til budgetforslaget på ECOFIN-Budget i juli 2025 under dansk formandskab. Forhandlingerne indledes under dansk ledelse inden Danmark officielt overtager formandskabet. Forhandlingerne med Europa-Parlamentet forventes afsluttet i november 2025.
<i>Next Generation EU</i> (NGEU)	Genopretningsinstrument (NGEU) på 750 mia. euro finansierer en række EU-budgetprogrammer til økonomisk genopretning i lyset af COVID-19, særligt genopretningsfaciliteten (RRF). Finansieringen tilvejebringes af et <i>genopretningsinstrument</i> på 750 mia. euro (2018-priser), som finansierer en række EU-budgetprogrammer til økonomisk genopretning i lyset af COVID-19, særligt genopretningsfaciliteten RRF samt også forskningsprogrammet Horisont Europa, investeringsprogrammet InvestEU, og REACT EU-mekanismen under samhørighedspolitikken. Der skal under dansk formandskab arbejdes videre med implementeringen af instrumentet, herunder den videre gældsforvaltning.
Decharge for EU-budgettet 2024	Revisionsretten præsenterer i efteråret 2025 sin årsrapport om implementeringen af EU-budgettet i 2024. Rapporten danner grundlag for decharge-proceduren, hvor Europa-Parlamentet, efter henstilling fra Rådet, meddeler Kommissionen decharge for budgetgennemførelsen.

	Processen vedr. decharge for 2024-budgettet ventes endeligt afsluttet på ECOFIN i første kvartal af 2026 under cypriotisk formandskab.
Forslag om ordning for Den Europæiske Unions egne indtægter	Kommissionen fremsatte 20. juni 2023 ændret forslag til Kommissionens forslag af 22. december 2021 om introduktion af <i>nye egne indtægter til EU's budget</i>. Kommissionens oprindelige forslag af 22. december 2021 indebar, at der etableres nye indtægtskilder baseret på EU's CO2-kvotehandelsystem (ETS), CO2-grænsetilpasningsmekanisme (CBAM) samt spor 1 i OECD-aftalen om international selskabsbeskatning. Kommissionens ændrede forslag af 20. juni 2023 justerer Kommissionens oprindelige forslag, således at der lægges op til et højere bidrag fra den foreslåede indtægtskilde baseret på EU's CO2-kvotehandelsystem samt en ny indtægtskilde baseret på statistikdata om bruttooverskud i selskaber i EU-lande. Egne indtægter forventes at indgå i forhandlingerne af EU's kommende flerårige finansielle ramme (MFF). Det er muligt, at Kommissionen fremsætter et revideret forslag som led i en samlet MFF-pakke. Der forventes drøftelser om egne indtægter i ECOFIN i oktober 2025.

Øvrige sager

Sag/initiativ/hjemmel	Forløb/status
IMF/G20-møder	ECOFIN ventes også at skulle forberede fælles EU-holdninger forud for IMF-møder og G20-møder <u>for finansministre og centralbankchefer</u> , herunder G20-møder 17-18. juli 2025 og IMF- og G20-møder under IMF's forårsmøder 13-18. oktober 2025.

Dagsordenspunkt 2: Pakken om den fælles valuta

1. Resume

ECOFIN skal 8. juli 2025 drøfte pakken om den fælles valuta (herefter "valutapakken"), som består af to forordninger vedr. den digitale euro, hhv. forordning om indførelse af en digital euro og forordning om digitale eurotjenester fra betalingstjenesteudbydere hjemmehørende i ikke-eurolande, samt et forslag som har til formål at præcisere eurokontanternes status som lovligt betalingsmiddel i euroområdet i EU-retten (herefter "legal tender"-forslaget).

En digital euro vil udgøre en digital form af euro-kontanter og formålet med en digital euro er at sikre en bred adgang til et simpelt, sikkert og billigt digitalt betalingsmiddel i eurolande, udstedt af ECB. Som digitale centralbankpenge udgør digitale euro en økonomisk fordring mod Den Europæiske Centralbank, ECB. Det adskiller sig fra eksisterende digitale bankindsatser i euro, hvor den direkte fordring er mod den bank, hvor indehaveren har konto.

Forslaget indfører ikke en digital euro, men skaber rammerne for, at ECB kan træffe beslutning om at udstede (og dermed indføre) en digital euro. I så fald vil den digitale euro blive indført i eurolandene, men ikke i lande uden for euroen, herunder Danmark. Forslagene indebærer mulighed for, at et ikke-euroland kan få adgang til at anvende den digitale euro på frivillig basis, hvis landet ønsker det, og der indgås en aftale mellem det pågældende lands centralbank og ECB.

Forordningerne vedr. den digitale euro skal skabe de juridiske rammer for udstedelsen af digitale euro og sikring af adgang til digitale euro, samt ret til at de kan anvendes, herunder ved at give digital euro status som lovligt betalingsmiddel i euroområdet. Det indebærer bl.a., at betalingsmodtagere i euroområdet påkræves at modtage den digitale euro som betalingsmiddel. "Legal tender" er et mindre forslag, som har til formål at præcisere euro-kontanternes status som lovligt betalingsmiddel i euroområdet.

Drøftelsen forventes at have fokus på forordningen om indførelse af en digital euro. Formålet med drøftelsen er at undersøge, om der er politisk støtte til at opnå enighed i Rådet om valutapakken i 2025 samt at afklare en vej til enighed om valutapakken i kraft af en afgrænsning af de større udeståender, hvor der er behov for politiske kompromisser. På den måde kan drøftelsen sætte retning og fokus for det videre arbejde med valutapakken.

Af større udeståender ventes EU-landene bl.a. at pege på beslutningsprocessen og særligt rollen for hhv. den ECB og Rådet ift. den såkaldte "beholdningsgrænse" for digitale euro, dvs. grænsen for, hvor mange digitale euro, man må have på en digital euro-konto. Grænsen skal sikre, at den digitale euro fungerer som et betalingsmiddel og ikke til værdiopbevaring. Øvrige større udeståender ventes at være beslutningskompetencen til en evt. lancering af en digital euro, bestemmelser om privatlivsbeskyttelse ved anvendelse af digital euro samt bestemmelser om gebyrer for banker og betalingstjenesteudbydere, som

vil have omkostninger forbundet med at tilbyde digital euro-tjenester. Den digitale euro skal være gratis at anvende for borgere, og forretninger skal betale et gebyr til deres betalingstjenesteudbyder for modtagelse af betalinger i digitale euro. Forretningens betalingstjenesteudbyder betaler dernæst et gebyr til den betalingstjenesteudbyder, der fører kontoen med digitale euro for den betalende borger (typisk borgerens bank).

Der er i stigende grad politiske ønsker om enighed vedr. valutapakken under dansk formandskab, bl.a. fordi den digitale euro potentielt kan bidrage til at styrke EU's strategiske autonomi, hvilket den geopolitiske situation har øget behovet for. Det danske formandskab vil derfor prioritere valutapakken i overensstemmelse med særligt eurolandenes ønsker. EU-landene har overordnet vist opbakning til en digital euro, men der udestår fortsat en række spørgsmål af både teknisk og politisk karakter, hvor der skal opnås enighed.

2. Baggrund

Kommissionen fremsatte 28. juni 2023 et forslag til to forordninger, hhv. en forordning der udgør et juridisk rammeværk for indførelse af en digital euro og en forordning vedr. distribution af digitale euro fra betalingstjenesteudbydere hjemmehørende i ikke-eurolande samt et forslag vedr. eurokонтanter status som lovligt betalingsmiddel i euroområdet ("legal tender").

Forordningen om indførelse af en digital euro fastlægger de regulatoriske rammer for en digital euro og giver Den Europæiske Centralbank, ECB, og centralbanker i euroområdet, mulighed for at udstede en digital euro, hvis ECB måtte træffe beslutning herom. En digital euro vil på samme måde som euro-kontanter, der er fysiske centralbankpenge, udgøre en økonomisk fordring mod ECB, da digitale euro vil udgøre digitale centralbankpenge. Digitale euro kan derfor ses som en digital form for kontanter og fordringen mod ECB sikrer på samme måde som for kontanter sikkerhed for værdien af de digitale euro. For eksisterende digitale bankindsat i euro gælder, at den direkte fordring er mod den bank, hvor indehaveren har konto.

Forslaget indfører ikke en digital euro, men skaber rammerne for at ECB kan træffe beslutning om at udstede (og dermed indføre) en digital euro. I så fald vil den digitale euro blive indført i eurolandene, men ikke i lande uden for euroen, herunder Danmark. Forslagene indebærer mulighed for, at et ikke-euroland kan få adgang til at anvende den digitale euro på frivillig basis, hvis landet ønsker det, og der indgås en aftale mellem det pågældende lands centralbank og ECB.

Kommissionen anfører i forslaget, at den digitale euro er blevet udpeget som et element i EU's åbne strategiske autonomi på det økonomiske og finansielle område i en åben økonomi. I dag er det primært internationale kortselskaber fra USA (fx Visa og Mastercard), som leverer betalingsløsningerne anvendt til betalinger på tværs af landegrænser i EU.

Det fremgår også af erklæringen fra Eurotopmødet d. 20. marts 2025², at det i en mere fragmenteret og digital verden er afgørende at sætte fart i fremskridtene med en digital euro for at støtte et konkurrencedygtigt og modstandsdygtigt europæisk betalingssystem, bidrage til Europas økonomiske sikkerhed og styrke euroens internationale rolle.

Forordningen om digitale eurotjenester fra betalingstjenesteudbydere hjemmehørende i ikke-eurolande gør det muligt for betalingstjenesteudbydere i ikke-eurolande at distribuere og håndtere betalinger med den digitale euro.

”Legal tender” forordningen er et mindre forslag, som har til formål at præcisere eurokontanters status som lovligt betalingsmiddel i euroområdet i EU-retten. Forslaget er fremsat på baggrund af en dom afsagt af EU-domstolen, der gjorde det klart, at konceptet ”lovligt betalingsmiddel” for euro-kontanter er et anliggende, der bør reguleres på EU-niveau, så eurokontanters status er ensartet på tværs af euroområdet.

Danmark og de øvrige lande uden for euroen har stemmeret ift. forordningen om distribuering af digitale euro fra betalingstjenesteudbydere i ikke-eurolande, der dog kun er relevant, hvis eurolandene vedtager forordningen om indførelse af en digital euro, hvor Danmark og de øvrige lande uden for euroen *ikke* har stemmeret.

3. Formål og indhold

Formålet med drøftelsen er at undersøge, om der er politisk støtte til at opnå enighed i Rådet om valutapakken i 2025 samt at afklare en vej til enighed om valutapakken i kraft af en afgrænsning af de større udeståender, hvor der er behov for politiske kompromisser.

Der er i stigende grad politiske ønsker om enighed vedr. valutapakken under dansk formandskab bl.a. fordi den digitale euro potentielt kan bidrage til at styrke EU's strategiske autonomi, hvilket den geopolitiske situation har øget behovet for. Det danske formandskab vil derfor prioritere valutapakken i overensstemmelse med særligt eurolandenes ønsker, hvilket drøftelsen til ECOFIN 8. juli skal ses i lyset af.

EU-landene har overordnet vist opbakning til en digital euro, men der udestår fortsat løsning på en række spørgsmål af både teknisk og politisk karakter, herunder beholdningsgrænsen, beslutningen om lancering af den digitale euro, gebyrer (kompensation) samt privatlivsbeskyttelse, jf. tabel 1.

Der henvises til samlenotat af 4. juni 2024 for en dybdegående beskrivelse af forslagene vedr. den digitale euro.

² [Erklæring fra Eurotopmødet fra marts 2025.](#)

Tabel 1 Primære udestående spørgsmål ang. forslag om den digitale euro

Kommissionens forslag	Udestående spørgsmål
Beholdningsgrænsen Der indføres en øvre grænse for beholdning af den digitale euro, så den alene fungerer som betalingsmiddel og ikke som et værdi-opbevaringsmiddel, og ECB får bemyndigelse til at fastsætte denne beholdningsgrænse. Beholdningsgrænsen skal fastsættes under hensyntagen til det overordnede formål med den digitale euro, hvor det skal sikres, at indførslen ikke forstyrrer den finansielle stabilitet i både euro- og ikke-euro-lande.	Et antal lande ønsker en form for medbestemmelse over beholdningsgrænsen, fx ved at kunne fastsætte et loft, hvorunder ECB skal fastlægge beholdningsgrænsen. Der arbejdes på at finde et kompromis med en balance mellem ECB's beslutningskompetence i lyset af ECB's uafhængighed og en rolle for Rådet.
Indførsel af digital euro Medlovgiverne skal blive enige om rammerne for, at ECB og centralbanker i euroområdet kan udstede en digital euro, hvis ECB måtte træffe beslutning herom.	Et antal lande har et ønske om at være med til at træffe beslutningen om lanceringen af en digital euro og timingen heraf, hvis der opnås enighed om rammerne for den digitale euro.
Privatliv Det skal sikres, at hverken ECB eller de nationale centralbanker direkte kan identificere borgeres individuelle beholdninger af digitale euro. Kravene om privatliv og databeskyttelse må dog samtidig ikke hindre, at fx betalingstjenesteudbydere kan overholde grænsen for den enkelte bruger, ligesom der skal findes en balance med krav, der mindsker hvidvaskrisici mv.	En række lande har udtrykt bekymring for privatliv og databeskyttelse.
Gebyrer Den digitale euro skal være gratis at anvende for borgere. Forretninger skal betale et såkaldt indløsningsgebyr til deres betalingstjenesteudbydere (fx en bank) for modtagelse af betalinger i digitale euro. Dette gebyr må ikke være højere end tilsvarende gebyrer ved sammenlignelige digitale betalingsmidler. Forretningens betalingstjenesteudbyder betaler dernæst et såkaldt "interbankgebyr" til den bank (eller anden betalingstjenesteudbyder), der fører kontoen med digitale euro for den betalende borger (typisk borgerens bank).	Nogle lande lægger vægt på regler for gebyrer evt. inkl. grænser herfor, mens nogle lande lægger vægt på, at regler for gebyrer skal være mindre regulerede og mere markedsbaserede, så reglerne bl.a. ikke forhindrer betalingstjenesteudbydere i at dække de investeringsomkostninger, der er forbundet med at tilbyde digital euro-tjenester. Gebyrerne påvirker banker og betalingstjenesteudbyders omkostninger og indtægter ved den digitale euro.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet er medlovgiver på forslagene. Europa-Parlamentet har endnu ikke fastlagt sin holdning til Kommissionens forslag.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant. Der henvises til samlenotat af 4. juni 2024 for en beskrivelse af Kommissionens begrundelse for, at forslaget om den digitale euro er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Drøftelsen i sig selv har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser. Der henvises til samlenotat af 4. juni 2024 for en beskrivelse af den digitale euro's lovgivningsmæssige konsekvenser.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Drøftelsen i sig selv har ikke statsfinansielle konsekvenser.

Der henvises til samlenotat af 4. juni 2024 for en beskrivelse af den digitale euro's konsekvenser, men i tilfælde af en frivillig aftale om distribution og anvendelse af den digitale euro i Danmark, ventes der omkostninger for Finanstilsynet forbundet med tilsyn med reglerne. Det bemærkes, at Finanstilsynet finansieres af afgifter pålagt virksomhederne under tilsyn.

Det bemærkes, at udgifter, som følge af EU-retsakter, der medfører statslige merudgifter, skal holdes inden for berørte ministeries eksisterende bevillinger, jf. budgetvejledningens pkt. 2.4.1.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Drøftelsen i sig selv har ikke erhvervsøkonomiske konsekvenser. Der henvises til samlenotat af 4. juni 2024 for en beskrivelse af den digitale euros konsekvenser, men umiddelbart vil de primære erhvervsøkonomiske konsekvenser følge af en evt. aftale om distribution af den digitale euro til borgere i Danmark og dennes udformning.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Drøftelsen i sig selv har ikke samfundsøkonomiske konsekvenser. Der henvises til samlenotat af 4. juni 2024 for en beskrivelse af den digitale euros konsekvenser, men de forventede samfundsøkonomiske konsekvenser i Danmark heraf vurderes at være begrænsede uden en aftale, mens en evt. aftale om den digitale euro i Danmark kan have konsekvenser afhængigt af aftalens udformning.

8. Høring

Ikke relevant. Der henvises til samlenotat af 4. juni 2024 for en beskrivelse af høringssvarene vedr. den digitale euro.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

I erklæringen fra Eurotopmødet i marts 2025 blev det gjort klart, at det er ”*afgørende at sætte fart i fremskridtene med en digital euro for at støtte et konkurrencedygtigt og modstandsdygtigt europæisk betalingssystem*”³.

EU-landene viser således overordnet opbakning til en digital euro, men der udestår fortsat løsninger på centrale spørgsmål af både teknisk og politisk karakter, jf. tabel 1, hvor der skal indgås kompromisser.

Et antal lande ønsker en form for medbestemmelse over beholdningsgrænsen, fx ved at kunne fastsætte et loft, hvorunder ECB skal fastlægge beholdningsgrænsen. ECB skal ifølge Kommissionens forslag fastlægge beholdningsgrænsen. Der arbejdes på kompromis med en balance mellem ECB's beslutningskompetence og en rolle for Rådet.

³ [Erklæring fra Eurotopmødet fra marts 2025.](#)

Et antal lande har et ønske om at være med til at træffe beslutningen om lanceringen af en digital euro og timingen heraf, hvis der opnås enighed om rammerne for den digitale euro.

Flere lande lægger stor vægt på privatlivsbeskyttelse, og der arbejdes på en løsning, der tilgodeser både privatliv og kravet om at håndhæve beholdningsgrænsen og forebygge hvidvask.

Landene har divergerende holdninger til udformningen af gebyrstrukturen for den digitale euro, der er et centralt spørgsmål, fordi gebyrerne vil påvirke banker og betalingstjenesteudbyderes omkostninger og indtægter ved den digitale euro. Nogle lande lægger vægt på regler for gebyrer evt. inkl. grænser herfor, mens andre lande lægger vægt på, at betalingstjenesteudbydere kan få dækket investeringsomkostninger forbundet med at tilbyde den digitale euro, og at der ikke skal være grænser for gebyrer, men en markedsbaseret tilgang.

Landene vurderes at være tæt på enighed om "legal tender"-forslaget, men et antal lande ønsker, at der først opnås enighed om forslaget samtidig med enighed om forslaget vedr. indførelsen af den digitale euro.

10. Regeringens generelle holdning

Det danske formandskab vil søge at opnå enighed om valutapakken i 2025 i overensstemmelse med særligt eurolandenes ønsker.

Der henvises til samlenotat af 4. juni 2024 for regeringens holdning til den digitale euro.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Samlenotat om forslaget er forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 8. december 2023, hvor ECOFIN blev forelagt en fremskridtsrapport om forhandlingerne. Grund- og nærhedsnotat om forslaget er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 7. september 2023. Regeringens forhandlingsoplæg om forslag om en digital euro er forelagt Folketingets Europaudvalgt forud for ECOFIN d. 21. juni 2024.

Dagsordenspunkt 3: Implementering af EU's fælles finanspolitiske regler

1. Resume

På ECOFIN 8. juli 2025 ventes Rådet som led i implementeringen af EU's nye finanspolitiske regler at vedtage rådshenstillinger vedr. Østrigs og Litauens mellemfristede planer samt en underskudshenstilling til Østrig og en revideret underskudshenstilling til Rumænien.

Det er desuden forventningen, at Rådet vil vedtage rådshenstillinger om aktivering af den nationale undtagelsesklausul (NEC) for 15 af de 16 de lande, som har anmodet herom. Tyskland har anmodet om aktivering af NEC, men da landet endnu ikke har afleveret en mellemfristet plan, har Kommissionen ikke vurderet deres anmodning. Det vil give EU-lande, der anmoder om aktivering, mulighed for at øge deres forsvarsudgifter med op til 1,5 pct. af BNP i en periode på i udgangspunktet fire år.

Vedtagelse af rådshenstillinger vedr. EU-landenes mellemfristede planer følger af de finanspolitiske reglers bestemmelser om, at alle lande skal fremlægge mellemfristede planer for finans- og strukturpolitik med en udgiftssti mhp. overholdelse af kravene til underskud og gæld, som skal vurderes af Kommissionen og godkendes af Rådet. Udgiftsstierne angiver den planlagte udvikling i udgifterne for en 4-7-årig periode (tilpasningsperioden), hvor EU-landene skal tilpasse finanspolitikken, så der efterfølgende opnås en holdbar udvikling i gælden og underskud under 3 pct. af BNP.

Østrig har afleveret en plan med anmodning om forlængelse af tilpasningsperioden fra 4 til 7 år, som Kommissionen vurderer positivt og dermed lægger op til at godkende pba. fremlagte reformer og investeringer. Litauen har afleveret en plan uden forlænget tilpasningsperiode, som Kommissionen ligeledes vurderer positivt og lægger op til at godkende.

Kommissionens forslag til en underskudshenstilling til Østrig indebærer en frist for at nedbringe underskuddet til under 3 pct. i 2028 og sikrer konsistens med udgiftsstien i rådshenstillingen vedr. Østrigs mellemfristede plan. Kommissionens forslag til en revideret underskudshenstilling til Rumænien indebærer en frist for at nedbringe underskuddet til under 3 pct. i 2030 og afgives på baggrund af at, at Rådet på ECOFIN den 20. juni besluttede, at Rumænien ikke har truffet de nødvendige foranstaltninger for at nedbringe underskuddet under 3 pct. af BNP.

Vedtagelse af rådshenstillinger om aktivering af den nationale undtagelsesklausul følger af de finanspolitiske reglers bestemmelser om, at der skal kunne gives fleksibilitet i tilfælde af ekstraordinære omstændigheder uden for en medlemsstats kontrol, hvis disse vil have en større virkning på landets offentlige finanser, og for så vidt at en sådan fleksibilitet ikke vil sætte holdbarheden af landets offentlige finanser på mellemlangt sigt over styr. Kommissionen

henstiller til Rådet at klausulen aktiveres i Belgien, Bulgarien, Danmark, Estland, Finland, Grækenland, Kroatien, Letland, Litauen, Polen, Portugal, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn.

Fra dansk side finder man det særdeles vigtigt, at EU's nye finanspolitiske regler implementeres effektivt, på linje med aftalen om en reform af de finanspolitiske regler. Regeringen kan pba. FEU's mandat af 1. november 2024 konkret tilslutte sig vedtagelsen af Kommissionens forslag til rådshenstillinger vedr. Østrig og Litauens mellemfristede planer. Regeringen kan ligeledes tilslutte sig vedtagelsen af Kommissionens forslag til en underskudshenstillinger til Østrig og Rumænien. Endelig finder regeringen det vigtigt, at landene skal kunne øge deres forsvarsudgifter markant i årene frem mod 2030 med henblik på at styrke Europas evne til at forsvare sig selv, uden at sætte den mellemfristede holdbarhed af landenes offentlige finanser over styr. Regeringen kan på den baggrund samt på basis af Kommissionens forslag og forhandlingsoplægget i Folketingets Europaudvalg 9. maj 2025 tilslutte sig aktiveringen af den nationale undtagelsesklausul for de 15 lande, som har indsendt anmodninger, der ifølge Kommissionen opfylder betingelserne for at få aktiveret klausulen.

2. Baggrund

På ECOFIN 8. juli 2025 ventes Rådet at vedtage rådshenstillinger vedr. mellemfristede planer for Litauen og Østrig samt en underskudshenstilling til Østrig og en revideret underskudshenstilling til Rumænien. Rådets ventede beslutninger vil tage udgangspunkt i forslag fra Kommission af 4. juni 2025 for så vidt angår Litauen og 23. juni 2025 for så vidt angår Østrig.

Det er endelig forventningen, at Rådet vil vedtage rådshenstillinger om aktivering af den nationale undtagelsesklausul for de lande, som har anmodet herom.

De finanspolitiske reglers bestemmelser vedr. mellemfristede planer

De reformerede finanspolitiske regler, der trådte i kraft 30. april 2024, indebærer, at EU-landene skal fremlægge nationale mellemfristede planer for finans- og strukturpolitik, der skal vurderes af Kommissionen. Pba. Kommissionens vurdering vil Rådet efterfølgende godkende centrale elementer i planerne. Planerne fremlægges i udgangspunktet hvert fjerde år, men EU-landene kan i visse tilfælde aflevere reviderede mellemfristede planer, herunder ifm. et regeringsskifte.⁴

De mellemfristede planer skal indeholde en sti for udviklingen i de offentlige nettoudgifter, dvs. offentlige udgifter ekskl. bl.a. renteudgifter og cykliske udgifter relateret til arbejdsløshed samt ændringer i indtægter som følge af diskretionære tiltag såsom skatteændringer.

⁴ Ifm. et regeringsskifte vil den nytiltrådte regering kunne aflevere en revideret mellemfristet plan, som, hvis indholdet godkendes af Rådet, vil være gældende for det pågældende land under en ny planperiode på i udgangspunktet fire år. En revideret plan skal således leve op til samme kriterier som en oprindelig plan, både fsva. udgiftsstien og fsva. reformer og investeringer i tilfælde, hvor en plan indeholder anmodning om en forlænget tilpasningsperiode.

Alle EU-landes udgiftsstier skal overholde overordnede krav om, at der skal sikres en holdbar udvikling i gælden, og at det faktiske underskud skal holdes eller bringes under 3 pct. af BNP, efter en fire- til syvårig tilpasningsperiode.

Lande med underskud over 3 pct. af BNP og/eller gæld over 60 pct. af BNP skal aflevere planer med udgiftsstier, der lever op til nogle retningslinjer fra EU-Kommissionen, som sikrer overholdelse af følgende krav:

1. Gælden skal være plausibelt faldende i de 10 år, der følger efter tilpasningsperioden, eller gælden skal fastholdes under 60 pct. af BNP. Dette krav til gældsudviklingen skal være overholdt under forskellige scenarier for udviklingen i bl.a. renter og vækst, samt når der tages højde for udviklingen i aldringsrelaterede offentlige udgifter (udgifter relateret til bl.a. pensioner, sundhed og ældrepleje).
2. Underskud skal bringes under 3 pct. af BNP og fastholdes under denne grænse 10 år efter tilpasningsperioden.
3. Finanspolitiske tilpasninger skal fordeles jævnt over tilpasningsperioden og må ikke udskydes til de sidste år af tilpasningsperioden.
4. Lande med gæld over hhv. 60 og 90 pct. af BNP skal sikre, at gælden som minimum falder med hhv. 0,5 og 1 pct. af BNP årligt i gennemsnit over den 4-7-årige tilpasningsperiode. For lande, der har modtaget en henstilling om at bringe underskuddet under 3 pct. af BNP inden for en given frist, vil dette krav til gældreduktion først være gældende herefter.
5. Der skal sikres en sikkerhedsmargin til 3-procentsgrænsen for det faktiske underskud på 1,5 pct.-point (svarende til en strukturel saldo med et underskud på højst 1,5 pct. af BNP). Indtil denne sikkerhedsmargin er overholdt, skal landene som minimum sikre strukturelle budgetforbedringer på 0,4 pct.-point årligt ifm. en 4-årig tilpasningsperiode og 0,25 pct.-point årligt ifm. en 7-årig periode.

Lande der overholder traktatens krav til underskud og gæld skal fremlægge planer med udgiftsstier, der sikrer, at underskud og gælds niveauer fastholdes under hhv. 3 og 60 pct. af BNP, herunder i 10 år efter tilpasningsperioden. Disse lande modtager ikke retningslinjer fra EU-Kommissionen, men kan anmode Kommissionen om såkaldt *teknisk information* i form af en strukturel budgetstilling, der pba. en mellemfristet fremskrivning vurderes at sikre, at underskuddet på den faktiske saldo i de 10 år efter tilpasningsperioden udgør maksimalt 3 pct. af BNP samt vurderes at være konsistent med en sikkerhedsmargin på 1,5 pct.-point til underskudsgrænsen på 3 pct. af BNP.

Tilpasningsperioden i de mellemfristede planer er som udgangspunkt fire år, men landene har mulighed for at anmode om en forlænget finanspolitisk tilpasningsperiode på op til 7 år. Forlængede tilpasningsperioder ændrer ikke ved, at EU-landene i udgangspunktet skal aflevere nye mellemfristede planer hvert fjerde år, men indebærer lempeligere krav til de årlige budgetforbedringer. EU-landene kan opnå forlængede tilpasningsperioder, hvis de forpligter sig til at

gennemføre en pakke af reformer og investeringer, der som generel hovedregel tilsammen opfylder følgende kriterier:

1. Styrker det økonomiske vækstpotentiale;
2. Understøtter finanspolitisk holdbarhed;
3. Bidrager væsentligt til EU's fælles strategiske prioriterer;
4. Adresserer de relevante landespecifikke anbefalinger, herunder anbefalinger i regi af proceduren for makroøkonomiske ubalancer;
5. Sikrer, at niveauet for de nationalt finansierede offentlige investeringer er højere under planen end årene før planen (dvs. ekskl. investeringer finansieret af fx EU's strukturfonde).

Fremlæggelse, vurdering og godkendelse af landenes mellemfristede planer samt den efterfølgende overvågning af implementeringen af planerne følger en fast procedure, jf. *boks 1*.

Den nationale undtagelsesklausul

Kommissionens oplæg til en koordineret aktivering af den nationale undtagelsesklausul (NEC) giver EU-lande, der anmoder om aktivering, mulighed for at øge deres forsvarsudgifter med op til 1,5 pct. af BNP i en periode på i udgangspunktet fire år. Forøgelsen af forsvarsudgifterne opgøres ift. niveauet for forsvarsudgifterne i 2021 og medfører, at udgifterne i den pågældende periode kan overstige niveauet i fastlagt i de mellemfristede planer – som er godkendt af ECOFIN – med 1,5 pct. af BNP.

De finanspolitiske reglers bestemmelser vedr. tildeling af underskuds- og gældshenstillinger

Kommissionen overvåger løbende landenes efterlevelse af EU's finanspolitiske regler, herunder gennem helhedsvurderinger i rapporter. Kommissionens rapporter om efterlevelse af de finanspolitiske regler følger af Traktatens artikel 126.3 (TEUF), der fastslår, at Kommissionen skal offentliggøre en rapport om et EU-land, hvis det pågældende land umiddelbart ikke efterlever de fælles finanspolitiske regler. Det gælder traktatens kriterier vedrørende offentlig gæld (gælden må højst udgøre 60 pct. af BNP eller skal reduceres tilstrækkeligt hurtigt) og faktiske eller skønnede offentlige underskud (det faktiske eller skønnede underskud må højst udgøre 3 pct. af BNP) i et givent år.

I rapporten foretages en helhedsvurdering af de pågældende landes manglende efterlevelse af kriterierne vedr. underskud og gæld, og om der på den baggrund bør træffes beslutning henstillinger om finanspolitiske tilpasninger.

Vurderingen af underskudskriteriet inddrager de finanspolitiske reglers bestemmelser om, at lande med underskud over 3 pct. af BNP bl.a. kan undgå proceduren vedr. uforholdsmæssigt store underskud, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- underskuddet er *tæt på* underskudsgrænsen på 3 pct. af BNP.

- overskridelsen er *midlertidig*, hvilket i praksis tolkes som, at underskuddet ventes at komme ned på maksimalt 3 pct. inden udgangen af næste år.
- overskridelsen er *exceptionel*, dvs. at overskridelsen vurderes at skyldes omstændigheder uden for regeringens kontrol.

Kommissionens vurdering tager ligeledes højde for, at lande med underskud over 3 pct. af BNP også i visse tilfælde kan undgå proceduren vedr. uforholdsmæssigt store underskud, når der tages højde for relevante faktorer, herunder *omfanget af landenes gældsudfordringer, den økonomiske udvikling* (herunder inflation og konjunkturer), *udvikling i landenes budgetter, gennemførelse af reformer og investeringer* og *omfanget af landenes forsvarsudgifter*. Kommissionen kan ifølge de finanspolitiske regler inddrage relevante faktorer for lande, der enten har gæld under 60 pct. af BNP eller gæld over 60 pct. af BNP, men hvor underskuddet samtidig kan karakteriseres som værende *tæt* på underskudsgrænsen og overskridelsen kan karakteriseres som *midlertidig*.

Vurderingen af gældskriteriet vil blive foretaget i de tilfælde, hvor et land med gæld over 60 pct. af BNP ikke overholder den fastsatte udgiftssti. Vurderingen vil afhænge af størrelsen af afvigelsen fra de respektive udgiftsstier. Tbf. denne vurdering anvendes en kontrolkonto, der summerer de samlede positive og negative afvigelser fra udgiftsstien. Konkret vil en årlig eller akkumuleret afvigelse fra den godkendte udgiftssti på hhv. 0,3 og 0,6 pct. af BNP i udgangspunktet medføre, at Kommissionen vurderer, at landet skal have en gældshenstilling.

Med afsæt i rapporten kan Kommissionen ifølge de finanspolitiske regler anbefale, at ECOFIN træffer beslutninger om eksistensen af uforholdsmæssigt store underskud, hvis de finanspolitiske regler ikke er overholdt ud fra en helhedsvurdering. Kommissionen anbefaler dernæst, at ECOFIN vedtager underskuds- eller gældshenstillinger om finanspolitiske tilpasninger i de pågældende lande.

Underskudshenstillingerne fastlægger finanspolitiske tilpasninger mhp. at bringe underskuddene under 3 pct. af BNP inden for en given frist. Gældshenstillinger vedr. overskridelser af godkendte udgiftsstier fastlægger finanspolitiske tilpasninger, som sikrer at gælden er faldende efter den fire- til syvårige tilpasningsperiode. Underskuds- og gældshenstillingerne vil normalt blive vedtaget på samme tid som beslutningerne om eksistensen af uforholdsmæssigt store underskud.

Lande med en aktiv henstilling får en frist på op til seks måneder til følge op med effektive foranstaltninger. Kommissionen og Rådet foretager på den baggrund en vurdering af de tiltag, som det pågældende EU-land har foretaget, og beslutter enten at sætte proceduren i bero eller at intensivere den, hvis indsatsen ikke vurderes at have været tilstrækkelig.

Hjemmel

Forslag vedr. de finanspolitiske reglers forebyggende del, herunder rådshenstillinger vedr. nationale mellemfristede planer, har hjemmel i TEUF artikel 121.

Ved vedtagelse af rådshenstilling vedr. mellemfristede finans- og strukturpolitiske planer træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal (uden det pågældende lands egen stemme).

Forslag under Stabilitets- og Vækstpagtens korrigerende del, herunder forslag om tildeling af underskudshenstillinger, har hjemmel i TEUF artikel 126. Ved vedtagelse af underskudshenstilling vedr. uforholdsmæssigt store underskud træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal (uden det pågældende lands egen stemme). Desuden er det kun eurolande, der stemmer i sager, som vedrører underskudshenstillinger til eurolande.

3. Formål og indhold

På ECOFIN 8. juli 2025 ventes Rådet at vedtage rådshenstillinger vedr. Østrigs og Litauens nationale mellemfristede planer pba. af forslag fra Kommissionen. Begge lande har afleveret deres planer efter, at ECOFIN 21. januar vedtog henstillinger vedr. de første 21 landes planer.

På mødet 8. juli ventes ECOFIN ligeledes at vedtage en underskudshenstilling til Østrig og en revideret underskudshenstilling til Rumænien, som er konsistente med ladenes mellemfristede planer.

Det er desuden forventningen, at Rådet vil vedtage rådshenstilling om aktivering af den nationale undtagelsesklausul for de lande, som har anmodet herom.

Rådshenstillinger vedr. EU-landenes mellemfristede planer

Østrig og Litauen har begge afleveret deres mellemfristede planer forsinket pga. regeringsforhandlinger, hvor det ifølge landene selv har været nødvendigt at afvente resultaterne mhp. at sikre politisk opbakning.

Tabel 1 Finanspolitiske udgiftsstier og Kommissionens retningslinjer, nominelle vækstrater i udgifterne

Lande med forlænget tilpasningsperiode og retningslinjer		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Akkumuleret vækst, 2024 til ultimo planperiode
Østrig	Mellemfristet plan	-	2,6	2,2	2,2	2,0	2,3	2,4	2,4	
	KOM retningslinjer	-	2,0	1,7	2,4	2,4	2,5	2,6	2,7	17,3
Lande uden retningslinjer										
Litauen	Mellemfristet plan	-	6,1	5,2	4,8	4,5	4,3	-	-	27,5

Anm.: Tal angivet med **fed** markerer udgiftsvæksten i år under planperioden

Kilde: Landenes mellemfristede planer, Kommissionens vurderinger og Kommissionens retningslinjer.

Østrig

Østrig har afleveret en 5-årig plan, som indeholder anmodning om en forlænget tilpasningsperiode fra fire til syv år, hvormed landet har længere tid til at nedbringe sit underskud og sikre holdbar gældsudvikling. Ifølge Kommissionen havde Østrig i 2024 et uforholdsmæssigt stort underskud og gældsniveau på hhv. 4,7 pct. og 81,8 pct. af BNP, og landet har således modtaget retningslinjer for sin udgiftssti fra Kommissionen.

Kommissionen påpeger i sin vurdering, at den finanspolitiske tilpasning er omtrent lineær over tilpasningsperioden og derfor lever op til betingelsen om, at tilpasningen ikke må udskydes til de senere år (*no backloading*). Den primære strukturelle saldo ventes således at blive forbedret med 0,5 pct. af BNP i alle år i tilpasningsperioden undtagen i 2028, hvor Østrig planlægger med en tilpasning på 0,6 pct. af BNP.

Kommissionen vurderer på den baggrund i sit forslag til en rådshenstilling, at Østrigs planlagte 7-årige udgiftssti lever op til kravene om at reducere underskud til maksimalt 3 pct. af BNP samt kravet om at sikre en holdbar gældsudvikling, *jf. baggrundsafsnit*. Østrigs planlagte udgiftssti og Kommissionens retningslinjer fremgår af *tabel 1*.

Østrig lægger op til at gennemføre reformer og investeringer for en række områder, som samlet skal ligge til grund for en forlængelse af tilpasningsperioden. De inkluderede reformer og investeringer består dels af eksisterende initiativer fra genopretningsplanen (RRP) samt en række nye tiltag:

- **Reform og investeringer i uddannelse:** Tiltaget bygger videre på RRP-tiltag, og indebærer, at der med en socialt indekseret "mulighedsbonus" ydes målrettet støtte til individuelle skoler, ledsaget af løbende monitorering. De vigtigste trin forventes gennemført i 4. kvartal 2028, efter gennemførelsen af RRP-tiltaget i 4. kvartal 2025 og tildeling af midler i 4. kvartal 2026.
- **Reform i sundhedssystemet:** Reformen har til formål at bidrage til et bæredygtigt sundhedssystem ved at øge sundhedsforsikringsbidraget for pensionister fra 5,1 % til 6 %. Loven forventes gennemført i 3. kvartal 2025.
- **Reformer i pensionssystemet:** Reformerne har til formål at øge den faktiske pensionsalder og bidrage til pensionssystemets bæredygtighed, dels ved at regulere pensionerne delvis i det første år på pension, hvilket ventes implementeret senest i 1. kvartal 2026, dels ved at hæve mindstealderen for modtagelse af tidlig pension og kravet til antal optjeningsår. Denne reform ventes fuldt implementeret i 1. kvartal 2029.
- **Reform og investeringer i kvalitetsbørnepasning:** Tiltaget indfører et andet obligatorisk år i børnehave og udvider det eksisterende investeringsstøttesystem for kommuner til også at omfatte børnepasningsfaciliteter. Tiltaget forventes gennemført i 3. kvartal 2027.
- **Reformer og investeringer på arbejdsmarkedet:** Tiltagene har til formål at styrke arbejdsmarkedet gennem oprettelse af ordning om uddannelsesorlov, som skal fremme livslang læring, særligt for lavtuddannede, hvilket ventes gennemført i 2. kvartal 2026, dels gennem en reform og digitalisering af "rød-hvid-rød"-kortet, som regulerer adgang til arbejdsmarkedet for tredjelandsstatsborgere, som forventes gennemført i 1. kvartal 2028, dels gennem en reform af reglerne for supplerende indkomst under dagpengesystemet, som ventes gennemført i 1. kvartal 2026.

- **Reformer i skattesystemet:** Disse tiltag har til formål at forbedre fordelingen af skattebyrden gennem forhøjelser af spilleafgiften på lotterier og koncessions- og spilleafgiften på elektroniske lotterier, en harmonisering af beskatning af aktiehandler under ejendomsoverdragelsesafgiften, indførelse af et gebyr ved visse salg af jord og en forhøjelse af fondsskatten. Tiltagene forventes gennemført i 1. kvartal 2026.
- **Reform af forskning og udvikling:** Reformen vil gøre det muligt at anerkende internt genererede immaterielle aktiver i virksomheders balancer under særlige betingelser og derved forbedre adgangen til finansiering for innovative virksomheder, især startups. Tiltaget forventes gennemført i 1. kvartal 2029.

Kommissionen vurderer i sit udkast til en rådshenstilling, at reformerne og investeringerne i den østrigske plan lever op til de finanspolitiske reglers kriterier for forlængelser. Kommissionen vurderer således, at Østrigs plan indeholder reformer og investeringer, der fremmer vækstpotentialet, bidrager til at styrke holdbarheden af de offentlige finanser samt adresserer fælles EU-prioriteter og landespecifikke anbefalinger under det europæiske semester. Det fremgår desuden, at den planlagte finanspolitiske konsolidering ikke sker gennem reduktion af det offentlige investeringsniveau. Kommissionen lægger på den baggrund op til, at ECOFIN skal godkende forlængelse af tilpasningsperioden fra 4 til 7 år, og peger på, at:

- Ifølge den østrigske plan skønnes reformerne at øge det potentielle BNP med 0,8 pct. på mellemlangt sigt.
- Ifølge planen skønnes reformerne at have en direkte provenuvirkning på 0,4 pct. af BNP i 2029.

Litauen

Litauen har afleveret en 5-årig plan, som ikke indeholder anmodning om forlænget tilpasningsperiode. Ifølge Kommissionen havde Litauen i 2024 underskud og gæld på hhv. 1,3 og 38,5 pct. af BNP, og landet har således ikke modtaget retningslinjer for sin udgiftssti fra Kommissionen. Litauen anmodede dog Kommissionen om teknisk information, som angiver niveauet af den strukturelle primære saldo, der er tilstrækkelig for at fastholde underskud og gæld på maksimalt 3 og 60 pct. af BNP, *jf. baggrundsafsnit*.

Kommissionen vurderer i sit forslag til en rådshenstilling, at Litauens planlagte 4-årige udgiftssti lever op til kravene om at reducere underskud til maksimalt 3 pct. af BNP, samt kravet om at sikre en holdbar gældsudvikling, *jf. baggrundsafsnit*. Litauens planlagte udgiftssti fremgår af *Tabel 1*.

Underskudshenstillinger om uforholdsmæssigt store underskud

På ECOFIN 8. juli 2025 ventes Rådet ligeledes at skulle vedtage en underskudshenstilling til Østrig samt en revideret underskudshenstilling til Rumænien.

Underskudshenstilling til Østrig

Kommissionen har den 23. juni 2025 offentliggjort forslag til en rådsbeslutning, der skal konstatere, at der er et uforholdsmæssigt stort underskud i Østrig, da underskuddet var 4,7 pct. af BNP i 2024 og ventes at være 4,5 pct. af BNP i 2025.

Kommissionen har på den baggrund samme dag offentliggjort forslag til en underskudshenstilling, hvori der fastlægges en frist i 2028 for nedbringelse af det uforholdsmæssigt store underskud til maksimalt 3 pct. af BNP, hvilket er konsistent med Østrigs mellemfristede plan.

Tabel 2 angiver udgiftsstien og fristen for at bringe underskuddene under 3 pct. af BNP i den ventede underskudshenstilling samt den offentlige saldo for Østrig.

Tabel 2 Kommissionens forslag til underskudshenstillinger og offentlig saldo

	Offentligt underskud (pct. af BNP)			Årlige finanspolitiske tilpasninger (Loft over årlig vækst i nettoudgifter)				Frist
	2024	2025	2026	2025	2026	2027	2028	Frist
Østrig	4,7	4,7	4,2	2,6	2,2	2,2	2,0	2028

Anm.: Offentlige underskud er skøn i 2025 og 2026. Vækstrater for offentlige nettoudgifter angivet med kursiv er identiske med vækstrater lagt frem i forslag til rådshenstillinger vedr. den belgiske mellemfristede plan.

Kilde: EU-Kommissionens forårsprognose af 19. maj 2025 samt forslag til underskudshenstilling til Østrig.

I den ventede underskudshenstilling specificeres det, at Østrig har frist 15. oktober 2025 for at fremlægge foranstaltninger mhp. at få bragt deres underskud ned. Derefter skal Østrig rapportere om indsatsen med at nedbringe underskuddet hver sjette måned indtil underskuddet er bragt under 3 pct. af BNP.

Revideret underskudshenstilling til Rumænien

På ECOFIN den 20. juni 2025 blev Rådet præsenteret for Kommissionens vurdering af, hvorvidt der er foretaget foranstaltninger for at nedbringe uforholdsmæssigt store underskud i lande, hvor Rådet tidligere har besluttet at åbne underskudshenstillinger. I den forbindelse vedtog Rådet en beslutning under artikel 126(8) i TFEU, om Rumænien ikke har truffet de nødvendige foranstaltninger for at nedbringe underskuddet under 3 pct. af BNP.

Kommissionen ventes på den baggrund at offentliggøre forslag til en underskudshenstilling, hvori der fastlægges en frist i 2030 for nedbringelse af det uforholdsmæssigt store underskud til maksimalt 3 pct. af BNP og angives en udgiftssti, der er konsistent hermed.

Tabel 3 angiver udgiftsstien og fristen for at bringe underskuddene under 3 pct. af BNP i den ventede underskudshenstilling samt den offentlige saldo for Rumænien.

Tabel 3 Kommissionens forslag til revideret underskudshenstilling og offentlig saldo

	Offentligt underskud (pct. af BNP)			Årlige finanspolitiske tilpasninger (Loft over årlig vækst i nettoudgifter)						Frist
	2024	2025	2026	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Frist
Rumænien	9,3	-	-	2,8	2,6	4,6	4,4	4,2	4,0	2030

Kilde: EU-Kommissionens forårsprognose af 19. maj 2025 samt forslag til revideret underskudshenstilling til Rumænien.

Forslag til rådsbeslutninger om aktivering af den nationale undtagelsesklausul

Det er desuden forventningen, at ECOFIN 8. juli vil træffe beslutning om aktivering af den nationale undtagelsesklausul (NEC) i 15 af 16 lande, der har anmodet herom, på baggrund af forslag fra Kommissionens til rådshenstillinger om aktivering af klausulen. EU-landenes anmodning samt Kommissionens forslag følger af Kommissionens meddelelse til en koordineret aktivering af NEC, som blev offentliggjort som led af en samlet forsvarspakke 19. marts 2025.

Kommissionens har konkret fremsat forslag til aktivering af den nationale undtagelsesklausul for Belgien, Bulgarien, Danmark, Estland, Finland, Grækenland, Kroatien, Letland, Litauen, Polen, Portugal, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn. Der er tale om 15 lande som rettidigt forud for offentliggørelse af forårspakken har indsendt anmodning om aktivering af NEC og som har fået godkendt en mellemfristet plan. Tyskland har anmodet om aktivering af NEC, men da landet endnu ikke har afleveret en mellemfristet plan, har Kommissionen ikke vurderet deres anmodning. Kommissionen forventer at vurdere Tysklands anmodning sammen med den mellemfristede plan, når denne afleveres.

Kommissionen vurderer i sine forslag til aktivering af NEC, at behovet for øgede forsvarsudgifter som følge af øget geopolitisk spænding, Ruslands angrebskrig mod Ukraine og den trussel, som Rusland udgør for europæisk sikkerhed, lever op til betingelserne for at aktivere NEC'en. De enkelte rådshenstillinger indeholder, på linje med Kommissionens meddelelse, anbefalinger om, at landene må afvige fra deres godkendte udgiftstier med stigningen i landets forsvarsudgifter siden 2021 op til en øvre grænse på 1,5 pct. af BNP. Kommissionen henstiller, at NEC aktiveres i fire år, fra 2025 til 2028.

4. Europa-Parlamentets holdning

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Vedtagelsen af rådshenstillinger vedr. de mellemfristede planer for finans- og strukturpolitik med udgiftsstier til EU-landene samt eventuelle reform- og investeringsforpligtelser i tilfælde af forlængede tilpasningsperioder samt underskudshenstillinger vedr. uforholdsmæssigt store underskud og rådshenstillinger om aktivering af NEC har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser.

Implementeringen af EU's finanspolitiske regler kan have afledte positive statsfinansielle konsekvenser, i det omfang reglernes formål opnås, herunder sundere finanspolitik i EU-landene og øget gældsholdbarhed, hvilket bl.a. vil bidrage til lavere statsgældsrenter.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Vedtagelsen af henstillinger vedr. de mellemfristede planer for finans- og strukturpolitik med udgiftsstier til EU-landene samt eventuelle reform- og investeringsforpligtelser i tilfælde af forlængede tilpasningsperioder samt underskudshenstillinger vedr. uforholdsmæssigt store underskud og rådshenstillinger om aktivering af NEC har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

Implementeringen af de finanspolitiske regler kan have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang det bidrager til sundere økonomisk politik i EU-landene, herunder reformer, der øger den finanspolitiske holdbarhed og vækstpotentialer.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Vedtagelsen af henstillinger vedr. de mellemfristede planer for finans- og strukturpolitik med udgiftsstier til EU-landene samt eventuelle reform- og investeringsforpligtelser i tilfælde af forlængede tilpasningsperioder samt underskudshenstillinger vedr. uforholdsmæssigt store underskud og rådshenstillinger om aktivering af NEC har ikke i sig selv erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Implementeringen af de finanspolitiske regler kan have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser i det omfang det bidrager til sundere økonomisk politik i EU-landene, herunder reformer, der styrker væksten og forbedrer rammebetingelserne for europæiske virksomheder.

8. Høring

Forslaget har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes generelt at støtte vedtagelsen af rådshenstillinger vedr. EU-landenes mellemfristede planer på linje med Kommissionens forslag. EU-landene ventes således i kraft af disse rådshenstillinger at godkende dels udgiftsstier på linje med de mellemfristede planer for Litauen og Østrig, og dels de reformer og investeringer, der ligger til grund for en forlænget tilpasningsperiode

i Østrig. EU-landene ventes også at støtte Kommissionens forslag til en underskudshenstilling vedr. uforholdsmæssigt store underskud til Østrig og en revideret underskudshenstilling vedr. uforholdsmæssigt store underskud til Rumænien.

Fsva. de ventede forslag til rådsbeslutninger om aktivering af den nationale undtagelsesklausul, ventes EU-landene ligeledes at kunne støtte vedtagelsen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen kan på baggrund af FEU's mandat af 1. november 2024 tilslutte sig Rådets vedtagelse af rådshenstillinger vedr. Litauens og Østrigs mellemfristede finans- og strukturpolitiske planer pba. en positiv vurdering fra Kommissionen. Det indebærer konkret:

- Vedtagelse af udgiftsstier indeholdt i landenes mellemfristede planer, som vurderes at leve op til de finanspolitiske reglers bestemmelser for lande med underskud og gæld over hhv. 3 og 60 pct. af BNP, herunder at udgiftsstierne sikrer faldende gæld og nedbringelse af underskud til under 3 pct. af BNP.
- Vedtagelse af reform- og investeringsforpligtelserne, der ligger til grund for forlængelse af tilpasningsperioden i Østrig, som af Kommissionen vurderes at leve op til de finanspolitiske reglers kriterier om bl.a. at styrke finanspolitisk holdbarhed og vækstpotentialet.

Regeringen kan ligeledes tilslutte sig Rådets ventede vedtagelse af henstillinger om korrektion af uforholdsmæssigt store underskud på linje med Kommissionens forslag til Østrig samt en revideret henstilling på linje med Kommissionens forslag til Rumænien, idet henstillingerne på linje med bestemmelserne i de finanspolitiske regler fastlægger finanspolitiske tilpasninger mhp. at bringe underskuddet under 3 pct. af BNP inden en given frist.

Regeringen kan på baggrund af Kommissionens forslag og forhandlingsoplægget i Folketingets Europaudvalg 9. maj 2025 ligeledes tilslutte sig Rådets ventede aktivering af den nationale undtagelsesklausul for 15 af de 16 lande, der har anmodet herom, på linje med Kommissionens forslag til rådshenstillinger, idet forslagene sigter mod at skabe fleksibilitet så landene kan øge deres forsvarsudgifter markant i årene frem mod 2030 med henblik på at styrke Europas evne til at forsvare sig selv uden at sætte den mellemfristede holdbarhed af landenes offentlige finanser over styr.

Regeringen finder det centralt, at EU-landene efterlever de finanspolitiske regler, herunder fastlagte udgiftsstier og underskudshenstillinger, og generelt øger deres fokus på sunde og holdbare offentlige finanser, så der sikres en sund økonomisk udvikling i de enkelte lande, som kan forebygge kriser. Det er vigtigt, at der opbygges tilstrækkelige buffere og nedbringes gæld i gode tider, så man sikrer råderum til dårlige tider.

Dagsordenspunkt 4: Europæisk semester: Landespecifikke anbefalinger og rådskonklusioner om makroøkonomiske ubalancer

KOM(2025)200-227

1. Resume

ECOFIN ventes 8. juli 2025 at godkende de landespecifikke anbefalinger til EU-landene. Kommissionen lægger op til horisontale anbefalinger til alle EU-lande vedr. finanspolitik og behovet for at øge forsvarsudgifter, gennemførelse af genopretningsplanerne og programmer under samhørighedspolitikken, tiltag for at øge produktiviteten og konkurrenceevnen samt i varierende grad også anbefalinger vedr. landespecifikke forhold.

For Danmark lægges der op til fem anbefalinger om at 1) øge forsvarsudgifterne og samtidigt overholde nettoudgiftsstierne i de mellemfristede planer, 2) fremskynde udmøntningen af samhørighedspolitikens programmer, 3) Udligne produktivitetsforskellene mellem store og små virksomheder, 4) Reducerer afhængigheden af fossile brændstoffer samt andre tiltag for at fremme den grønne omstilling og 5) afhjælpe manglen på kvalificeret arbejdskraft.

ECOFIN ventes ligeledes at vedtage rådskonklusioner om makroøkonomiske ubalancer vedr. bl.a. konkurrenceevne, betalingsbalancer og boligmarkeder, som blev offentliggjort sammen med Kommissionens udkast til landespecifikke anbefalinger. Kommissionen vurderer, at Rumænien, Grækenland, Italien, Nederlandene, Slovakiet, Sverige og Ungarn har makroøkonomiske ubalancer, og at Tyskland og Cypern ikke længere har makroøkonomiske ubalancer.

Regeringen kan generelt støtte Kommissionens udkast til landespecifikke anbefalinger og det ventede hovedindhold i rådskonklusionerne om makroøkonomiske ubalancer.

2. Baggrund

Kommissionen præsenterede 4. juni 2025 en pakke vedr. det europæiske semester og det finanspolitiske samarbejde i EU. Pakken indeholder Kommissionens udkast til Rådets landespecifikke anbefalinger samt Kommissionens landerapporter, konklusioner vedr. makroøkonomiske ubalancer, rapport vedr. EU-landenes offentlige finanser og en horisontal meddelelse om pakkens overordnede budskaber.

Pakken blev præsenteret på ECOFIN 20. juni 2025, mens Rådets godkendelse af de landespecifikke anbefalinger og vedtagelse af rådskonklusioner vedr. makroøkonomiske ubalancer først ventes at finde sted på ECOFIN 8. juli. ECOFIN vil ligeledes følge op på de dele i Kommissionens pakke, som vedrører implementeringen af EU's finanspolitiske regler på ECOFIN 8. juli, jf. særskilt dagsordenspunkt.

Landespecifikke anbefalinger

Som led i det europæiske semester fremlægger Kommissionen hvert år udkast til landespecifikke anbefalinger vedr. EU-landenes økonomisk-politiske udfordringer, som hvert land bør efterleve i løbet af de følgende år.

Anbefalingerne vedrører traditionelt EU-landenes finans- og strukturpolitikker, herunder fx håndteringen af for store offentlige underskud og arbejdsmarkedspolitikker, men har de seneste år også vedrørt investeringer, herunder bl.a. behovet for investeringer i grøn omstilling. Anbefalingerne til lande, der vurderes at opleve makroøkonomiske ubalancer, vil også adressere disse ubalancer. Anbefalingerne vedrører derudover også samfundsøkonomiske aspekter af mere værdipolitiske spørgsmål, herunder retsstatsprincippet samt kampen mod skatteundgåelse og korruption.

De landespecifikke anbefalinger er ikke af formel bindende karakter, men har de seneste år generelt fået større betydning. Anbefalingerne vil være med til at sætte retning for de reformer og investeringer, som EU-landene skal inkludere i deres mellemfristede planer under de nye finanspolitiske regler, herunder de tiltag, der – under betingelse af generelt at styrke det pågældende lands økonomi – kan medføre mere fleksible krav til finanspolitikken på kort sigt. Dertil kommer, at en af de centrale betingelser for, at EU-landene kan få adgang til udbetalinger under genopretningsfaciliteten er, at de pågældende lande gennemfører tiltag, der adresserer deres respektive landespecifikke anbefalinger.

Landerapporter og konklusioner vedr. makroøkonomiske ubalancer

Landerapporterne indeholder Kommissionens vurdering af den økonomiske situation i de respektive lande og de mest presserende reformudfordringer. Landerapporterne er dermed med til at give indblik i de vurderinger, der ligger til grund for Kommissionens konkrete landeanbefalinger.

Kommissionen har i sin pakke af 4. juni 2025 ligeledes offentliggjort sine konklusioner vedr. makroøkonomiske ubalancer i EU-landene som led i EU's samarbejde om makroøkonomiske ubalancer (makroubalanceproceduren). Konklusionerne tager udgangspunkt i Kommissionens dybdegående analyser fra marts og april 2025, som undersøger ubalancer i de 10 lande, der blev udpeget til at have risici vedr. ubalancer i varslingsrapporten for 2025 fra november 2024⁵.

Videre proces og hjemmel

Efter ECOFIN's godkendelse af de landespecifikke anbefalinger 8. juli 2025, ventes anbefalingerne tiltrådt af DER den 23.-24. oktober 2025. Rådet vil efter DER's tiltrædelse formelt vedtage anbefalingerne på et efterfølgende rådsmøde.

⁵ Cypern, Grækenland, Italien, Nederlandene, Estland, Rumænien, Slovakiet, Sverige, Tyskland og Ungarn.

Vedtagelse af landeanbefalinger har hjemmel i TEUF, artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4.

3. Formål og indhold

ECOFIN ventes 8. juli 2025 at godkende de landespecifikke anbefalinger til EU-landene. ECOFIN ventes ligeledes at vedtage rådskonklusioner om makroøkonomiske ubalancer i EU-landene. ECOFIN's konklusioner vil konkret vedrøre Kommissionens vurdering af makroøkonomiske ubalancer.

Landespecifikke anbefalinger

ECOFIN ventes generelt at godkende landespecifikke anbefalinger til EU-landene på linje med Kommissionens udkast af 4. juni 2025.

Kommissionen lægger op til horisontale anbefalinger til alle EU-lande vedr. finanspolitik og behovet for at øge forsvarsudgifter, gennemførelse af genopretningsplanerne og programmer under samhørighedspolitikken, tiltag for at øge produktiviteten og konkurrenceevnen samt i varierende grad også anbefalinger vedr. landespecifikke forhold, herunder tiltag der kan øge konkurrenceevnen i lyset af Kommissionens Konkurrenceevnekompasset.

Kommissionens anbefalinger følger følgende struktur

- En anbefaling (til alle EU-lande) om at styrke forsvarsudgifterne og samtidigt overholde udgiftsstierne i de mellemfristede planer.
- En anbefaling (til alle EU-lande) vedr. fortsat implementering af genopretningsplanerne og EU's samhørighedsmidler.
- En række anbefalinger vedr. tiltag der styrker konkurrenceevnen og produktivitet i lyset af Konkurrenceevnekompasset.
- Eventuelle øvrige anbefalinger vedr. landespecifikke udfordringer, herunder makroøkonomiske ubalancer.

Anbefalinger til Danmark og tilhørende rådsudtalelse

Kommissionen lægger med sin pakke op til, at Rådet skal godkende følgende **anbefalinger til Danmark**

Tabel 1 Anbefalinger til Danmark

Anbefalinger	
1	Styrk de samlede forsvarsudgifter i overensstemmelse med Det Europæiske Råds konklusioner af 6. marts 2025. Overhold udgiftsstien , som Rådet godkendte 21. januar 2025, samtidig med at der gøres brug af muligheden under den nationale undtagelsesklausul (NEC) for højere forsvarsudgifter.
2	Fremskynd gennemførelsen af samhørighedspolitikens programmer [(EFRU, FRO, ESF+)] og, hvor det er relevant, anvend de muligheder, som midtvejsevalueringen af samhørighedsprogrammerne giver. Drag maksimal nytte af EU-instrumenter, herunder de muligheder, som InvestEU og platformen for strategiske teknologier for Europa giver, for at forbedre konkurrenceevnen.
3	Udlign produktivitetsforskellene mellem store og små virksomheder ved at støtte SMV'er i at innovere og anvende nye teknologier, især i sektorer med markant vækstpotentiale. Fremme innovative virksomheder ved at forbedre adgangen til venturekapital og private equity samt rammebetingelserne for børsnoteringer.
4	Reducer afhængigheden af fossile brændstoffer ved at støtte ren og effektiv energiproduktion og -anvendelse og ved at accelerere elektrificering på tværs af sektorer. Imødekomme den stigende efterspørgsel og fleksibilitetsbehov ved at give incitamenter til at foretage de nødvendige opgraderinger af elnettet på transmissions- og distributionsniveau og ved at fremme efterspørgselsfleksibilitet, energilagring og andre rene fleksibilitetsløsninger. Gennemføre foranstaltninger til at reducere intensiteten af

landbrugs- og landbrugsaktiviteter. Styrke den **cirkulære økonomi** og **affaldshåndteringspolitikker** ved at fremme affaldsforebyggelse og genbrug af kommunalt og andet affald, øge genbrugsraterne, reducere madspild og skifte væk fra forbrænding af kommunalt affald til varmeproduktion til renere kilder.

Afhjælp manglen på kvalificeret arbejdskraft for at imødekomme arbejdsmarkedets behov, herunder ved at intensivere indsatsen for at bekæmpe uligheder i uddannelsesniveau og for at sikre udbud og tilegnelse af de færdigheder, der er nødvendige for den grønne og digitale omstilling. Implementere foranstaltninger til at øge adgangen til betalbare boliger.

Anbefalinger til Danmark og tilhørende rådsudtalelse

Kommissionen lægger derudover op til, at ECOFIN godkender en rådsudtalelse og landespecifikke anbefalinger til Danmark, jf. tabel 1. Rådsudtalelsen opsummerer centrale udfordringer for Danmark, som ligger til grund for anbefalingerne:

- Kommissionen fremhæver, at det er vigtigt at færdiggøre implementering af genopretnings- og resiliensplanen, herunder REPowerEU-kapitlet, for at styrke Danmarks konkurrenceevne samt fremme den grønne og digitale omstilling, samtidig med at social retfærdighed sikres. Systematisk inddragelse af lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter, civilsamfundet og andre relevante interessenter er afgørende for at sikre bredt ejerskab og en vellykket implementering.
- Kommissionen påpeger, at implementeringen af programmerne under samhørighedsfondene er accelereret i Danmark. Det er vigtigt at fortsætte indsatsen for at sikre en hurtig implementering. Danmark målretter allerede midlerne under sine samhørighedspolitiske programmer til at styrke konkurrenceevnen og væksten. Danmark er – som en del af midtvejsgennemgangen af samhørighedspolitikens midler – forpligtet til at gennemgå hvert program under hensyntagen til blandt andet de udfordringer, der er identificeret i de landespecifikke anbefalinger fra 2024.
- Platformen for strategiske teknologier i Europa (STEP) giver mulighed for at investere i at styrke EU's konkurrenceevne. STEP kanaliseres gennem 11 eksisterende EU-fonde. EU-landene kan også bidrage til "InvestEU-programmet", der støtter investeringer i prioriterede områder. Danmark kan bruge disse initiativer til at støtte udvikling eller fremstilling af kritiske teknologier, herunder rene og ressourceeffektive teknologier.
- Produktivitetsniveauet i Danmark er blandt de højeste i EU. Der er dog en voksende produktivitetskløft mellem store virksomheder og SMV'er. Dette peger på svagheder i spredningshastigheden af teknologiske fremskridt. Derudover er F&U-investeringer koncentreret i nogle få store virksomheder. At fremme spredningen af teknologier og øge samarbejdet mellem store virksomheder, SMV'er og forskningsinstitutioner, især i sektorer med fremvoksende potentiale, såsom kvanteberegning, rumteknologi og forsvar, har potentiale til at inddrage flere virksomheder i forsknings- og innovationsaktiviteter og øge produktiviteten på tværs af virksomheder i alle størrelser.

Trods de seneste fremskridt kan forbedret adgang til venturekapital og private equity, sammen med forbedrede rammebetingelser for børsnoteringer, bidrage til at øge investeringer i innovative virksomheder.

- Danmark har forpligtet sig til at nå ambitiøse klima- og energimål og er førende inden for udbredelse og produktion af netto-nul-teknologier, især vindkraft og CO₂-opsamlings- og lagringsteknologier. Danmark har en markant anvendelse af vedvarende energi i sin elproduktionsmix: i 2024 blev 88 pct. af Danmarks elektricitet produceret fra vedvarende kilder, heraf 58 pct. fra vind. Trods dette har nylige udbud for mindst 3 gigawatt yderligere havvindkapacitet ikke tiltrukket interesse fra udviklere, hvilket efterfølgende har medført aflysning af udbud for yderligere 3 gigawatt havvindkapacitet i danske farvande. Dette understreger behovet for en gentænkning af udbudsvilkårene. I den sammenhæng blev der 19. maj 2025 annonceret en politisk aftale om 'udbudsrammer for tre havvindmølleparker' for i alt 3 gigawatt. Derudover vil Danmark drage fordel af at handle på anbefalingerne fra Den Nationale Energikrisestab (NEKST) for at strømline og fremskynde tilladelses- og administrative processer for udrulning af vind- og solenergi på land.
- Elektricitet udgjorde omkring 20 pct af Danmarks endelige energiforbrug i 2023, en andel der har været relativt stabil i løbet af det seneste årti. Den høje andel af vedvarende energi i Danmarks elproduktionssammensætning betyder, at der er et betydeligt potentiale for yderligere elektrificering på tværs af sektorer til at bidrage til at reducere de samlede drivhusgasemissioner. Højere indenlandsk efterspørgsel efter elektricitet styrker også den langsigtede forretningsplan for udviklere til at udvide kapaciteten inden for vedvarende energi og dermed drive yderligere investeringer og vækst i sektoren for ren energi. For at opnå højere elektrificering og vedvarende energipenetrationsrater er det nødvendigt at opgradere elnettet og fremme både efterspørgsels- og udbudssiden. I december 2024 fremsatte NEKST anbefalinger til at fremskynde udbygningen af elnettet. Der blev opnået politisk enighed om nogle af disse anbefalinger. Selvom forpligtelserne i aftalen er et positivt skridt fremad, er en hurtig implementering af et bredere sæt af NEKST-anbefalinger fortsat afgørende for at sikre, at elnetforvaltningen er i stand til at imødekomme de fremtidige behov med højere vedvarende kapacitet og højere efterspørgsel efter elektricitet. Med hensyn til fleksibilitet kunne Danmark yderligere fremme energilagring ejet af slutforbrugere og markedsdeltagelse i distribuerede energiresourcer og i balancerings- og fleksibilitetstjenester.
- Den danske landbrugssektor er en af hovedkilderne til landets drivhusgasemissioner. Intensiv landbrugsproduktion forårsager også udvaskning af næringsstoffer og afstrømning fra marker, med alvorlige konsekvenser for miljø på land og i vand. At gøre landbrugs- og fødevaresektoren mere bæredygtig er derfor nøglen til at nå klimamålene samt til at genoprette forringet biodiversitet og økosystemer. Den 18. november 2024 indgik regeringen en bred politisk aftale om et "Grønt Danmark". De foranstaltninger, der er skitseret i aftalen, suppleret af andre initiativer under Danmarks RRF, sigter

mod at forbedre bæredygtig arealanvendelse og -forvaltning. Hurtig implementering og iværksættelse af de aftalte foranstaltninger er afgørende for at nå de ambitiøse klima- og miljømål, der er fastsat i aftalen.

- Danmark står fortsat over for udfordringer med at omstille sig til en stærkere cirkulær økonomi og forbedre sine affaldspolitikker. Ifølge de senest tilgængelige data har Danmark den næsthøjeste mængde produceret mad- og kommunalt affald pr. person i EU, og anvendelsesgraden for cirkulære materialer og genbrugsgrad for kommunalt affald er forsat under EU-gennemsnittet. Skridtet mod at indføre et separat indsamlingssystem for alle affaldsstrømme i de fleste kommuner i Danmark og at håndhæve strengere regler for håndtering af erhvervsaffald fra januar 2025 er positive skridt fremad. Desuden omfatter Danmarks handlingsplan for en cirkulær økonomi fra 2021 en række affaldsforebyggelses- og håndteringsforanstaltninger. Der er dog behov for yderligere handling, især for at reducere affaldsproduktion og forbrænding, erstatte affaldsforbrænding med mere miljøvenlige varmekilder i nationale fjernvarmesystemer og øge indsamlings- og genbrugsgraden for elektronikaffald.
- Arbejdsmarkedet er stramt og forbundet med en vis mangel på kvalificeret arbejdskraft og mismatch mellem udbudte kvalificerede medarbejdere, hvilket potentielt hæmmer beskæftigelse og vækst. Manglen på kvalificeret arbejdskraft er særligt udbredt inden for visse sundhedserhverv, blandt IT-specialister, og faglærte arbejdere i byggeriet. For at imødegå denne mangel har Danmark nydt godt af en tilstrømning af udenlandske arbejdstagere i de seneste år. Yderligere fremskridt med at tackle denne mangel på kvalificeret arbejdskraft kan gøres ved effektivt at adressere uligheder inden for uddannelse. Andelen af elever, der forlader skolen tidligt, er steget i de seneste år og er nu højere end EU-gennemsnittet. At vende denne tendens kan bidrage til at øge arbejdsudbuddet og potentielt reducere manglen på kvalificeret arbejdskraft.
- Høje byggeomkostninger, høje priser på ejerboliger og stærkt regulerede lejemarkeder har ført til vedvarende mangel på billige boliger i større byområder og lange ventetider på almenlystige boliger. Delvist som følge heraf står en betydelig andel af husstandene, herunder mange unge, over for høje boligomkostninger. Opførelsen af almenlystige boliger kunne stige, hvis loftet for byggeomkostninger var mere i overensstemmelse med markedspriserne.

Makroøkonomiske ubalancer i EU-landene

ECOFIN ventes 8. juli 2025 at vedtage rådskonklusioner vedr. makroøkonomiske ubalancer i EU-landene. Rådskonklusionerne tager udgangspunkt i Kommissionens dybdegående analyser fra marts og april 2025, som undersøger ubalancer i de 10 lande, der blev udpeget til at have risici vedr. ubalancer i varslingsrapporten for 2025 fra november 2024. Konklusionerne om makroøkono-

miske ubalancer blev offentliggjort 4. juni 2025 som del af Kommissionens horisontale meddelelse om pakken vedr. det europæiske semester med bl.a. landespecifikke anbefalinger.

Følgende kan fremhæves om **Kommissionens konklusioner vedr. tilstedeværelsen af makroøkonomiske ubalancer**:

- Cypern og Tyskland oplever ikke længere ubalancer. Kommissionen noterer, at udfordringerne i Cypern relateret til betalingsbalancen, samt gæld i den private og offentlige sektor er aftagende. Dette skyldes bl.a. en stærk økonomisk vækst samtidig med, at der er gennemført tiltag for at adressere udfordringerne. Kommissionen noterer, at Tyskland ikke længere har ubalancer. Ubalancerne relateret til overskuddet på betalingsbalancen er mindsket i løbet af det seneste år, bl.a. som følge af politiske tiltag der øger det offentlige forbrug og øget usikkerhed på Tysklands eksportmarkeder.
- Estland oplever ikke ubalancer. Estland blev vurderet til at være i risiko for at have ubalancer, men konkluderes ikke at have ubalancer. På trods af en længerevarende recession og udfordringer med konkurrenceevnen vurderes der ikke samlet set at være tale om ubalancer.
- Grækenland har forsat ubalancer fsva. høj offentlige og privat gæld, udfordringer i banksektoren, arbejdsløshed og et højt underskud på betalingsbalance. Italien har ligeledes ubalancer fsva. høj offentlig gæld og hertil også svag produktivitetsvækst. Ungarn har ligeledes udfordringer med finansiering af offentlige underskud og deres konkurrenceevne. Holland har ubalancer fsva. høj privat gæld sfa. et boligmarked med høje værdiansættelser samt et stor overskud på betalingsbalancen. Slovakiet har forsat ubalancer relateret til konkurrenceevnen, og boligmarkedet. Sverige har forsat ubalancer vedr. ejendomsmarkedet og høj privat gæld.
- Rumænien oplever fortsat alvorlige ubalancer. Der er bl.a. tale om øget udfordringer vedr. betalingsbalanceunderskud, og et stort pris- og omkostningspres. Kommissionen fremhæver, at der er behov for strukturelle reformer, særligt dem der er indarbejdet i Rumæniens genopretnings- og resiliensplan samt den mellemfristede plan med det formål at styrke konkurrenceevnen og tiltrække yderligere EU-finansiering.

ECOFIN ventes pba. Kommissionens vurderinger at vedtage **rådskonklusioner vedr. makroøkonomiske ubalancer**. Konklusionerne ventes, ud over de specifikke lande, der har ubalancer, at lægge vægt på følgende:

- Rådet noterer, at flere EU-lande har nydt godt af relativt gunstige økonomiske forhold, hvilket har bidraget til afdæmpning af nogle af de langvarige udfordringer, der ligger til grund for ubalancerne. Rådet fremhæver, at inflationen er faldet yderligere. Rådet anerkender, at usikkerheden er steget markant i lyset af et skiftende geopolitisk og handelsmæssigt miljø, hvilket kan medføre en øget risiko for ubalancer.

- Rådet finder, at de dybdegående analyser for 2025 præsenterer en omfattende analyse af hvert af de EU-lande, der er under vurdering. Rådet værdsætter den tidlige offentliggørelse af Kommissionens dybdegående analyser vedr. makroøkonomiske ubalancer i starten af 2025. Rådet understreger, at det fortsat er vigtigt at overvåge makroøkonomiske ubalancer.
- Rådet understreger den afgørende rolle, som de dybdegående analyser spiller i monitoreringen af eksisterende og potentielle makroøkonomiske ubalancer. Rådet understreger vigtigheden af, at der indgår opgørelser af både niveau og ændringer (stock- og flowopgørelser) i vurderingen af ubalancer. Rådet værdsætter, at analyserne er fremadskuende analyser i vurderingen af relevante politikker, der også tager højde for ubalancernes alvor og udvikling. Rådet understreger den fortsatte relevans af vurderingen af afsmittende virkninger (spill-over effekter) af nationale økonomisk-politiske tiltag på andre lande. Rådet fremhæver vigtigheden i at sikre ligebehandling i vurderingen af ubalancer.
- Rådet anerkender, at inflationsforskellene er reduceret, men at de akkumulerede forskelle de seneste år er betydelige. Rådet noterer, at væksten i enhedslønsomkostninger aftog i 2024, men forblev betydelig i flere lande, i lyset af stramme arbejdsmarkeder og lav produktivitetsvækst. Rådet understreger, at pris- og omkostningspresset forventes at aftage yderligere på kort sigt, men at forskellene sandsynligvis fortsætter.
- Rådet understreger at betalingsbalanceunderskud og -overskud fortsat er store i nogle EU-lande, hvilket ofte afspejler den nationale efterspørgselsdynamik. Rådet fremhæver, at store offentlige underskud i nogle EU-lande udgør en væsentlig del af de eksterne finansieringsbehov. Rådet noterer, at der ikke skønnes at ske signifikante ændringer i de fleste landes betalingsbalancer. Usikkerheden vedr. den globale handelssituation påvirker særligt EU-lande, som er integreret i globale værdikæder samt EU-lande med store eksterne finansieringsbehov.
- Rådet noterer en øget dynamik i boligpriserne i løbet af 2024, som følge af stigende indkomster og faldende renteniveauer efter to år med afdæmpet eller negativ økonomisk vækst. Rådet anerkender, at boligpriserne i mange EU-lande forventes fortsat at stige som følge af strukturelle faktorer, herunder begrænsninger i boligudbuddet, nationale skattepolitikker og ineffektive lejemarkeder.
- Rådet noterer, at husholdningers og virksomheders gæld som andel af BNP i 2024 nåede deres laveste niveau i flere år i en række EU-lande. Rådet anerkender, at låntagning i den private sektor forventes at stige igen som følge af lempeligere finansieringsvilkår. Rådet noterer, at den offentlige gæld varierer betydeligt på tværs af EU-landene. Rådet noterer, at det samlede gældsniveau for EU stoppede med at falde i 2024. Niveauet er dog stadig over niveauet i 2019 før pandemien og der forventes en mindre stigning i de kommende år. Implementeringen af de finanspolitiske planer forventes at føre til en nedgang eller stabilisering af gældsniveau på mellem-lang sigt.

- Rådet fremhæver, at banksektoren fortsat er modstandsdygtig og bemærker, at bankernes øgede profitabilitet har bidraget til at styrke kapitalbufferne yderligere. Rådet noterer, en yderligere reduktion eller stabilisering af misligholdte lån i de EU-lande, hvor disse tidligere var mere markante. Dette skyldes primært oprettelsen af et effektivt sekundært marked for misligholdte lån, som nu ejes af større selskaber udenfor banksektoren, der typisk operer på tværs af EU-lande og er koncentreret i få lande. Rådet noterer, at der er behov for vedvarende opmærksomhed for at sikre fortsat makrofinansiell stabilitet.
- Rådet opfordrer til, at proceduren for makroøkonomiske ubalancer anvendes fuldt ud, herunder aktivering af "Excessive Imbalance Procedure" hvor det er relevant. Rådet understreger, vigtigheden af en hurtig politisk indsats for at nedbringe makroøkonomiske ubalancer, herunder i forbindelse med gennemførelsen af genopretningsplanerne, de mellemfristede planer samt de landespecifikke anbefalinger under det europæiske semester.

4. Europa-Parlamentets holdning

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen vurderes ikke i sig selv at have statsfinansielle konsekvenser for Danmark. Det følger af Finansministeriets budgetvejledning, at udgifter som følge af EU-retsakter, der medfører statslige merudgifter, afholdes inden for eksisterende bevillinger.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Sagen vurderes ikke i sig selv at have erhvervsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen vurderes ikke i sig selv at have samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

8. Høring

Forslaget har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes generelt at støtte Kommissionens udkast til landespecifikke anbefalinger, omend nogle lande kan forholde sig kritisk til delelementer i anbefalingerne rettet til dem selv.

EU-landene ventes generelt at støtte rådskonklusionerne om makroøkonomiske ubalancer med det ventede hovedindhold. EU-landene ventes generelt at tage Kommissionens vurderinger og konklusioner vedr. makroøkonomiske ubalancer til efterretning. Nogle lande vil dog muligvis være uenige i vurderingen af ubalancer i deres eget land eller andre lande.

10. Regeringens generelle holdning

De landespecifikke anbefalinger

Man kan fra dansk side generelt støtte pakken med landeanbefalinger og rådsudtalelser på linje med de foreliggende udkast fra Kommissionen. Regeringen finder det generelt vigtigt, at EU-landene gennemfører økonomisk politik og strukturreformer, der styrker vækst, beskæftigelse og produktivitet og sikrer sunde og holdbare offentlige finanser, så EU-landene er forberedt på nye kriser og har råderum til at prioritere bl.a. grøn omstilling og forsvar.

Tabel 1. Anbefalinger til Danmark og regeringens holdning

Anbefaling	Regeringens holdning til anbefalingen
Styrk de samlede forsvarsudgifter i overensstemmelse med Det Europæiske Råds konklusioner af 6. marts 2025. Overhold udgiftsstien, som Rådet godkendte 21. januar 2025, samtidig med at der gøres brug af muligheden under den nationale undtagelsesklausul (NEC) for højere forsvarsudgifter.	Regeringen støtter formålet med reformen af de finanspolitiske regler i EU, herunder at skabe bedre sammenhæng mellem finanspolitiske konsolideringsbehov, reformer og offentlige investeringsbehov, fx i forhold forsvar og sikkerhed, den grønne omstilling og digitalisering.
Fremskynd gennemførelsen af sam-hørighedspolitikens programmer [(EFRU, FRO, ESF+)] og, hvor det er relevant, anvend de muligheder, som midtvejsevalueringen af samhørighedsprogrammerne giver.	Danmark og Europa står foran en massiv oprustning af forsvaret over de kommende år. Udviklingen og opbygningen af det danske forsvar er og vil fortsat være en afgørende prioritet for regeringen. Løftet af forsvarsudgifterne under forsvarsforliget, midlerne til Ukraine-fonden og etableringen af Accelerationsfonden indebærer, at Danmarks samlede udgifter til forsvar og sikkerhed i 2025 og 2026 forventes at overstige 3 pct. af BNP på budgetteringstidspunktet.
Drag makimal nytte af EU-instrumenter, herunder de muligheder, som InvestEU og platformen for strategiske teknologier for Europa (STEP) giver, for at forbedre konkurrenceevnen.	Danmark overholder både i dag og fremadrettet med afstand kravene til offentlig saldo og gæld i Stabilitets og Vækstpagten. Regeringen har valgt at anmode om aktivering af den nationale undtagelsesklausul for at understrege, at vi i Europa står sammen om at styrke vores forsvar og fælles sikkerhed. Regeringen støtter generelt, at man udnytter mulighederne for at anvende EU's instrumenter mest effektivt, herunder sam-hørighedspolitikken.
Udln produktivitetsforskellene mellem store og små virksomheder ved at støtte SMV'er i at innovere og anvende nye teknologier, især i sektorer med markant vækstpotentiale.	Det bemærkes, at der ved udgangen af 2025 forventes udstedt tilsagn for ca. 90 pct. af de danske midler under sam-hørighedspolitikken i den nuværende programperiode (2021-2027). Der lægges af denne grund ikke op til programændringer i forbindelse med den netop gennemførte midtvejs gennemgang. Regeringen er opmærksom på muligheden for senere programændringer og vil tage nærmere stilling til en eventuel brug af disse muligheder, såfremt det er vurderingen, at dette vil være hensigtsmæssigt. Regeringen foretog på baggrund af STEP i 2024 en programændring af de danske midler under Fonden for Retfærdig Omstilling (JTF) mhp. mest mulig effektiv udnyttelse af midlerne.
Fremme innovative virksomheder ved at forbedre adgangen til venturekapital og private equity samt rammebetingelserne for børsnoteringer.	Regeringen kan tage anbefalingen om at øge innovationen i danske SMV'er via styrket adgang til vækstkapital til efterretning. Anbefalingen er i tråd med regeringens prioriteringer, og der er allerede iværksat en række initiativer vedr. dette ifm. Aftale om iværksætterpakken af 21. juni 2024. Disse initiativer er endnu ikke fuldt implementeret og har derfor endnu ikke opnået fuld effekt i markedet.
Reducer afhængigheden af fossile brændstoffer ved at støtte ren og effektiv energiproduktion og anvendelse og ved at accelerere elektrificering på tværs af sektorer. Imødekomme den stigende efterspørgsel og fleksibilitetsbehov ved at give incitamenter til at foretage de nødvendige opgraderinger af elnettet på transmissions- og distributionsniveau og ved at fremme efterspørgselsfleksibilitet, energilagring og andre rene fleksibilitetsløsninger.	Iværksætterpakken indeholder blandt andet tiltag, der styrker SMV'ers adgang til blandt andet grøn venturefinansiering via Danmarks Eksport- og Investeringsfond (EIFO) med 2 mia. kr. over en årrække, ligesom aftalen styrker den såkaldte matchfinansieringsordning målrettet nye, innovative iværksættere. Herudover indeholder aftalen en række skatteinitiativer, der styrker iværksættere og SMV'ers adgang til kapital. Anbefalingen er på linje med regeringens prioriteter, og der er indgået en række aftaler med dette formål det seneste år bl.a. Aftale om udbudsrammer for tre havvindmølleparker og Aftale om hurtigere og mere effektiv udbygning af elnettet.
Gennemføre foranstaltninger til at reducere intensiteten af landbrugs- og landbrugsaktiviteter.	Regeringen noterer sig anbefalingen om at skifte væk fra affaldsforbrænding til varmeproduktion. Der er implementeret tiltag, der forventes at reducere affaldsforbrændingskapaciteten. Det skal dog bemærkes, at affaldsforbrændingsanlæg er en central del af dansk varmeforsyning. Dertil kan det fremhæves, at der er gennemført lovforslag om langsigtede rammevilkår for CO2-fangst i bl.a. affaldsfor-brændingssektoren, og at flere forbrændingsanlæg pt. er prækvalificerede til statens CCS-puljen.
Styrk den cirkulære økonomi og affaldshåndteringspolitikker ved at fremme affaldsforebyggelse og genbrug af kommunalt og andet affald, øge genbrugsraterne, reducere madspild og skifte væk fra forbrænding af kommunalt affald til varmeproduktion til renere kilder.	Regeringen kan tage anbefalingen om at skifte væk fra affaldsforbrænding til varmeproduktion. Der er implementeret tiltag, der forventes at reducere affaldsforbrændingskapaciteten. Det skal dog bemærkes, at affaldsforbrændingsanlæg er en central del af dansk varmeforsyning. Dertil kan det fremhæves, at der er gennemført lovforslag om langsigtede rammevilkår for CO2-fangst i bl.a. affaldsfor-brændingssektoren, og at flere forbrændingsanlæg pt. er prækvalificerede til statens CCS-puljen.
Afhjælp manglen på kvalificeret arbejdskraft for at imødekomme arbejdsmarkedets behov, herunder ved at intensivere indsatsen for at bekæmpe uligheder i uddannelsesni-	Regeringen kan tage anbefalingen til efterretning og noterer sig, at der – både nu og i fremtiden – vil være et stort behov for at sikre kvalificeret arbejdskraft, der matcher arbejdsmarkedets behov, herunder kompetencer til den grønne og digitale omstilling. Anbefalingen er i tråd med regeringens prioriteter om at sikre attraktive og inkluderende erhvervsuddannelser, særligt i forhold til de krav, som den grønne og digitale omstilling medfører, herunder behovet for nye færdigheder og teknologisk indsigt.

veau og for at sikre udbud og tileg-
nelse af de færdigheder, der er nød-
vendige for den grønne og digitale om-
stilling.

Implementere foranstaltninger til at
øge **adgangen til betalbare boliger**.

Regeringen har bl.a. prioriteret omkring én mia. kr. til erhvervsuddannelserne fra 2030 og frem. Midlerne udmøntes blandt andet via Aftale om flere social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere til vores sundhedsvæsen og ældrepleje fra januar 2024, Aftale om flere faglærte til den grønne omstilling fra juni 2024 samt Aftale om en markant styrkelse af erhvervsuddannelserne fra maj 2025. Aftalerne er indgået med bred opbakning fra Folke-
tinget.

Derudover har regeringen udpeget tre klimaerhvervsskoler, som skal fungere som drivende kræfter for udviklingen på tværs af alle erhvervsskoler og udbydere af arbejdsmarkedsuddannelser. Skolerne skal bidrage til at sprede ny viden og praksis til samtlige erhvervsskoler i hele landet. Anbefalingen om tiltag, der forbedrer boligernes betalbarhed, er helt på linje med regeringens boligpolitik og vores mål om at sikre blandede byer

Konklusioner vedr. makroøkonomiske ubalancer

Regeringen noterer sig Kommissionens konklusioner vedr. makroøkonomiske ubalancer og kan generelt støtte ECOFIN's rådskonklusioner vedr. ubalancer med det ventede hovedindhold. Regeringen støtter generelt en effektiv implementering af makroubalanceproceduren mhp. at EU-lande med ubalancer kan få reduceret disse, så svage konjunkturer og økonomiske tilbageslag i enkelte lande ikke medfører kriser i hele EU.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Regeringens forventninger til Kommissionens pakke vedr. det europæiske semester af 4. juni 2025 blev forelagt Folketingets Europaudvalg skriftligt 4. juni 2025.

Kommissionens varslingsrapport 2025 (udgivet november 2024) med udpegning af 10 lande til dybdegående analyser i 2025 blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN 10. december 2024.

Dagsordenspunkt 5: Opsparings- og investeringsunionen (SIU): Ændrede rammer for securitisering i EU

1. Resume

ECOFIN 8. juli 2025 skal drøfte Kommissionens pakke af forslag fra 17. juni 2025 vedr. ændring af rammerne for securitisering i EU. Securitiseringer er en proces, hvor en udsteder, fx et kreditinstitut, strukturerer eller "pakker" en række udlån sammen og laver det til et værdipapir, som sælges til investorer mhp. at frigøre kapital til nye lån eller lette balancen for at opnå et lavere kapitalkrav. Pakken indeholder ændringer til de nuværende rammer for securitiseringer, som skal fremme anvendelsen af securitisering i EU mhp. bl.a. at øge kreditinstitutternes udlånskapacitet og øge investeringer i EU samtidig med at fastholde finansiell stabilitet.

Pakken indeholder bl.a. forslag til målrettede ændringer af securitiseringsforordningen, som skal forenkle kravene til 'due diligence' og gennemsigtighed for securitiseringer.

Pakken indeholder også forslag til ændringer til kapitalkravsforordningen (CRR), som bl.a. har til formål at skabe større risikofølsomhed for kapitalkravene til investorer m.v., der holder securitiseringer, og medføre kapitallettelser, der kan frigøre kapital til yderligere udlån til europæiske husholdninger og virksomheder.

Forslaget er det første lovgivningsinitiativ under opsparings- og investeringsunionen (SIU). SIU-dagsordenen omfatter en bred vifte af initiativer og tiltag, der har til formål at sikre, at EU's finansielle system i højere grad transformerer europæernes store opsparinger til produktive investeringer og dermed skabe flere finansieringsmuligheder for virksomheder og bedre afkast for borgere.

Regeringen går konstruktivt til forhandlingerne vedr. forslaget om ændrede rammer for securitisering i EU, som kan understøtte markederne for securitisering, samtidig med fortsat at sikre finansiell stabilitet. Regeringen forelægger sagen til forhandlingsoplæg forud for enighed i Rådet, evt. i efteråret 2025.

2. Baggrund

ECOFIN skal 8. juli drøfte Kommissionens pakke fra 17. juni 2025 vedrørende ændring af rammerne for securitisering i EU. Pakken indeholder en række initiativer, der har til formål at fremme anvendelsen af securitisering i EU, mens den finansielle stabilitet fortsat sikres. Ifølge Kommissionen kan tiltagene bidrage til at kanalisere flere investeringer ind i realøkonomien og dermed understøtte økonomisk vækst, innovation og jobskabelse i hele EU.

Forslaget er det første lovgivningsinitiativ under opsparings- og investeringsunionen (SIU), der med Kommissionens meddelelse fra 19. marts 2025 samler

de tidligere dagsordener omkring kapitalmarkedsunionen (CMU) og bankunionen under ét. SIU-dagsordenen omfatter en bred vifte af initiativer og tiltag, der har til formål at sikre, at EU's finansielle system i højere grad transformerer europæernes store opsparinger til produktive investeringer og dermed skabe flere finansieringsmuligheder for virksomheder og bedre afkast for borgere.

I Kommissionens meddelelse vedrørende SIU blev securitisering fremhævet, som et redskab der potentielt kan være med til at løfte investeringsomfanget i EU ved at gøre det muligt for banker at overføre risici til investorer, hvormed der frigøres kapital til yderligere långivning til husholdninger og virksomheder.

Securitisering er en proces, hvor kreditinstitutter, investeringsselskaber eller andre virksomheder sælger puljer af aktiver til investorer for at fjerne aktiver fra balancen og gøre plads til nye udlån. Ved traditionelle "true sale"-securitiseringer sælges de underliggende aktiver gennem en separat juridisk enhed – "special purpose vehicle" (SPV), som strukturerer aktiverne og sælger securitiseringer til investorer.

Securitiseringer struktureres typisk i tre dele (trancher) – senior-, mezzanin- og juniortrancher – hvor junior-tranchen tager de første tab i takt med, at tab realiseres, dernæst mezzanin-tranchen og til sidst senior-tranchen. Næsten alle aktivtyper kan som udgangspunkt indgå i en securitisering, herunder lån til fast ejendom, forbrugslån, erhvervslån eller leasingkontrakter.

I true sale-securitiseringer sælges de underliggende aktiver til en SPV. Med sikkerhed i aktiverne udsteder SPV'en securitiseringer, der kan sælges til institutionelle investorer, fx pensionsselskaber, forsikringsselskaber og private investeringsfonde. Fordelen for investorerne er, at securitiseringen kan tilbyde investeringer med en bred vifte af kreditrisikoprofiler, da opdelingen i trancher i securitiseringen skaber både aktiver med højere risiko (og større afkast) og aktiver med lav kreditrisiko (med tilsvarende lavt afkast). Desuden gør securitiseringer, at der kan investeres i en større, ensartet pulje af aktiver, hvor det kan være nemmere at vurdere og diversificere fx kreditrisiko, end ved at investere direkte i udlån til de enkelte virksomheder.

EU's nuværende rammer for securitisering i EU trådte i kraft 2019 og har bl.a. til formål at sikre investorbeskyttelsen, gennemsigtighed og finansiel stabilitet. Desuden gennemgik reglerne en mindre revision ifm. Covid-pandemien i 2021. Kommissionen vurderer, at det europæiske offentlige securitiseringsmarked havde et samlet omfang på 1.200 mia. euro ved udgangen af 2023, som i høj grad er koncentreret i fem EU-lande (Frankrig, Italien, Tyskland, Nederlandene og Spanien).

Der lægges med Kommissionens forslag ikke op til en omkalfatring af rammerne for securitisering i EU, men om mere målrettede tiltag, som komplementerer hinanden. Strømlining af rapporteringskrav og mere risikofølsomme kapitalkrav skal forbedre kreditinstitutternes mulighed for at anvende securitisering,

mens enklere krav til undersøgelse af risikoen i en securitisering og de underliggende aktiver ('due diligence') har til formål at gøre det lettere og mere attraktivt at investere i securitiseringsprodukter. Kommissionen understreger, at ændringer i de regulatoriske rammer ikke alene kan skabe den ønskede fremdrift i udviklingen af det europæiske securitiseringsmarked, men at det i høj grad også vil være op til sektoren at gøre brug af de nye rammer. Desuden noteres det, at ændringer kan have en potentiel effekt på andre finansieringskilder i EU, herunder covered bonds (realkreditobligationer) i Danmark.

Ud over pakken med forslag til ændringer i nuværende regler har Kommissionen vedtaget en delegeret retsakt, som giver en bedre likviditetsstatus for securitiseringer, og Kommissionen ventes i juli – i forbindelse med en større pakke af delegerede retsakter om regler for forsikringsselskaber – at vedtage en delegeret retsakt om kapitalbelastningen af securitiseringer for forsikringsselskaber.

3. Formål og indhold

Pakken indeholder forslag om målrettede ændringer af securitiseringsforordningen (STSR), som fastsætter en række krav for securitiseringer. Ændringerne skal bl.a. forenkle kravene til due diligence og gennemsigtighed samt ændringer til tilsynsprocesser for securitiseringer.

Pakken indeholder også forslag til ændringer af kapitalkravsforordningen (CRR), som fastsætter, hvor meget kapital kreditinstitutterne skal holde i forhold til deres securitiseringseksponeringer. Disse ændringer har især til formål at skabe større risikofølsomhed for kapitalkravene og dermed forbedre kreditinstitutters muligheder for at holde seniorpositioner, dvs. trancher med lav risiko.

Endvidere indeholder pakken ændringer af den delegerede forordning om likviditetsdækningsgrad (LCR), der fastsætter, hvor likvidt et aktiv er, og hvor meget likviditet en bank skal holde. Her foreslås en bedre status for securitiseringer.

Forenkling af regler om 'due diligence' og gennemsigtighed

Efter eksisterende EU-regler er institutionelle investorer, som fx pensionskasser og investeringsfonde, forud for investering i securitiseringer, pålagt at lave due diligence. Den eksisterende regulering pålægger investorerne at kontrollere, at udstederen af securitiseringen overholder de krav, som udsteder er pålagt. Forslaget lægger bl.a. op til at fjerne denne del af due-diligence-kravet, idet de kompetente myndigheder forventes at føre tilsyn med udsteders kravoverholdelse.

Reglerne stiller desuden krav til gennemsigtighed ved udstedelse af securitiseringer for at sikre investorernes adgang til information om securitisering. I forslaget til STSR foreslås en forenkling og lempelse af gennemsigtighedskrav gennem en betydelig reduktion af oplysningsforpligtelser.

Ændring af kapitalkrav

Ændringerne til kapitalkrav vedrører bl.a. kalibreringen af to nøgleparametre, der anvendes i beregningerne af kapitalkrav ifm. securitiseringseksponeringer, herunder den nedre grænse for risikovægte for senior-securitiseringspositioner samt den såkaldte 'p-faktor'. Derudover lægges op til at ændre rammerne for såkaldte signifikante risikooverførsler.

Med forslaget indføres et koncept med risikofølsomme gulve for risikovægte, hvor gulvene for seniorpositioner afspejler risici i den underliggende pulje af eksponeringer. Det vil ifølge Kommissionen øge risikofølsomheden af kapitalkravene for securitisering, og dermed styrke incitamenterne til securitisering af puljer af lån med forholdsvis lave risikovægte.

Den såkaldte p-faktor er en parameter, som anvendes i formelen for beregningen af risikovægte. P-faktoren ("penalty-factor") sikrer, at det samlede kapitalkrav ved at holde alle trancher er større end kapitalkravet ved at holde de underliggende aktiver i ikke-securitiseret form.

Formålet med p-faktoren, sammen med andre bestemmelser, er at sikre tilstrækkelig kapital i de forskellige trancher i securitiseringen og imødegå den risiko, der opstår, da udsteder har bedre information om risikoen i de underliggende aktiver end investor. Denne asymmetri i viden kan indebære et incitament til ikke korrekt at afspejle de reelle risici i vilkårene for investor, hvilket kaldes "agency risk".

I den gældende regulering er kapitalkravet ved at holde alle trancher mindst 30 pct. større end kapitalkravet ved at holde de underliggende aktiver i ikke-securitiseret form og for nogle securitiseringer 100 pct. større. I forslaget lægges der op til reduktioner i p-faktor, som vil give en mindre kapitalbelastning af de mindst risikable dele af en securitisering og potentielt give relativt lidt risikable seniortrancher en lav kapitalbelastning svarende til den lave kapitalbelastning af realkreditobligationer.

Desuden ændres der i kravene til såkaldte "signifikant risk transfer (SRT)", hvor en bank får kapitallettelse for den del af risikoen, der er overført til investorer gennem securitiseringer - typisk syntetiske securitiseringer. I syntetiske securitiseringer forbliver aktiverne på balancen hos kreditinstituttet og securitiseringen sker internt, mens kreditrisikoen overføres til tredjepart. Kreditrisikooverførslen skal godkendes af den kompetente tilsynsmyndighed. Der foreslås en mere forudsigelig proces, som kan strømline og lette processen for SRT.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om sagen.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Dette vurderes i grund- og nærhedsnotatet.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Der er alene tale om ændringer i eksisterende forordninger, der er direkte gældende i EU-landene.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen vurderes umiddelbart ikke i sig selv at have direkte statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Kommissionen vurderer som udgangspunkt, at de foreslåede ændringer vedr. kravene til due diligence og gennemsigtighed som udgangspunkt vil medføre administrative besparelser for den finansielle sektor på 310 mio. euro på tværs af EU. Ændringerne til kapitalkrav vil ifølge Kommissionen medføre kapitaltætelser for knap 6 mia. euro, som potentielt kan understøtte nye udlån.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget kan have positive samfundsøkonomiske konsekvenser i det omfang markedsdeltagerne gør brug af de forbedrede muligheder for securitisering og anvender evt. frigjort kapital til yderligere udlån, og at det ikke sker på bekostning af den finansielle stabilitet.

8. Høring

Forslaget er sendt i ekstern høring hos EU-Specialudvalget for den finansielle sektor med frist for bemærkninger 11. august. 2025

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene forventes generelt at være positive over for pakkens formål om at øge anvendelsen af securitiseringer og frigøre kapital til yderligere udlån til europæiske husholdninger og virksomheder, samtidig med at man fortsat sikrer den finansielle stabilitet. Der er generelt bred støtte til at fremme opsparings- og investeringsunionen mhp. at styrke kapitalmarkederne i EU. Kommissionen har dog først præsenteret sin pakke af forslag samt konsekvensanalyse for Rådet den 25. juni 2025, så landenes holdninger til de konkrete tiltag kendes ikke endnu.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen går konstruktivt til forhandlingerne vedr. forslaget om ændrede rammer for securitisering i EU, som kan understøtte markederne for securitisering, samtidig med fortsat at sikre finansiell stabilitet.

Regeringen finder, at yderligere mobilisering og tiltrækning af privat kapital er afgørende for styrkelsen af EU's konkurrenceevne og for finansieringen af øvrige politiske prioriteter. Det kræver udvikling af mere effektive og integrerede kapitalmarkeder i Europa, herunder ved at fremme initiativer under opsparings- og investeringsunionen. Regeringen er åben over for alle nye initiativer, der styrker kapitalmarkederne og øger investeringerne i EU, hvis der påvises merværdi.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget blev offentliggjort 17. juni 2025 og har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 6: Bulgariens optagelse i euroen

1. Resume

På rådsmødet den 20. juni 2025 vurderede ECOFIN på baggrund af Kommissionens og ECB's konvergensrapporter, at Bulgarien opfylder betingelserne for optagelse i eurosamarbejdet, herunder de økonomiske konvergenskriterier. ECOFIN 8. juli ventes på baggrund af en henstilling fra eurolandene at vedtage Kommissionens forslag om Bulgariens optagelse i eurosamarbejdet fra 1. januar 2026. I forbindelse hermed vil den endelige omregningskurs for den bulgarske valuta ('lev') over for euroen blive fastsat.

2. Baggrund

ECOFIN ventes 8. juli 2025 at træffe formel beslutning om Bulgariens optagelse i eurosamarbejdet fra 1. januar 2026. ECOFIN konkluderede på rådsmødet 20. juni 2025 efter drøftelse af Kommissionens og ECB's konvergensrapporter for Bulgarien, at Bulgarien opfylder betingelserne for optagelse i eurosamarbejdet, herunder de økonomiske konvergenskriterier, *jf. tabel 1.*

I henhold til Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) artikel 140 stk. 1 skal Kommissionen og ECB mindst hvert andet år, eller på anmodning fra et land med dispensation fra eurosamarbejdet, aflægge beretninger til ECOFIN (konvergensrapporter), der blandt andet undersøger, hvorvidt landene eller landet med dispensation opfylder adgangskravene vedrørende konvergenskriterierne og lovgivningens forenelighed med TEUF og statuten for Det Europæiske system af Centralbanker (ESCB) og ECB. De seneste konvergensrapporter blev offentliggjort den 4. juni 2025 efter anmodning fra Bulgarien, som ønsker at indføre euroen fra 1. januar 2026 og derfor skal opfylde konvergenskriterierne.

Indtil Bulgariens mulige optagelse i eurosamarbejdet udgøres gruppen af lande med dispensation fra Den Økonomiske og Monetære Unions (ØMU'ens) tredje fase af Bulgarien, Polen, Rumænien, Sverige, Tjekkiet og Ungarn. Disse lande er forpligtede til at træde ind i eurosamarbejdet, forudsat at de opfylder adgangskravene i Traktaten.

Tabel 1 Konvergenskriterier og evaluering ifølge konvergensrapporter fra 4. juni 2025

	Beskrivelse	Evaluerig
Inflation	Den gennemsnitlige inflationstakt over en 12-måneders periode må ikke overstige den gennemsnitlige inflationstakt i de tre EU-lande, der har opnået de bedste resultater mht. prisstabilitet med mere end 1,5 pct.-point. Inflationen opgøres pba. sammenlignelige forbrugerprisindekser.	Referenceværdien vedr. prisstabilitet er i de seneste konvergensrapporter beregnet til 2,8 pct., som er den gennemsnitlige inflation over 12 måneder (maj 2024 til april 2025) for de tre lande med lavest inflation i euroområdet plus 1,5 pct.-point. Inflationen i Bulgarien er i perioden opgjort til 2,7 pct. og dermed lige under referenceværdien. Den gennemsnitlige inflation på tværs af hele euroområdet er opgjort til 2,3 pct. Irland (1,2 pct.), Finland (1,3 pct.) og Italien (1,4 pct.) er identificeret som de tre lande med lavest inflation i perioden.
Offentlige finanser	Landet må ikke have en offentlig budgetstilling, der udviser et uforholdsmæssigt stort underskud. Det offentlige budgetunderskud må ikke overstige en referenceværdi på 3 pct. af BNP, medmindre underskuddet er faldet væsentligt og vedvarende og har nået et niveau tæt på 3 pct., eller underskuddet er ekstraordinært og midlertidigt og ligger tæt på 3 pct. Den offentlige gæld må desuden ikke overstige 60 pct. af BNP, medmindre gælden er faldende og nærmer sig 60 pct. af BNP med tilfredsstillende hastighed.	Bulgariens offentlige budgetunderskud har ligget under referenceværdien på 3 pct. siden 2022. Budgetunderskuddet voksede fra 2,0 pct. i 2023 til 3,0 pct. i 2024. Forværringen af de offentlige finanser i 2024 dækker blandt andet over stigende lønninger i den offentlige sektor og stigende pensioner, som ikke blev modsvaret af tilsvarende stigninger i indtægterne. En del af det voksende budgetunderskud kan også tilskrives engangsudgifter forbundet med infrastrukturprojekter fra perioden 2020-2022. Ifølge Kommissionens forårsprognose ventes underskuddet at falde til 2,8 pct. af BNP i 2025.
Valutakurs	Kursen på landets valuta skal have overholde de normale udsvingsmarginer i det europæiske monetære systems valutakursmekanisme (ERM II) i mindst to år uden alvorlige spændinger. Det indebærer, at valutakursen maksimalt må have udsving på 15 pct. omkring en fastsat centalkurs over for euroen.	Den bulgarske lev har en centalkurs over for euroen på 1,95583. Kursen på lev'en har over de seneste to år holdt en stabil kurs med udsving på mindre end +/- 1 pct. omkring centalkursen.
Rentniveau	Den gennemsnitlige nominelle lange rente må ikke over en 12-måneders periode overstige den gennemsnitlige nominelle lange rente i de tre EU-lande, der har opnået de bedste resultater mht. prisstabilitet – dvs. de laveste inflationstakter – med mere end 2,0 pct.-point. Renterne opgøres pba. lange statsobligationer eller lignende aktiver.	Den gennemsnitlige nominelle lange rente har over 12 måneder frem til april 2025 været 3,9 pct., hvilket er et godt stykke under referenceværdien på 5,1 pct. Bulgariens lange rente har ligget stabilt omkring 4 pct. siden april 2023. Rentespændet over for en benchmark i form af tyske statsobligationer har været mellem 1,4-1,9 pct. i de seneste to år frem til april 2025.
Øvrige faktorer	Andre relevante faktorer tages også i betragtning, når EU-landenes opfyldelse af konvergenskriterierne vurderes, herunder niveauet af markedsintegration, udviklingen i betalingsbalancens løbende poster samt enhedslønsmkostninger m.m.	Bulgariens betalingsbalance (opgjort som de løbende poster og kapitalkontoen lagt sammen) var +0,7 pct. af BNP i 2023 og -0,1 pct. af BNP i 2024. Kommissionen anfører desuden, at den bulgarske økonomi er stærkt integreret med euroområdet gennem handels- og investeringsforbindelser. Nogle indikatorer relateret til landenes institutionelle forudsætninger viser dog, at Bulgarien præsterer værre end mange af eurolandene. Det gælder fx ift. retsstatsprincipper, korruption og regulering. Bulgarien har dog truffet forskellige foranstaltninger i de seneste år mhp. at forbedre landets institutionelle forudsætninger.

Kilde: Konvergensrapporter fra Kommissionen og Den Europæiske Centralbank (ECB), juni 2025.

Efter Kroatiens indførelse af euroen 1. januar 2023 deltager Bulgarien og Danmark som de eneste lande i det europæiske monetære systems valutakursmekanisme (ERM II), hvor de deltagende lande skal fastholde en stabil valutakurs over for euroen. Bulgarien indgik ifm. optagelse i ERM II-samarbejdet i 2020 en række forpligtelser vedrørende finansielt tilsyn, de makroprudentielle rammer, insolvenslovgivningen, rammer for bekæmpelse af hvidvask og styringen af statsejede selskaber. Bulgarien vil i forbindelse med optagelse i eurosamarbejdet samtidig udtræde af ERM II.

3. Formål og indhold

ECOFIN træffer afgørelse efter at have modtaget en henstilling fra et kvalificeret flertal af eurolandene. Optagelsen af Bulgarien i eurosamarbejdet indebærer vedtagelse af en rådsbeslutning vedr. Bulgariens indførelse af euroen fra 1. januar 2026. Derudover skal der vedtages en ændring af forordning 974/98 om *indførelse af euroen*, hvor Bulgarien tilføjes gruppen af eurolande, samt en ændring af forordning 2866/98 om *omregningskurserne mellem euroen og valutaerne i de medlemsstater, der indfører euroen*, hvormed en endelig og uigenkaldelig omregningskurs mellem euroen og den bulgarske lev fastsættes. Alle tre retsakter ventes endeligt vedtaget på rådsmødet 8. juli 2025.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet ventes på plenar 8. juli 2025 at vedtage sin holdning til Kommissionens forslag til en rådsafgørelse vedr. Bulgariens optagelse i euroen fra 1. januar 2026.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen vurderes ikke at have statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Sagen vurderes ikke at have direkte erhvervsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen vurderes ikke at have direkte samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Alle EU-lande støtter, at Bulgarien opfylder betingelserne for deltagelse i euroen og derfor kan optages i eurosamarbejdet fra 1. januar 2026.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side støttes, at Bulgarien opfylder betingelserne for deltagelse i euroen og derfor kan optages i eurosamarbejdet fra 1. januar 2026.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen vedr. ECOFIN-drøftelse af Kommissionens og ECB's konvergensrapporter om Bulgarien blev forelagt Folketingets Europaudvalg 13. juni 2025 (skriftligt) forud for ECOFIN 20. juni 2025.

Dagsordenspunkt 7: Økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine

KOM-dokument foreligger ikke

1. Resume

ECOFIN 8. juli 2025 skal drøfte økonomiske og finansielle aspekter af Ruslands invasion af Ukraine, herunder EU's finansielle støtte til Ukraine og udmøntningen af 'ERA'-lånene baseret på ekstraordinære indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver. Kommissionen ventes at give en status på Ukraines økonomiske situation og finansieringsbehov. Drøftelserne kan også komme ind på EU's sanktioner mod Rusland og effekten af krigen og de internationale sanktioner på den russiske økonomi.

Regeringen finder det vigtigt, at EU indtager en ledende rolle ift. finansiell støtte til Ukraine, så længe det skulle være nødvendigt. Regeringen arbejder løbende for, at EU indfører de hårdest mulige sanktioner mod Rusland, der kan findes enighed om i EU.

2. Baggrund

ECOFIN har løbende drøftet de økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine på rådsmøderne siden krigens start i februar 2022. Drøftelserne har dækket en række forskellige emner, herunder de økonomiske udsigter for EU-landene og Ukraine, den internationale finansielle støtte til Ukraine samt aspekter af EU's sanktioner mod Rusland. Der henvises generelt til tidligere samlenotater om økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine – senest forud for ECOFIN 20. juni 2025.

3. Formål og indhold

ECOFIN 8. juli 2025 vil igen drøfte økonomiske og finansielle aspekter af Ruslands invasion af Ukraine. Drøftelserne vil blandt andet kunne berøre:

- Status på udmøntningen af EU- og G7-lån baseret på afkast fra immobiliserede russiske centralbankaktiver
- Udviklingen i Ukraines økonomi og finansieringsbehov
- EU's sanktioner mod Rusland og den økonomiske situation i Rusland

ERA-lån og samarbejdsmekanismen for lån til Ukraine

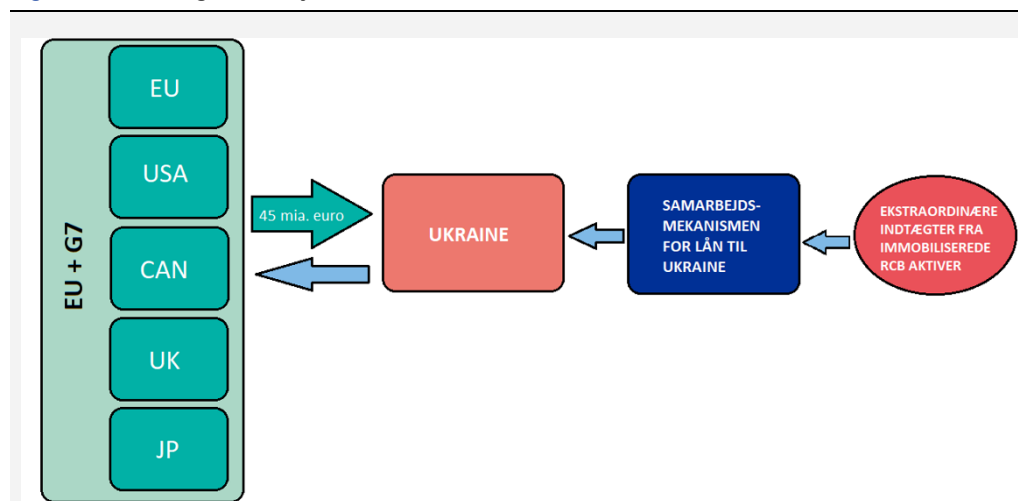
G7-landenes finansministre annoncerede 25. oktober 2024, at der var opnået enighed om en endelig aftale om at yde såkaldte *ERA-lån* til Ukraine ('Extraordinary Revenue Acceleration Loans for Ukraine') på op til 45 mia. euro, som tilbagebetales med de fremtidige ekstraordinære indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver.

Lånene skal ses i forlængelse af det tidligere arbejde i EU med at anvende de løbende ekstraordinære indtægter til at støtte Ukraine og har dermed til formål

at fremrykke den støtte, som over tid alligevel var tilfaldet Ukraine. De ekstraordinære indtægter forventes årligt at udgøre 2,5-3,5 mia. euro.

Den 23. oktober 2024 vedtog EU forordningen om *oprettelse af samarbejdsmekanismen for lån til Ukraine og ekstraordinær makrofinansiel assistance (MFA) til Ukraine*. For ekstraordinære indtægter oppebåret i 2025 og frem vil 95 pct. kanaliseres til den nye samarbejdsmekanisme udelukkende med henblik på at betale afdrag, renter og øvrige udgifter på de nye ERA-lån fra dels EU (ekstraordinært MFA-lån) og dels øvrige G7-partnere, *jf. figur 1*. Det er således ikke intentionen med samarbejdsmekanismen og de ekstraordinære indtægter, at de skal tilbagebetale fx tidligere MFA-lån eller lånestøtten under Ukraine-faciliteten. De ekstraordinære indtægter blev i 2024 fortrinsvis anvendt til indkøb af militært udstyr gennem den Europæiske Fredsfacilitet (EPF), mens en mindre del gik til civil støtte gennem Ukraine-faciliteten. Fremadrettet vil 5 pct. af indtægterne fortsat gå til direkte militær støtte gennem EPF'en.

Figur 1 ERA-lån og samarbejdsmekanismen for lån til Ukraine

Kilde: Kommissionen.

Den endelige aftale om lånebidrag under samarbejdsmekanismen indebærer, at USA yder lån på knap 18 mia. euro, mens Canada, Japan og Storbritannien tilsammen bidrager med omkring 9 mia. euro. Det ekstraordinære MFA-lån fra EU udgør de resterende godt 18 mia. euro op til samarbejdsmekanismens maksimale lånekapacitet på 45 mia. euro, *jf. tabel 1*.

EU's ekstraordinære MFA-lån på 18,1 mia. euro garanteres via EU-budgettets såkaldte 'headroom', dvs. margen mellem EU's betalings- og indtægtsloft, og finansieres på kapitalmarkederne gennem låntagningsoperationer i henhold til EU's diversificerede finansieringsstrategi. Hele det ekstraordinære MFA-lån udbetales efter planen i trancher i løbet af 2025. Ifølge låneaftalen har lånet en maksimal løbetid på 45 år med en afdragsfri periode i de første 10 år. Udbetalingerne vil ikke være knyttet til bestemte udgiftstyper, hvilket sikrer Ukraine det finanspolitiske råderum til at træffe sine udgiftsvalg ud fra landets mest

presserende behov, herunder dets genopretning og genopbygning samt dets selvforsvar mod Ruslands angrebskrig.

Der er i forbindelse med det ekstraordinære MFA-lån desuden underskrevet et aftalememorandum mellem EU og Ukraine, som indeholder politiske betingelser for udbetalingen af lånet i overensstemmelse med reformprogrammet fastlagt i *Ukraineplanen* (se beskrivelse af planen nedenfor). Kommissionen meddelte 7. januar 2025, at Ukraine har opfyldt betingelserne for at få udbetalt lånet.

Tabel 1 Lånebidrag under samarbejdsmekanismen for lån til Ukraine

Lande	Beløb i mia. euro
Canada	3,3
Japan	2,9
Storbritannien	2,6
USA	17,9
EU's ekstraordinære MFA	18,1
I alt	45,0

Kilde: Kommissionen.

Russiske centralbankaktiver immobiliseret i EU løber op i en værdi af samlet ca. 210 mia. euro og udgør ifølge Kommissionen langt størstedelen af sådanne aktiver på verdensplan. Hovedparten af de immobiliserede aktiver i EU holdes af værdipapircentralen Euroclear i Belgien. Det er værdipapircentralernes forvaltning af aktiverne, som skaber ekstraordinære indtægter, der juridisk ikke tilkommer den russiske centralbank, men værdipapircentralerne. Derudover kan værdipapircentralerne ikke forvente at opnå økonomisk gevinst fra forvaltningen af aktiverne, da de ekstraordinære indtægter udelukkende følger af de restriktive foranstaltninger over for Rusland.⁶

Det Europæiske Råd konkluderede 27. juni 2024, at Ruslands aktiver bør forblive immobiliserede, indtil Rusland indstiller sin angrebskrig mod Ukraine og yder kompensation for de skader, som krigen har forårsaget. Konklusionen blev i forbindelse med møde i Det Europæiske Råd 20. marts 2025 genbekræftet af 26 ud af 27 EU-lande. Det udgør derfor et politisk tilsagn om at opretholde immobiliseringen af aktiverne og dermed opkrævningen af de ekstraordinære indtægter som en finansieringskilde til at servicere og tilbagebetale Ukraines lån, indtil der foreligger kompensation fra Rusland, som kan anvendes til at tilbagebetale lånene. EU's sektorsanktionsregime, der blandt andet giver hjemmel til immobiliseringen af de russiske centralbankaktiver, skal forlænges halvårligt med enstemmighed i Rådet og blev senest forlænget i seks måneder den 27. januar 2025 gældende fra 31. januar 2025. Sanktionsregimet skal derfor forlænges i en ny seks måneders periode senest 31. juli 2025.

⁶ Jf. Rådets afgørelse (FUSP) 2024/577 af 12. februar 2024.

Ukraines økonomi og finansieringsbehov

Ruslands invasion har haft alvorlige humanitære konsekvenser, og det vurderes, at 6,8 mio. ukrainere i løbet af de seneste tre år er flygtet ud af landet, og 4 mio. er internt fordrevne. Ifølge FN er mere end 13.000 civile blevet dræbt og knap 33.000 sårede, mens en tredjedel af befolkningen er påvirket af fødevareusikkerhed.

Den omfattende internationale finansielle støtte skal ses i lyset af de store negative konsekvenser Ruslands krig også har for Ukraines økonomi, herunder for Ukraines offentlige finanser, *jf. tabel 2*. Den internationale støtte er derfor afgørende for Ukraines økonomi, sociale sammenhængskraft og modstandsevne mod den russiske aggression.

Selvom den ukrainske økonomi har vist sig at være overraskende robust over for Ruslands angrebskrig, sætter krigen fortsat sine tydelige spor, herunder på produktionskapaciteten og erhvervstilliden. Kommissionen forventer i sin forårsprognose fra maj 2025 en afdæmpet vækst på 2,0 pct. i 2025, som ventes at stige til 4,7 pct. i 2026, *jf. tabel 2*. Prognosen for 2026 afhænger dog af en teknisk antagelse om, at betingelserne for en begyndende genopbygningsindsats er til stede ved årets begyndelse. Vækstudsigterne er fortsat svækket af krigens konsekvenser, lav eksport og strukturelle udfordringer. Eksporten er hæmmet af en lav industriproduktion, mens importen ventes at stige yderligere som følge af behov for energi og materialer relateret til særligt forsvarsindustri og genopbygning.

Det ukrainske arbejdsmarked er ifølge Kommissionen fortsat præget af mangel på arbejdskraft på trods af den statistisk høje arbejdsløshed. Det skal særligt ses i lyset af et mismatch mellem den tilgængelige og den efterspurgte arbejdskraft i økonomien. Udviklingen på arbejdsmarkedet dækker blandt andet over en omfattende migration af arbejdskraft ud af landet og tilslutningen af en betydelig del af arbejdsstyrken til Ukraines væbnede styrker.

Tabel 2 Ukraine – nøgletal fra Kommissionens prognose for 2025-2026

	2022	2023	2024	2025	2026
BNP (realvækst, pct.)	-28,8	5,3	3,5	2,0	4,7
Inflation (pct.)	20,2	12,9	6,5	12,6	7,7
Arbejdsløshed (pct. af arbejdsstyrke)	24,5 ¹⁾	19,1 ¹⁾	14,8	13,1	11,6
Offentlig saldo (pct. af BNP)	-15,4	-19,8	-17,3	-18,4	-10,6
Offentlig gæld (pct. af BNP)	77,8	83,3	89,4	109,8	108,9

Kilde: Kommissionens forårsprognose, maj 2025.

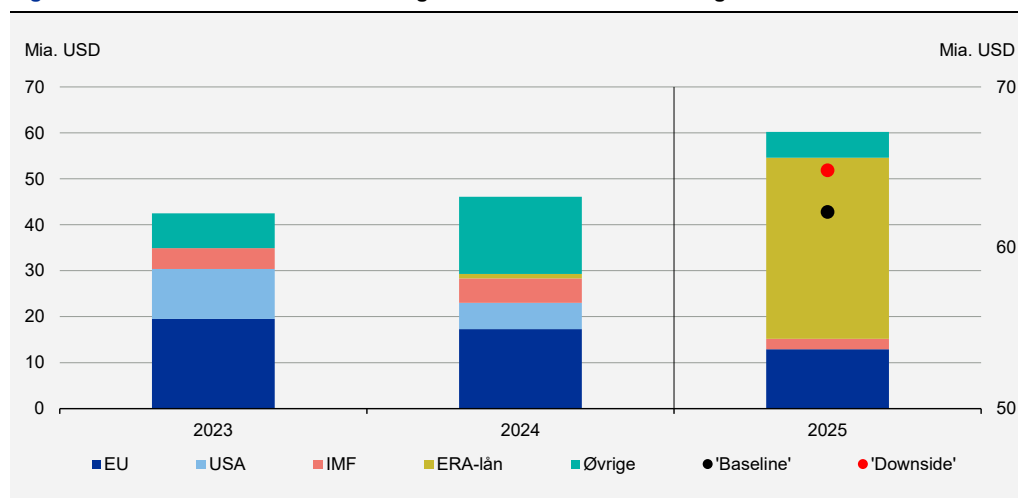
1) Tal for arbejdsløshed i 2022-2023 er fra IMF's World Economic Outlook, maj 2025.

Ifølge IMF's 7. gennemgang af Ukraines program under den udvidede fondsfacilitet (EFF) fra december 2024, har Ukraine i det nuværende grundscenarie ('baseline') et eksternt finansieringsbehov på knap 43 mia. dollar i 2025, som i

høj grad dækkes af ERA-lånene og EU's Ukraine-facilitet, *jf. figur 2*. IMF vurderer, at finansieringsbehovet i 2025 er i samme størrelsesorden som i 2023-2024. Programmet under EFF'en løber frem til og med 1. kvartal 2027. Den 29. maj 2025 nåede IMF og Ukraine til enighed om 8. gennemgang af programmet, som forventes endeligt godkendt af IMF's bestyrelse den 30. juni 2025. Ifølge pressemeddelelsen er udsigterne stadig ekstraordinært usikre som følge af krigen, der fortsat skaber enorme udfordringer for Ukraines befolkning, økonomi og infrastruktur. På trods af udfordringerne vurderer IMF, at programmet fortsat er på skinner og forbliver fuldt finansieret med de omfattende støtteforpligtelser fra eksterne partnere.

I februar 2025 udgav Verdensbanken, EU og FN i samarbejde med Ukraine den fjerde rapport om Ukraines akutte tab, skader og genopbygningsbehov (Rapid Damage Needs Assessment, RDNA4) akkumuleret i perioden fra februar 2022 til december 2024. I rapporten opgøres de direkte skader som følge af Ruslands invasion til 176 mia. dollar, mens det langsigtede genopbygningsbehov estimeres til 524 mia. dollar over en tiårig periode. Størstedelen af genopbygningsbehovet kommer fra områder, som ligger på eller nær fronten.

Figur 2 Ukraines estimerede finansieringsbehov er dækket i 2025 ifølge IMF

Anm.: EU's finansielle støtte til Ukraine omfatter udbetalinger fra Ukraine-faciliteten og tidligere makrofinansiell assistance (MFA). Øvrige udgøres bl.a. af finansiell støtte fra Japan, Canada, Storbritannien og Norge. ERA-lån er lånestøttet fra EU og G7 som tilbagebetales med ekstraordinære indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver.
Kilde: IMF's 7. gennemgang af Ukraines program under den udvidede fondsfacilitet (EFF).

Ukraine-faciliteten og Ukraine-planen

For at sikre en forudsigelig og stabil finansiell støtte til Ukraine har EU etableret en Ukraine-facilitet. Ukraine-faciliteten skal yde støtte til landets genopretning, genopbygning og modernisering med henblik på et fremtidigt EU-medlemskab. Støtten tager form af lån og tilskud på samlet 50 mia. euro i perioden 2024-2027 fordelt på 33 mia. euro i lån og 17 mia. euro i tilskud. Lånene under faciliteten finansieres ved udstedelse af EU-obligationer og garanteres via EU-budgettets headroom. Udbetalingerne gennem Ukraine-faciliteten er betinget af, at Ukraine løbende efterlever betingelserne angivet i Ukraineplanen.

Ukraineplanen er et omfattende reformprogram, der skitserer reformer og investeringer, som de ukrainske myndigheder vil udføre i perioden 2024-2027 sammen med en tidslinje for implementeringen af planen. Reformerne omfatter blandt andet offentlig forvaltning, retsvæsenet, anti-korruption, det finansielle system, uddannelse, erhvervslivets rammevilkår og regional udvikling. Derudover lægges der op til væsentlige reformer og investeringer relateret til energiforsyning, grøn omstilling, landbrug, miljøbeskyttelse og digitalisering.

Planen afspejler Ukraines ønske om at nærme sig EU's indre marked og har blandt andet til hensigt at udvikle landet i tiltagende overensstemmelse med EU's regler, standarder og værdier mhp. fremtidigt EU-medlemskab.

EU godkendte i marts 2025 Ukraines betalingsanmodning for den tredje af de kvartalsvise udbetalinger under Ukraine-faciliteten på omkring 3,5 mia. euro, hvilket afspejler, at Kommissionen har vurderet, at Ukraine i 4. kvartal 2024 fuldt ud efterlevede sine forpligtelser i henhold til Ukraineplanen. De samlede udbetalinger under Ukraine-faciliteten var på godt 16 mia. euro i 2024.

EU's sanktioner mod Rusland

EU har vedtaget 17 sanktionspakker siden 2022 som reaktion på Ruslands fuldskala invasion af Ukraine. Den 17. sanktionspakke blev vedtaget den 20. maj 2025 af Udenrigsrådet. Der er tale om en omfattende pakke, som blandt andet er målrettet Ruslands indtægter fra energiekспорт med nye tiltag over for skyggeflåden og den russiske olieindustri. Yderligere 189 skibe fra Ruslands skyggeflåde, som bruges til at omgå olieembargoer og prisloftet på russisk olie, er blevet sanktionslistet, så det samlede antal sanktionslistede fartøjer nu er på 342. Derudover er de russiske olieselskaber, Surgutneftegaz og Lukoils handelsselskab, blevet ramt af sanktioner. Endvidere er 31 nye virksomheder blevet underlagt eksportrestriktioner for varer og teknologier, der kan bruges både civilt og militært.

EU's tidligere sanktionspakker har blandt andet omfattet vidtgående restriktioner rettet mod russiske finansielle institutioner. Det gælder eksempelvis forbud mod transaktioner med den russiske centralbank, hvilket begrænser centralbankens adgang til sine valutareserver.

Der er desuden indført fuldt transaktionsforbud mod udvalgte russiske banker, samt indført udelukkelse fra det internationale betalingsformidlingssystem, SWIFT, hvilket siden hen er blevet suppleret af forbud mod anvendelse af det russiske SPFS-system.

Sanktionerne indeholder også betydelige handelsrestriktioner såsom restriktioner på eksport af avanceret teknologi til Rusland og forbud mod import af russisk råolie og raffinerede olieprodukter.

Ruslands økonomi og effekten af internationale sanktioner

De internationale sanktioner mod Rusland er med til at lægge et betydeligt pres på Ruslands økonomi og kapacitet til at føre krig. Prognoser for russisk økonomi

kan variere på tværs af kilder som følge af fx forskelle i metode og tidspunkt for offentliggørelse, men der er generelt forholdsvis bred enighed om, at Rusland i den kommende tid ser ind i en vækstafmatning med lavere vækst end i de foregående år, *jf. tabel 3*. Nogle analyser peger desuden på en betydelig risiko for et større tilbageslag afhængigt af udviklingen i krigen i Ukraine og de internationale sanktioner mod Rusland, *jf. nedenfor*. Omlægningen af økonomien til at understøtte krigen og krigens stigende træk på økonomiens ressourcer ventes især på længere sigt at svække Ruslands produktivitsudvikling og vækstpotentiale.

Tabel 3 Russisk BNP-vækst i 2024-2026 ifølge udvalgte konjunkturprognoser

Realvækst i BNP, pct.	2024	2025	2026
Kommissionen (maj 2025) ¹⁾	3,5	1,8	1,2
IMF (apr. 2025) ²⁾	4,1	1,5	0,9
BOFIT (mar. 2025) ³⁾	4,1	2,0	1,0

1) Kommissionens forårsprognose, maj 2025.

2) IMF's World Economic Outlook, april 2025.

3) The Bank of Finland Institute for Emerging Economies (BOFIT), Forecast for Russia 2024-2026, marts 2025.

Stockholm Institute of Transition Economics (SITE) har i april 2025 offentliggjort en ny omfattende rapport om Ruslands økonomi og effekten af sanktionerne mod Rusland.⁷ Ifølge rapporten er den russiske økonomi hårdere ramt af krigen og de internationale sanktioner, end det umiddelbart kan se ud til på baggrund af tal fra russiske og andre kilder. SITE argumenterer blandt andet for, at den russiske inflation undervurderes i de officielle statistikker, hvilket samtidig indebærer, at fx opgørelsen af den reale BNP-vækst i russisk økonomi kan være overvurderet.

Krigen medfører et betydeligt kapacitetspres og et meget stramt arbejdsmarked i Rusland, som lægger et opadgående pres på inflationen. I forsøget på at tøjle inflationen har den russiske centralbank i de seneste år gennemført adskillige renteforhøjelser, *jf. figur 3*. I juni 2025 sænkede centralbanken sin ledende rente fra 21 pct. til 20 pct., hvilket er den første rentenedsættelse siden september 2022.

Fremgangen i russisk økonomi i 2023-2024 skal ifølge rapporten fra SITE blandt andet ses i lyset af effekterne fra en stigning i det offentlige forbrug og en kraftig vækst i virksomhedernes lån som følge af en mindre belyst ordning, hvor russiske banker af staten pålægges at yde særligt fordelagtige lån til fortrinsvis virksomheder i krigsindustrien. Ifølge SITE er denne ordning med lempelig kreditgivning til udvalgte virksomheder og industrier med til både at underminere

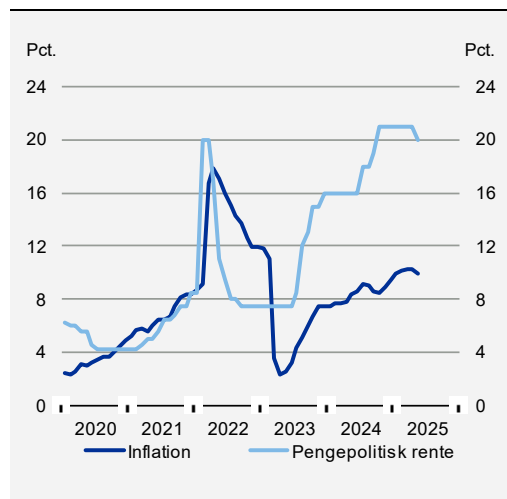
⁷ "Financing the Russian war economy", the Stockholm Institute of Transition Economics (SITE), april 2025

centralbankens pengepolitik og forværre den finansielle stabilitet ved fx at øge risici i bankernes udlånsporteføljer.

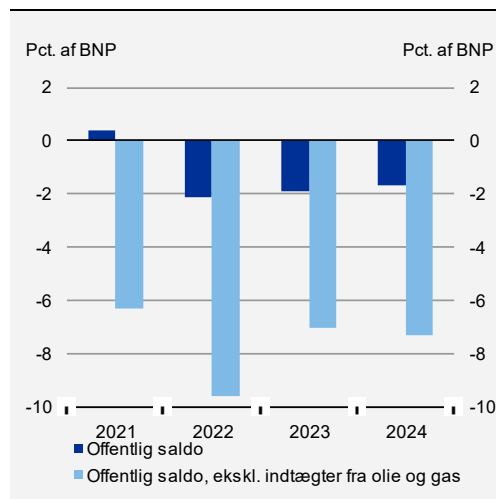
Den markante stigning i det offentlige forbrug lægger også pres på Ruslands offentlige finanser, hvor den offentlige saldo er gået fra et lille overskud i 2021 til et årligt underskud på omkring 2 pct. af BNP i 2022-2024.

De offentlige finanser afhænger i høj grad af statens indtægter fra eksport af olie og gas. Ifølge tal fra det russiske finansministerium har den offentlige saldo, når der ses bort fra indtægter fra olie og gas, vist et årligt underskud på 7-10 pct. i perioden 2022-2024, jf. figur 4.

Figur 3 Historisk høje renter i Rusland

Figur 4 Ruslands offentlige finanser

Kilde: Stockholm Institute of Transition Economics (SITE), Ruslands centralbank (CBR) og Ruslands finansministerium.

4. Europa-Parlamentets holdning

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Aftalen om at yde lån til Ukraine baseret på de forventede fremtidige indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver har ikke direkte statsfinansielle konsekvenser for Danmark. Garantien for det ekstraordinære MFA-lån via EU-budgettets indtægtsloft indebærer, at EU-landene indirekte garanterer for lånet.

Manglende ukrainsk tilbagebetaling af lånet, som ikke kan dækkes af afkastet fra de immobiliserede aktiver, vil således kunne have statsfinansielle konsekvenser for Danmark. Danmark hæfter for godt 2 pct. af EU's samlede forpligtelser under EU's indtægtsloft.

Etableringen af Ukraine-faciliteten har statsfinansielle konsekvenser for Danmark gennem det danske EU-bidrag.

Den ikke-tilbagebetalingspligtige støtte under Ukraine-faciliteten udgør i alt 17 mia. euro svarende til omkring 127 mia. kr., hvoraf Danmarks finansieringsandel udgør ca. 2,5 mia. kr. over hele perioden 2024-2027.

Med godkendelsen af Ukraine-planen er der fastsat en fordeling mellem låne- og tilskudsstøtte, ligesom en indikativ udbetalingsplan er fastsat, idet denne dog er betinget af, at der afsættes midler i den årlige budgetprocedure.

Det bemærkes, at ifølge Kommissionen forventes størstedelen af udgifterne til Ukraine-faciliteten at kunne opgøres som udviklingsbistand i henhold til OECD's regler, dog kun indtil det tidspunkt, hvor der ved undertegnelse af en EU-tiltrædelsestraktat måtte blive fastsat en dato for Ukraines optagelse i EU.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv direkte erhvervsøkonomiske konsekvenser i Danmark.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generelt bred enighed blandt EU-landene om vigtigheden af, at EU yder finansiel støtte til Ukraine.

Der er generelt bred enighed i EU ift. arbejdet med at anvende ekstraordinære indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver til at støtte Ukraine. Der har desuden været meget bred opbakning blandt EU-landene til på basis af G7-aftalen at oprette et nyt ekstraordinært MFA-lån til Ukraine og til etableringen af en samarbejds mekanisme for lån til Ukraine.

Nogle lande ønsker at undersøge mere vidtgående tiltag vedrørende de immobiliserede russiske centralbankaktiver, såsom muligheden for at anvende selve hovedstolen til at støtte Ukraine. Andre lande er tilbageholdende med dette med henvisning til de potentielle juridiske, finansielle og politiske risici forbundet hermed.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt, at EU indtager en ledende rolle ift. den samlede støtte til Ukraine, så længe det skulle være nødvendigt. Det gælder både ift. finansiel assistance på kort sigt og ift. genopbygningen på lang sigt.

Fra dansk side har man støttet, at der oprettes et ekstraordinært MFA-lån baseret på indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver, samt at der etableres en samarbejds mekanisme for lån til Ukraine.

Regeringen bakker op om, at immobiliserede aktiver ikke frigives til Rusland, førend Rusland har ydet krigsskadeerstatning.

Regeringen arbejder løbende for, at EU indfører de hårdest mulige sanktioner mod Rusland, der kan findes enighed om i EU. Det er fra dansk side særlig vigtigt, at der i sanktionspakkerne fokuseres på maritime tiltag, energi (inkl. LNG), samt yderligere tiltag for at modgå sanktionsomgåelse. Desuden arbejder regeringen for, at EU indfører andre tiltag, herunder sænkning af olieprisloftet, som kan reducere Ruslands indtægter og dermed Ruslands evne til at føre krig mod Ukraine.

Regeringen finder det desuden vigtigt, at EU aktivt udfordrer det falske russiske narrativ om, at sanktionerne ikke virker. Dette budskab er vigtigt at kommunikere bredt ud.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg er løbende blevet forelagt sagen vedr. de økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine, herunder senest 13. juni 2025 (skriftligt) forud for ECOFIN 20. juni 2025.

Dagsordenspunkt 8: Implementeringen af genopretningsfaciliteten (RRF)

KOM(2020)408, KOM(2022)231, KOM(2025)56

1. Resume

ECOFIN har godkendt rådsbeslutninger vedr. alle EU-landes genopretningsplaner og for flere lande også rådsbeslutninger om opdaterede planer. Processen med udbetalinger til landene pba. gennemførte milepæle og mål er ligeledes i gang.

ECOFIN ventes 8. juli 2025 at behandle Kommissionens forslag til rådsbeslutninger vedr. Tysklands, Østrigs, Irlands, Belgiens, Danmarks og Tjekkiets reviderede genopretningsplaner. Kommissionen har fremlagt en samlet positiv vurdering af de reviderede planer, herunder ift. at planenerne fortsat lever op til genopretningsforordningens kriterier, bl.a. vedr. prioriteringen af grønne og digitale tiltag samt krav om kontrol- og revisionsmekanismer.

Regeringen støtter Rådets vedtagelse af den reviderede rådsbeslutning vedr. Tysklands, Østrigs, Irlands, Belgiens, Danmarks og Tjekkiets genopretningsplaner. Det gør regeringen på baggrund af Kommissionens forslag og på basis af en række principper i overensstemmelse med forordningen om genopretningsfaciliteten, herunder at Kommissionen har tildelt en samlet positiv vurdering af genopretningsplanen som fastlagt i mandatet givet af Folketingets Europaudvalg 12. maj 2023 forud for ECOFIN 16. maj 2023.

2. Baggrund

EU-landene har i lyset af COVID-19-krisen aftalt et genopretningsinstrument ("Next Generation EU"), der tilvejebringer finansiering i form af fælles EU-lånoptagelse på i alt 750 mia. euro, som udmøntes gennem en række EU-programmer, særligt en genopretningsfacilitet ("Recovery and Resilience Facility") på 672,5 mia. euro, heraf direkte støtte (tilskud) for op til 312,5 mia. euro, som følger en fastlagt fordelingsnøgle, og udlån for op til 360 mia. euro (alle 2018-priser).

For yderligere baggrund henvises til samlenotat af 26. september 2024.

3. Formål og indhold

ECOFIN ventes 8. juli 2025 at behandle Kommissionens forslag til reviderede rådsbeslutninger vedr. Tysklands, Østrigs, Irlands, Belgiens, Danmarks og Tjekkiets opdaterede genopretningsplaner. Det er ligeledes muligt, at Kommissionen på rådsmødet vil give en generel status på implementering af genopretningsfaciliteten. Revisionen af Tysklands, Østrigs, Irlands, Belgiens, Danmarks og Tjekkiets genopretningsplaner indeholder målrettede justeringer.

Tysklands reviderede genopretningsplan vedrører ændringer i 14 tiltag.

4 tiltag er justeret grundet markedsusikkerhed og tekniske udfordringer vedrørende grøn dekarbonisering. På området klimavenlig mobilitet er 3 tiltag justeret som følge af lav efterspørgsel og forsyningsudfordringer. 4 tiltag inden for

digitaliseringsområdet og området for offentlig administration er justeret grundet markedsusikkerhed, øgede omkostninger og for at præcisere omfanget. 1 tiltag på energiområdet er justeret ved at øge omfordeling af frigivne midler fra førnævnte justeringer af tiltag. Endelig er 2 tiltag justeret ved brug af bedre alternative løsninger inden for sundheds- og investeringsområdet.

Omkostningerne til planen er uændrede med revisionen (30,3 mia. euro). Andelen af midler, der går direkte til **grøn omstilling er nedjusteret** til 46,3 pct. sammenlignet med 49,5 pct. i den reviderede plan fra juli 2024. Desuden er andelen af midler, der går direkte til **digital omstilling nedjusteret** til 46,1 pct. sammenlignet med 47,5 pct. i den reviderede plan fra juli 2024.

Planen tildeles **en samlet positiv vurdering** fsva. vurderingskriterierne fastlagt i forordningen om genopretningsfaciliteten, herunder bl.a. ift. de skønnede omkostninger til hhv. klimatiltag og digitale tiltag, opfyldelse af kravet om at adressere alle eller størstedelen af landets anbefalinger i det europæiske semester, opfyldelse af "do no significant harm"-princippet samt krav om kontrol- og revisionsmekanismer, *jf. tabel 1*.

Østrigs reviderede genopretningsplan vedrører ændringer i 18 tiltag.

Alle tiltag er justeret for at reducere administrative byrder uden at ændre på målopfyldelsen. Tiltagene vedrører bl.a. bæredygtigheds-, digitaliserings-, iværksætter- og infrastrukturområdet, herunder elektrificering af regionale togbaner.

Omkostningerne til planen er uændrede med revisionen (4,2 mia. euro). Andelen af midler, der går direkte til **grøn omstilling og digital omstilling er uændrede**.

Planen tildeles **en samlet positiv vurdering** fsva. vurderingskriterierne fastlagt i forordningen om genopretningsfaciliteten, herunder bl.a. ift. de skønnede omkostninger til hhv. klimatiltag og digitale tiltag, opfyldelse af kravet om at adressere alle eller størstedelen af landets anbefalinger i det europæiske semester, opfyldelse af "do no significant harm"-princippet samt krav om kontrol- og revisionsmekanismer, *jf. tabel 1*.

Irlands reviderede genopretningsplan vedrører ændringer i 5 tiltag.

Alle tiltag er justeret for at reducere administrative byrder uden at ændre på målopfyldelsen. Tiltagene vedrører bl.a. området for grøn omstilling, beskæftigelsesområdet og digitaliseringsområdet.

Omkostningerne til planen er uændrede med revisionen (1,2 mia. euro). Andelen af midler, der går direkte til **grøn omstilling og digital omstilling er uændrede**.

Planen tildeles **en samlet positiv vurdering** fsva. vurderingskriterierne fastlagt i forordningen om genopretningsfaciliteten, herunder bl.a. ift. de skønnede

omkostninger til hhv. klimatiltag og digitale tiltag, opfyldelse af kravet om at adressere alle eller størstedelen af landets anbefalinger i det europæiske semester, opfyldelse af “do no significant harm”-princippet samt krav om kontrol- og revisionsmekanismer, *jf. tabel 1*.

Belgiens reviderede genopretningsplan vedrører ændringer i 13 tiltag.

Alle tiltag er justeret for at reducere administrative byrder uden at ændre på målopfyldelsen. Tiltagene vedrører områder inden for bl.a. cyber-sikkerhed, infrastruktur, grøn vejtransport og bæredygtige energiformer.

Omkostningerne til planen er uændrede med revisionen (5,3 mia. euro). Andelen af midler, der går direkte til **grøn omstilling og digital omstilling er uændrede**.

Planen tildeles **en samlet positiv vurdering** fsva. vurderingskriterierne fastlagt i forordningen om genopretningsfaciliteten, herunder bl.a. ift. de skønnede omkostninger til hhv. klimatiltag og digitale tiltag, opfyldelse af kravet om at adressere alle eller størstedelen af landets anbefalinger i det europæiske semester, opfyldelse af “do no significant harm”-princippet samt krav om kontrol- og revisionsmekanismer, *jf. tabel 1*.

Danmarks reviderede genopretningsplan vedrører ændringer i 15 tiltag.

Alle tiltag er justeret for at reducere administrative byrder uden at ændre på målopfyldelsen. Tiltagene vedrører bl.a. initiativer inden for fremme af økologi, landbrugsområdet og cykelinfrastruktur.

Omkostningerne til planen er uændrede med revisionen (1,8 mia. euro). Andelen af midler, der går direkte til **grøn omstilling og digital omstilling er uændrede**.

Planen tildeles **en samlet positiv vurdering** fsva. vurderingskriterierne fastlagt i forordningen om genopretningsfaciliteten, herunder bl.a. ift. de skønnede omkostninger til hhv. klimatiltag og digitale tiltag, opfyldelse af kravet om at adressere alle eller størstedelen af landets anbefalinger i det europæiske semester, opfyldelse af “do no significant harm”-princippet samt krav om kontrol- og revisionsmekanismer, *jf. tabel 2*.

Tjekkiets reviderede genopretningsplan vedrører ændringer i 83 tiltag.

Tjekkiet har justeret 16 tiltag for at reducere administrative byrder uden at ændre på målopfyldelsen. Dette gælder for områder inden for digitalisering, bæredygtig transport, bygningslovgivning, daginstitutioner, sociale ydelser, finansielle instrumenter og vedvarende energi. Samtidig er 5 tiltag justeret for at øge ambitionsniveauet, navnlig inden for 5G-infrastruktur, genopretning af offentlige investeringer og grøn mobilitet. 45 tiltag er justeret for at reducere administrative byrder uden at ændre på målopfyldelsen, herunder bl.a. inden for områder som digitalisering, miljø, energi og uddannelse. Hvad angår de resterende

tiltag, er de blevet justeret som følge af manglende ressourcer, Dette gælder for områder som bl.a. digitalisering og energiinfrastruktur.

Omkostningerne til planen er uændrede med revisionen (9,2 mia. euro). Andelen af midler, der går direkte til **grøn omstilling og digital omstilling er uændrede.**

Planen tildeles en samlet positiv vurdering fsva. vurderingskriterierne fastlagt i forordningen om genopretningsfaciliteten, herunder bl.a. ift. de skønnede omkostninger til hhv. klimatiltag og digitale tiltag, opfyldelse af kravet om at adressere alle eller størstedelen af landets anbefalinger i det europæiske semester, opfyldelse af "do no significant harm"-princippet samt krav om kontrol- og revisionsmekanismer, *jf. tabel 2*

Tabel 1

Kommissionens vurdering af de reviderede genopretningsplaner for Tyskland, Østrig, Irland og Belgien

	Tyskland	Østrig	Irland	Belgien
1. Bidrager til de 6 søjler: i) grøn omstilling, ii) digital omstilling, iii) bæredygtig og inklusiv vækst, iv) samhørighed, v) Sundhedsmæssig robusthed, vi) børn og unge	A	A	A	A
2. Adressere anbefalinger i det europæiske semester	A	A	A	A
3. Skabe vækst, arbejdspladser, social robusthed mv.	A	A	A	A
4. Alle initiativer efterlever "do no significant harm" (tiltag til energiinfrastrukturforbedringer, der understøtter aktuelle behov vedr. energiforsyningsikkerheden relateret til gas og olie kan under særlige tilfælde undtages. Negative klima- og miljømæssige konsekvenser af sådanne tiltag begrænses og skal være afstemt med 2050-klimamål. Hertil kan højest 30 pct. af et REPowerEU-kapitel undtages.)	A	A	A	A
5. Klimatiltag udgør mindst 37 pct.	A	A	A	A
6. Digitaliseringstiltag udgør mindst 20 pct. (REPowerEU-kapitlet er i udgangspunktet undtaget)	A	A	A	A
7. Genopretningsplanen har varig virkning	A	A	A	A
8. Effektive mål og milepæle for gennemførelsen	A	A	A	A
9. Rimelige og plausible omkostningsskøn	B	B	B	B
10. Tilstrækkelige kontrol- og revisionsmekanismer	A	A	A	A
11. Indeholder reformer og investeringer	A	A	A	A
12. REPowerEU-kapitlet indeholder tiltag, der bidrager effektivt til REPowerEU-målsætninger	A	A	A	A
13. REPowerEU-kapitlet indeholder tiltag, med forventede grænseoverskridende effekter, der bidrager positivt til energisikkerheden	A	A	A	A
Samlet positiv vurdering af genopretningsplan	Ja	Ja	Ja	Ja

Kilde: Kommissions forslag til rådsimplementerende beslutning vedr. Tysklands, Østrigs, Irlands og Belgiens genopretningsplaner.

Tabel 2

Kommissionens vurdering af de reviderede genopretningsplaner for Danmark og Tjekkiet

Danmark

Tjekkiet

1. Bidrager til de 6 søjler: i) grøn omstilling, ii) digital omstilling, iii) bæredygtig og inklusiv vækst, iv) samhørighed, v) Sundhedsmæssig robusthed, vi) børn og unge	A	A
2. Adressere anbefalinger i det europæiske semester	A	A
3. Skabe vækst, arbejdspladser, social robusthed mv.	A	A
4. Alle initiativer efterlever "do no significant harm" (tiltag til energiforsyningssikkerheden relateret til gas og olie kan under særlige tilfælde undtages. Negative klima- og miljømæssige konsekvenser af sådanne tiltag begrænses og skal være afstemt med 2050-klimamål. Hertil kan højst 30 pct. af et REPowerEU-kapitel undtages.)	A	A
5. Klimatiltag udgør mindst 37 pct.	A	A
6. Digitaliseringstiltag udgør mindst 20 pct. (REPowerEU-kapitlet er i udgangspunktet undtaget)	A	A
7. Genopretningsplanen har varig virkning	A	A
8. Effektive mål og milepæle for gennemførelsen	A	A
9. Rimelige og plausible omkostningsskøn	B	B
10. Tilstrækkelige kontrol- og revisionsmekanismer	A	A
11. Indeholder reformer og investeringer	A	A
12. REPowerEU-kapitlet indeholder tiltag, der bidrager effektivt til REPowerEU-målsætninger	A	A
13. REPowerEU-kapitlet indeholder tiltag, med forventede grænseoverskridende effekter, der bidrager positivt til energisikkerheden	A	A
Samlet positiv vurdering af genopretningsplan	Ja	Ja

Kilde: Kommissions forslag til rådsimplementerende beslutning Danmarks og Tjekkiets genopretningsplaner.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet ventes ikke at udtale sig om ECOFIN-drøftelsen om implementering af genopretningsfaciliteten samt Rådets godkendelse af Kommissionens evt. forslag til rådsbeslutninger for de enkelte landes genopretningsplaner, herunder med REPowerEU-kapitler. Europa-Parlamentet lægger generelt vægt på, at lande som modtager finansiering fra genopretningsfaciliteten efterlever EU's fundamentale rettigheder og retsstatsprincippet, og at genopretningsplanerne bidrager til bl.a. grøn og digital omstilling, samhørighed samt en styrket krisehåndtering.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Rådets godkendelse af Kommissionens forslag til rådsbeslutninger for de enkelte landes genopretningsplaner har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Drøftelserne om implementering af genopretningsfaciliteten har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser. Opdateringen af Tysklands, Østrigs, Irlands, Bel-

giens og Tjekkiets genopretningsplaner har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser. Justeringen af Danmarks genopretningsplan sikrer det fulde hjemtag af tildelte EU-midler.

Udmøntningen af genopretningsfaciliteten vil have direkte negative statsfinansielle konsekvenser for Danmark, idet Danmark ikke vil modtage direkte støtte fra genopretningsfaciliteten i et omfang, som svarer til den andel af den direkte støtte, som Danmark skal finansiere med genopretningsinstrumentet og REPowerEU.

Genopretningsplanerne kan have afledte positive statsfinansielle konsekvenser, i det omfang de bidrager til at indfri formålet med genopretningsfaciliteten, herunder økonomisk genopretning, grøn og digital omstilling samt vækst og arbejdspladser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Drøftelserne om implementering af genopretningsfaciliteten har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

Udmøntningen af genopretningsfaciliteten kan have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang planerne bidrager til at indfri formålet med genopretningsfaciliteten, og REPowerEU-tiltag i landene bidrager til hurtigere og effektiv udfasning af russisk fossil energi i EU. Midler til Danmark som led i udmøntningen af genopretningsfaciliteten kan understøtte vækst, arbejdspladser samt grøn og digital omstilling i Danmark.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Drøftelserne om implementering af genopretningsfaciliteten har ikke i sig selv erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Udmøntningen af genopretningsfaciliteten forventes at have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser, idet det også potentielt kan styrke erhvervslivets rammevilkår. Det nærmere omfang vil afhænge af den konkrete implementering. Der vurderes at være et stort potentiale for danske eksportvirksomheder i forbindelse med udmøntning af midler fra genopretningsfaciliteten i andre EU-lande.

8. Høring

Forslaget har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes generelt at støtte de reviderede rådsbeslutninger vedr. opdaterede genopretningsplaner.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen lægger stor vægt på, at der sikres effektiv implementering af genopretningsfaciliteten, der leverer på aftalen af 21. juli 2020 i Det Europæiske Råd

om EU's flerårige finansielle ramme og genopretningsinstrument (Next Generation EU) samt forordningen om genopretningsfaciliteten, og således bidrager til en grøn genopretning.

Regeringen støtter overordnet ambitionen i REPowerEU om en hurtig udfasning af russisk fossil energi. Regeringen forholder sig til beslutninger om tilføjelse af REPowerEU-kapitler til EU-landenes genopretningsplaner i takt med, at der foreligger konkrete forslag.

Regeringen kan støtte Rådets vedtagelse af de reviderede rådsbeslutninger vedr. de enkelte EU-landes opdaterede genopretningsplaner inklusiv eventuelle REPowerEU-kapitler på baggrund af Kommissionens forslag og på basis af en række principper i overensstemmelse med forordningen om genopretningsfaciliteten, herunder at Kommissionen har tildelt en samlet positiv vurdering af genopretningsplanen, som fastlagt i mandatet givet af Folketingets Europaudvalg 12. maj 2023 forud for ECOFIN 16. maj 2023. Ift. ECOFIN 8. juli 2025 gælder det den reviderede rådsbeslutning for Tyskland, Østrig, Irland, Belgien, Danmark og Tjekkiet.

Regeringen finder det generelt vigtigt, at modtagerlandene efterlever EU's fundamentale rettigheder og retsstatsprincippet og lægger stor vægt på, at Kommissionen anvender alle tilgængelige instrumenter til at sikre overholdelse heraf.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen om implementering af genopretningsfaciliteten, herunder rådsbeslutninger vedr. EU-landenes genopretningsplaner, blev i 2021 forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg 8. juli forud for ECOFIN 13. juli, samt til orientering 22. juli (skriftlig), 3. september, 1. oktober, 15. oktober, 4. november og 2. december forud for ECOFIN hhv. 26. juli, 6. september, 5. oktober, 28. oktober, 9. november og 7. december 2021. I 2022 er sagen blevet forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN hhv. 18. januar, 2. maj, 17. juni, 8. juli, 4. oktober, 8. november og 6. december 2022. I 2023 er sagen forelagt Folketingets Europaudvalg til revideret forhandlingsoplæg 12. maj forud for ECOFIN 16. maj samt til orientering forud for ECOFIN 17. januar, 14. februar, 14. marts, 16. juni, 14. juli, 17. oktober, 8. november og 8. december 2023. I 2024 er sagen forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN 12. marts, 12. april, 14. maj, 12. juni, 16. juli, 8. oktober, 5. november og 10. december 2024. I 2025 er sagen forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN den 21. januar, den 18. februar 2025, den 28. februar 2025 og den 13. juni 2025 (skriftligt). Samlenotat om implementering af genopretningsfaciliteten blev desuden oversendt til Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 15. marts 2022 og ECOFIN 5. april 2022 (sagen blev dog efterfølgende taget af dagsordenen for begge ECOFIN).

Samlenotat om forordningen om genopretningsfaciliteten tilgik Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 9. juni 2020, forud for forelæggelse til forhandlingsoplæg 16. juni 2020, og forud for ECOFIN 6. oktober 2020, 19. januar, 16. februar, 16. marts, 16. april og 18. juni 2021.

Grund- og nærhedsnotat om genopretningsfaciliteten blev oversendt til Europaudvalget 25. juni 2020.

Sagen om REPowerEU-finansieringsforslaget blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg 8. juli forud for ECOFIN 12. juli 2022, samt til orientering 30. september forud for ECOFIN 4. oktober 2022. Grund- og nærhedsnotat om genopretningsfaciliteten blev oversendt til Europaudvalget 22. juni 2022.

Bilag 1: Vurderingskriterier for genopretningsplaner fastsat i forordningen for EU's genopretningsfacilitet

Bilagboks 1

Vurderingskriterier for genopretningsplaner fastsat i forordningen for EU's genopretningsfacilitet

1. Genopretningsplanen indebærer en fyldestgørende og tilstrækkelig afbalanceret reaktion på den økonomiske og sociale situation og bidrager derved på behørig vis til de seks søjler 1) grøn omstilling, 2) digital omstilling, 3) smart, bæredygtig og inklusiv vækst, herunder økonomisk samhørighed, arbejdspladser, produktivitet, konkurrenceevne, forskning, udvikling og innovation og et velfungerende indre marked med stærke SMV'er, 4) social og territorial samhørighed, 5) Sundhedsmæssig og økonomisk, social og institutionel robusthed, herunder med henblik på øget krisereaktionskapacitet og kriseberedskab, og 6) politikker for den næste generation, børn og unge, herunder uddannelse og færdigheder, idet der tages højde for de berørte EU-landes specifikke udfordringer og det økonomiske tilskud fra genopretningsfaciliteten til det pågældende EU-land.
2. Genopretningsplanen kan forventes effektivt at bidrage til at adressere landets udfordringer som identificeret i anbefalingerne til landet som led i det europæiske semester.
3. Genopretningsplanen kan forventes effektivt at bidrage til at styrke et lands vækstpotentiale, arbejdspladser, økonomiske, institutionelle og sociale robusthed, bidrage til implementeringen af den europæiske søjle for sociale rettigheder, herunder gennem fremme af politikker for børn og unge, imødegå økonomiske og sociale konsekvenser af krisen, og dermed fremme økonomisk, social og territorial samhørighed samt konvergens.
4. Reformer og investeringer inkluderet i genopretningsplanerne må ikke gøre betydelig skade mod EU's miljø og klimamål ("do no significant harm"-princip). I REPowerEU-kapitlet må der gøres midlertidige undtagelser fra "do no significant harm"-princippet til fordel for tiltag, der sikrer EU's nuværende energisikkerhed, hvis tiltaget samtidig minimerer miljøskaden og ikke bringer EU's klimamål i fare.
5. Genopretningsplanen, ekskl. et eventuelt REPowerEU-kapitel, indeholder tiltag, som udgør effektive bidrag til den grønne omstilling og til udfordringer forbundet hermed. Klimatiltag skal udgøre mindst 37 pct. af de skønnede omkostninger forbundet med genopretningsplanen. Eksempler herpå kan fx være energieffektivisering, udvikling og omlægning til vedvarende energi, bæredygtig industri, herunder landbrug og transport mv.
6. Genopretningsplanen, ekskl. et eventuelt REPowerEU-kapitel, indeholder tiltag, som effektivt bidrager til den digitale omstilling og til udfordringer forbundet hermed. Digitaliseringstiltag skal udgøre mindst 20 pct. af de skønnede omkostninger forbundet med genopretningsplanen. Det kan fx være digitale netværk og infrastruktur, cybersikkerhed eller digitalisering og udvikling af offentlig administration.
7. Genopretningsplanen kan forventes at have en varig virkning for det pågældende land.
8. De af landet foreslåede tiltag er tilstrækkelige til at sikre en effektiv overvågning og gennemførelse af genopretningsplanen, herunder milepæle og mål.
9. Et lands begrundelse for, at størrelsen af finansieringsbehovet forbundet med dets genopretningsplan er rimeligt og plausibelt, er på linje med principper om omkostningseffektivitet og står mål med den forventede nationale økonomiske og sociale effekt.
10. De ordninger, der foreslås af det pågældende EU-land ift. tilsyn og kontrol, forventes at forhindre, afsløre og udbedre korruption, svig og interessekonflikter ifm. udmøntningen af genopretningsmidlerne, herunder dobbeltfinansiering fra andre EU-programmer.
11. Genopretningsplanen indeholder tiltag til at gennemføre reformer og investeringer, der repræsenterer samhørighedsfremmende tiltag.
12. REPowerEU-kapitlet indeholder tiltag, der bidrager effektivt til REPowerEU-målsætninger om at bidrage effektivt til energisikkerhed, øge EU's energiforsyning, forøge brugen af vedvarende energikilder og energieffektivitet, forøge energiopbevaringsfaciliteter eller mindske afhængigheden af fossile brændsler før 2030.
13. REPowerEU-kapitlet indeholder tiltag med forventede grænseoverskridende effekter, der bidrager positivt til energisikkerheden i EU, mindsker afhængigheden af fossile brændstoffer eller reducerer energiefterspørgslen.

Kilde: Revideret forordning af 28. februar 2023 vedr. genopretningsfaciliteten: [EUR-Lex - 32023R0435 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

Bilag 2: Status for EU-landenes genopretningsplaner – ultimo juni 2025

Land	Beslutningsforslag ¹	Seneste revideret beslutningsforslag ²	Finansiell assistance (mia. euro)		Forudbetalinger (mia. euro)		Udbetalinger ⁶ (mia. euro)	
			Direkte støtte	Lån	Direkte støtte	Lån	Direkte støtte	Lån
BE	23. juni 2021	16. juni 2025	5,0	0,3	0,9	0,04	1,5	0,04
BG	7. april 2022	21. november 2023	5,7	0,0	-	-	1,4	-
CY	8. juli 2021	26. maj 2025	1,0	0,2	0,2	0,03	0,3	-
DK	17. juni 2021	16. juni 2025	1,6	0,0	0,2⁷	-	0,9	-
EE	5. oktober 2021	9. marts 2023	0,95	0,0	0,1	-	0,5	-
FI	4. oktober 2021	16. juli 2024	1,9	0,0	0,3	-	0,6	-
FR	23. juni 2021	26. juni 2023	40,3	0,0	5,7	-	28,4	-
EL	17. juni 2021	18. december 2024	18,2	17,7	2,5	1,7	7,5	9,7
IE	16. juli 2021	16. juni 2025	1,2	0,0	-	-	0,3	-
IT	22. juni 2021	27. maj 2025	71,8	122,6	9,5	15,9	36,9	59,7
HR	8. juli 2021	28. maj 2025	5,8	4,3	0,9	0,5	2,8	0,3
LV	22. juni 2021	27. januar 2025	1,97	0,0	0,3	-	0,8	-
LT	2. juli 2021	27. maj 2025	2,3	1,6	0,3	0,1	0,7	0,6
LU	18. juni 2021	9. december 2022	0,1	0,0	0,01	-	0,1	-
MT	16. september 2021	27. maj 2025	0,3	0,0	0,1	-	0,1	-
NL	8. september 2022	16. april 2025	5,4	0,0	-	-	2,5	-
PL	1. juni 2022	28. maj 2025	25,3	34,5	0,6	4,5	6,8	9,0
PT	16. juni 2021	22. september 2023	16,3	5,9	2,0	0,4	6,5	2,6
RO	27. september 2021	21. november 2023	13,6	14,9	2,1	1,9	4,3	2,4
SK	21. juni 2021	26. juni 2023	6,4	0,0	0,9	-	2,6	-
SI	2. juli 2021	27. maj 2025	1,6	1,1	0,3	-	0,4	0,4
ES	16. juni 2021	26. maj 2025	79,9	83,2	10,1	0,3	37,9	-
SE	29. marts 2022	20. november 2024	3,4	0,0	-	-	-	-
CZ	19. juli 2021	16. oktober 2024	8,4	0,8	1,1	-	3,1	0,2
DE	22. juni 2021	16. juni 2025	30,3	0,0	2,3	-	17,5	-
HU	30. november 2022	23. november 2023	6,5	3,9	0,1	0,8	-	-
AT	21. juni 2021	13. juni 2025	3,9	0,0	0,5	-	0,7	-
Beløb i alt	-	-	359,12	291,2	40,7	26,2	165,0	84,9
Lande i alt	27	27	27	14	23	11	25	10

Anm.: Beløb i løbende priser. ¹Dato for Kommissionens forslag til rådsbeslutninger om genopretningsplaner. Forslag, hvor dato for fremlæggelse er i kursiv, er rådgodkendt. ²Dato for Kommissionens forslag til reviderede rådsbeslutninger om genopretningsplaner. Forslag, hvor dato for fremlæggelse er i kursiv, er rådgodkendt. ³ EU-landene har i de fleste tilfælde ansøgt om mere finansiell assistance, end der tildeles de respektive lande i genopretningsfaciliteten, herunder fordi der på ansøgningstidpunkterne var usikkerhed om den endelige tildeling fra genopretningsfaciliteten. Differencer ift. den endelige finansielle assistance kan bl.a. håndteres via egen finansiering eller under bestemte betingelser ved justeringer af landenes genopretningsplaner. ⁵ Baseret på Kommissionens forslag til rådsbeslutninger om genopretningsplaner. Lån til et land kan som udgangspunkt udgøre op til 6,8 pct. af dets BNI i 2019. I forordningen om genopretningsfaciliteten er fastsat et loft på 360 mia. euro for den samlede tildeling af lån til EU-landene. ⁶Udbetalinger på baggrund af opfyldte milepæle og mål (dvs. i tillæg til forudbetalinger). ⁷Knap 1,5 mia. kr. udbetalt 2. september 2021.

Kilde: Kommissionens pressemeddelelser om indleverede genopretningsplaner og udbetalinger samt Kommissionens genopretningsscoreboard: http://www.ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/.

Dagsordenspunkt 9: Internationale møder: Forberedelse af G20-møder 17-18. juli 2025

1. Resume

ECOFIN ventes 8. juli 2025 at skulle fastlægge fælles EU-holdninger (Terms of Reference) til G20-mødet for finansministre og centralbankchefer (FMCBG) 17-18. juli 2025. Til G20-mødet er EU repræsenteret ved Kommissionen og Rådet ved den danske økonomiminister i kraft af det danske EU-formandskab. Den fælles EU-holdning ventes bl.a. at adressere og diskutere risici for vækst og beskæftigelse fra de globale handelskonflikter samt de økonomiske konsekvenser af Ruslands krig i Ukraine og eskalering af konflikter i Mellemøsten. Herudover ventes EU-holdningen også at udtrykke opbakning til et regelbaseret frit og fair handelssystem, samt behovet for at makroøkonomiske ubalancer, svag produktivitetsvækst og globale offentlige gældsniveauer håndteres.

2. Baggrund

Der afholdes G20-møder (FMCBG) 17.-18. juli i Sydafrika. Det er tredje gang under det sydafrikanske G20-formandskab, at G20's finansministre og centralbankchefer mødes, og første gang, at Danmark, i kraft af EU-formandskabet, i samarbejde med Kommissionen, skal repræsentere EU i G20-sammenhæng. Ved de første to møder under sydafrikansk G20-formandskab var EU repræsenteret ved Kommissionen og Rådet ved det polske formandskab.

Senest blev der afholdt G20-møder (FMCBG) i forbindelse med IMF's og Verdensbankens forårsmøder 23.-25. april 2024. Der blev ikke opnået enighed om en fælles erklæring fra de møder. I stedet udsendte det sydafrikanske formandskab en kort pressemeddelelse som redegjorde for drøftelse under møderne.

EU's fælles holdning til G20-mødet afspejler EU's hidtidige prioriteter. I lyset af den globale handelspolitiske situation og den øgede økonomisk fragmentering, lægges der særlig vægt på at fremhæve de skadelige økonomiske virkninger af øget protektionisme, som skaber en øget usikkerhed, påvirker både udsigterne for vækst og den finansielle stabilitet negativt. EU lægger fortsat stor vægt ved, at de økonomiske konsekvenser fra Ruslands angrebskrig i Ukraine fremhæves.

Sydafrika overtog 1. december 2024 det roterende formandskab for G20 fra Brasilien. Hovedteamet for det sydafrikanske G20-formandskab er *"Solidarity, Equality, Sustainability"* (*"Solidaritet, Lighed, Bæredygtighed"*) med vægt på klimafinansiering, styrkelse af offentlig gældsholdbarhed, retfærdig udvinding af kritiske mineraler og styrket katastrofeberedskab for at fremme bæredygtig vækst samt udvikling i lav- og mellemindkomstlande.

3. Formål og indhold

ECOFIN ventes 8. juli 2025 at fastlægge fælles EU-holdninger til G20-mødet (FMCBG) 17.-18. juli 2025. EU-landene er repræsenteret på G20-mødet ved det danske EU-formandskab og Kommissionen.

De fælles EU-holdninger vil blive brugt som basis for mundtlige indlæg ved møderne, og til input ved evt. drafting af en fælles erklæring fra G20-møderne. EU's fælles holdning til G20-mødet forventes bl.a. at lægge vægt på:

- *At EU fremhæver effekterne af Ruslands angrebskrig i Ukraine og yderligere eskalering af konflikter i Mellemøsten på verdensøkonomien.*
- *At EU understreger at de globale spændinger indenfor handelspolitikken og store stigninger i toldsatser medfører markant usikkerhed og har skadelige effekter på verdensøkonomien.*
- *At EU påpeger at indenlandske ubalancer og industriel overkapacitet i visse lande medfører negative effekter på andre lande. Samtidigt fremhæver EU risiciene for verdensøkonomien og den finansielle stabilitet ved høje offentlige gældsrafter, lav produktivitetsvækst samt markant usikkerhed.*
- *At EU understreger vigtigheden af at styrke det åbne og regelbaserede multilaterale handelssystem og at samarbejde herom kan reducere fragmentering samt sikre fri og fair handel.*
- *At EU understreger vigtigheden af at arbejde for makroøkonomiske og strukturelle reformer der kan modgå markante ubalancer og andre risici for den globale økonomi, og ligeledes fremme produktivitet og investeringer samt bidrage til den grønne og digital omstilling.*
- *At EU opfordrer IMF medlemmer til at færdiggøre implementeringen af den 16. kvotegennemgang. EU vil forsætte med at arbejde konstruktivt med forhandlinger om den 17. kvotegennemgang i IMF.*
- *At EU opfordrer til at fremme implementeringen af G20/Parisklubbens fælles ramme for håndtering af uholdbar gæld i lavindkomstlande (Common Framework for Debt Treatments)*
- *At EU opfordrer G20 til at understøtte den fortsatte implementering af G20's køreplan for bedre, større og mere effektive multilaterale udviklingsbanker.*
- *At EU understreger vigtigheden af en komplet implementering af Basel III rammeværket så hurtigt som muligt i alle jurisdiktioner.*
- *At EU støtter the Financial Stability Boards (FSB) arbejde med at adressere udfordringer inden for digitalisering, cyber, klimaforandringer, naturødelæggelse og ændringer i det makroøkonomiske billede herunder rentemiljøet.*
- *At EU fremhæver OECD-aftalen om selskabsbeskatning som et stort international fremskridt og at det fortsat er en prioritet at færdiggøre dens udestående elementer. EU støtter G20 formandskabets arbejde*

med at fremme fair international beskatning via OECD-aftalen om selskabsbeskatning og bekæmpelse af skatteundgåelse m.v. EU opfordrer G20 til at arbejde for at fremme synergier mellem internationalt skattesamarbejde på tværs af internationale fora.

- *At EU opfordrer til, at implementeringen af G20's Sustainable Finance Roadmap accelereres for at fremme bæredygtige private investeringer.*
- *At EU opfordrer G20, som repræsentant for verdens største økonomier, til forsat at arbejde for Parisaftalens mål.*
- *At EU støtter det fortsatte arbejde med i G20's Joint Finance and Health Task Force (JFHTF) herunder med pandemiberedskab og simulationsøvelser.*
- *At EU støtter det sydafrikanske formandskabs arbejde med en G20 Compact with Africa, der har til formål at understøtte private investering i Afrika herunder i infrastruktur.*
- *At EU påpeger at G20 bør arbejde for at gennemgangen af institutionen styrker effektiviteten og at det forsat er et centralt forum for internationalt økonomisk og finansielt samarbejde.*

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet udtaler sig ikke i sagen.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Samarbejdet i G20 vurderes generelt at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang det understøtter global økonomisk vækst og beskæftigelse samt finansiell og økonomisk stabilitet.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes generelt at kunne støtte den fælles EU-holdning til G20-mødet 17.-18. juli 2025, som er i forlængelse af tidligere prioriteter.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen forventer at kunne tilslutte sig den fælles EU-holdning til G20-mødet 17.-18. juli 2025, som er i forlængelse af tidligere prioriteter.

Regeringen støtter generelt arbejdet i G20, herunder arbejdet med sikre makroøkonomisk robusthed og finansiell stabilitet, håndtering af følgevirkningerne af

Ruslands angrebskrig i Ukraine, arbejdet med at assistere sårbare lavindkomstlande, herunder G20/Parisklubbens fælles ramme for gældshåndtering, samt at G20 skal bidrage til at fremme den grønne omstilling af den globale økonomi. Herudover spiller G20 også en vigtig rolle for Danmark ved at være et forum der fremmer det regelbaserede internationale samarbejde.

Den generelle linje fra EU og Danmark indebærer overordnet opbakning til Sydafrikas fokusområder under deres G20-formandskab, herunder hensigten om at øge finansieringen til det globale syd. Fra dansk side ses positivt på reformer af de multilaterale investerings- og udviklingsbanker, som bl.a. kan bidrage til at mobilisere mere kapital til det globale syd, samtidig med at institutionerne forbliver robuste og deres triple-A kreditvurdering fastholdes.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere blevet forelagt Folketingets Europaudvalg.